

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

z dnia 25 czerwca 2004 r.

w sprawie orzekania o zdolności do czynnej służby wojskowej oraz trybu postępowania wojskowych komisji lekarskich w tych sprawach

Na podstawie art. 30a ust. 4 i 5 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 205, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 81, poz. 732, Nr 113, poz. 984 i 985, Nr 156, poz. 1301, Nr 166, poz. 1363, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679 i 1687, z 2003 r. Nr 45, poz. 391, Nr 90, poz. 844, Nr 96, poz. 874, Nr 139, poz. 1326, Nr 179, poz. 1750, Nr 210, poz. 2036 i Nr 223, poz. 2217 oraz z 2004 r. Nr 116, poz. 1203.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) tryb kierowania do wojskowych komisji lekarskich;
- 2) szczegółowe warunki orzekania przez wojskowe komisje lekarskie o zdolności do czynnej służby wojskowej, w tym o zdolności do odbywania tej służby w poszczególnych rodzajach wojsk i służb oraz na poszczególnych stanowiskach służbowych

- i funkcjach wojskowych wymagających szczególnych predyspozycji zdrowotnych;
- 3) szczegółowe warunki orzekania przez wojskowe komisje lekarskie o zdolności do odbywania czynnej służby wojskowej poza granicami państwa;
 - 4) sposób ustalania przez wojskowe komisje lekarskie związku chorób, uтомności i śmierci z czynną służbą wojskową;
 - 5) tryb orzekania przez wojskowe komisje lekarskie o zdolności do czynnej służby wojskowej i do odbywania tej służby poza granicami państwa oraz ustalania związku chorób, uтомności i śmierci z czynną służbą wojskową;
 - 6) sposób orzekania przez wojskowe komisje lekarskie o potrzebie udzielenia urlopu zdrowotnego żołnierzowi odbywającemu czynną służbę wojskową;
 - 7) wykaz chorób i uтомności uwzględniany przy orzekaniu o zdolności do czynnej służby wojskowej oraz do odbywania tej służby poza granicami państwa;
 - 8) wykaz chorób i uтомności uwzględniany przy orzekaniu o zdolności do odbywania czynnej służby wojskowej w poszczególnych rodzajach wojsk i służb oraz na poszczególnych stanowiskach służbowych i funkcjach wojskowych wymagających szczególnych predyspozycji zdrowotnych.

§ 2. Ilekroć w dalszych przepisach jest mowa o:

- 1) żołnierzu niezawodowym, należy przez to rozumieć żołnierza odbywającego zasadniczą służbę wojskową, nadterminową zasadniczą służbę wojskową, przeszkolenie wojskowe, ćwiczenia wojskowe albo okresową służbę wojskową;
 - 2) czynnej służbie wojskowej, należy przez to rozumieć zasadniczą służbę wojskową, nadterminową zasadniczą służbę wojskową, przeszkolenie wojskowe, ćwiczenia wojskowe i okresową służbę wojskową;
 - 3) ustawie, należy przez to rozumieć ustawę z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej.
- Rozdział 2
- Kierowanie do wojskowych komisji lekarskich**

§ 3. 1. Do wojskowej komisji lekarskiej kieruje się:

- 1) poborowych w okresie, kiedy nie urzęduje powiatowa komisja lekarska, oraz żołnierzy niezawodowych, przeznaczonych do odbycia lub odbywających czynną służbę wojskową:
 - a) w składzie personelu latającego, personelu naziemnego zabezpieczenia lotów i personelu służby inżynieryjno-lotniczej,
 - b) na okrętach wojennych i innych jednostkach pływających Marynarki Wojennej,

- c) w jednostkach desantowo-szturmowych,
 - d) w Żandarmerii Wojskowej i Wojskowych Służbach Informacyjnych,
 - e) w jednostkach reprezentacyjnych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej,
 - f) w charakterze nurków i płetwonurków,
 - g) w zasięgu działania promieniowania mikrofalowego,
 - h) w warunkach działania prądu elektrycznego;
- 2) żołnierzy niezawodowych skierowanych do odbywania służby poza granicami państwa przed rozpoczęciem tej służby i bezpośrednio po powrocie do kraju w związku z zakończeniem jej odbywania;
 - 3) żołnierzy niezawodowych odbywających zasadniczą służbę wojskową, ubiegających się o powołanie do nadterminowej zasadniczej służby wojskowej;
 - 4) żołnierzy niezawodowych, jeżeli w ich stanie zdrowia nastąpiło nagłe pogorszenie spowodowane wypadkiem lub chorobą, uniemożliwiające lub utrudniające wykonywanie zadań służbowych;
 - 5) żołnierzy niezawodowych, którzy z powodu choroby nie wykonują zadań służbowych przez kolejne:
 - a) 30 dni kalendarzowych — w stosunku do żołnierzy niezawodowych odbywających zasadniczą służbę wojskową, przeszkolenie wojskowe, ćwiczenia wojskowe lub okresową służbę wojskową,
 - b) 60 dni kalendarzowych — w stosunku do żołnierzy niezawodowych odbywających nadterminową zasadniczą służbę wojskową;
 - 6) żołnierzy niezawodowych bezpośrednio przed zwolnieniem z czynnej służby wojskowej, jeżeli w ocenie lekarza jednostki wojskowej, w której żołnierz odbywa służbę, jego stan zdrowia w okresie służby uległ pogorszeniu;
 - 7) żołnierzy niezawodowych, jeżeli dowód z orzeczenia wojskowej komisji lekarskiej został dopuszczony w postępowaniu karnym, postępowaniu karnym skarbowym lub postępowaniu w sprawach o wykroczenia.

2. Do wojskowej komisji lekarskiej kieruje się również poborowych w okresie, kiedy nie urzęduje powiatowa komisja lekarska, w celu orzeczenia o ich zdolności do czynnej służby wojskowej.

§ 4. 1. Do wojskowej komisji lekarskiej kieruje się zgodnie z właściwością i zasięgiem działania tych komisji określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 29 ust. 8 pkt 1 ustawy, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Żołnierza niezawodowego powracającego po zakończeniu odbywania czynnej służby wojskowej poza granicami państwa kieruje się do wojskowej komi-

sji lekarskiej, która orzekała o jego zdolności do odbywania służby poza granicami państwa przed wyjazdem, niezwłocznie po powrocie do kraju.

§ 5. 1. Do wojskowej komisji lekarskiej kieruje żołnierzy niezawodowych i poborowych, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1—6 i ust. 2, z urzędu lub na wniosek tych osób, organ określony w art. 29 ust. 2 ustawy, zgodnie z właściwością określoną w tym przepisie.

2. Do wojskowej komisji lekarskiej kieruje żołnierzy niezawodowych, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 7, organ określony w przepisach o postępowaniu karnym, postępowaniu karnym skarbowym lub postępowaniu w sprawach o wykroczenia.

§ 6. Organ kierujący żołnierzem niezawodowym do wojskowej komisji lekarskiej przekazuje tej komisji posiadane informacje i dokumenty, które dotyczą stanu zdrowia żołnierza niezawodowego i mogą mieć znaczenie dla ustalenia związku choroby lub ułomności z czynną służbą wojskową.

§ 7. Wzór skierowania do wojskowej komisji lekarskiej określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

Rozdział 3

Orzekanie o zdolności do czynnej służby wojskowej i do odbywania tej służby poza granicami państwa oraz ustalanie związku choroby, ułomności i śmierci z czynną służbą wojskową

§ 8. 1. Orzekając o zdolności do czynnej służby wojskowej, wojskowe komisje lekarskie zaliczają jednocześnie daną osobę do jednej z kategorii zdolności do takiej służby, o których mowa w art. 30a ust. 1 ustawy, według Wykazu chorób i ułomności przy ocenie zdolności fizycznej i psychicznej do czynnej służby wojskowej oraz do odbywania takiej służby poza granicami państwa, stanowiącego załącznik nr 2 do rozporządzenia.

2. Orzekając o czasowej niezdolności do czynnej służby wojskowej, o której mowa w art. 30a ust. 1 pkt 2 ustawy, wojskowe komisje lekarskie ustalają jednocześnie okres niezdolności do takiej służby, nie dłuższy niż dwadzieścia cztery miesiące, stosownie do rodzaju upośledzenia ogólnego stanu zdrowia albo stanu chorobowego oraz rokowań odzyskania zdolności do czynnej służby wojskowej.

§ 9. 1. Niezależnie od orzeczenia o zdolności do czynnej służby wojskowej, w stosunku do poborowych i żołnierzy niezawodowych przeznaczonych do odbycia lub odbywających taką służbę w niżej wymienionych jednostkach wojskowych albo na stanowiskach służbowych lub funkcjach wojskowych, wojskowe komisje lekarskie wydają orzeczenia o zdolności lub niezdolności do służby:

- 1) w składzie personelu latającego, personelu naziemnego zabezpieczenia lotów i personelu służby inżynieryjno-lotniczej;

- 2) na okrętach wojennych i innych jednostkach pływających Marynarki Wojennej;
- 3) w jednostkach desantowo-szturmowych;
- 4) w Żandarmerii Wojskowej i Wojskowych Służbach Informacyjnych;
- 5) w jednostkach reprezentacyjnych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) w charakterze nurków i płetwonurków;
- 7) w zasięgu działania promieniowania mikrofalowego;
- 8) w warunkach działania prądu elektrycznego.

2. Na potrzeby orzekania o zdolności do odbywania czynnej służby wojskowej, o której mowa w ust. 1 pkt 1, ustala się następujące kategorie zdolności do tej służby:

- 1) kandydaci i piloci samolotów bojowych naddźwiękowych oraz piloci doświadczalni samolotów naddźwiękowych:
 - a) zdolny — Z/IA,
 - b) trwale lub czasowo niezdolny — N/IA;
- 2) kandydaci i piloci samolotów bojowych poddźwiękowych oraz piloci doświadczalni samolotów poddźwiękowych:
 - a) zdolny — Z/IB,
 - b) trwale lub czasowo niezdolny — N/IB;
- 3) kandydaci i piloci doświadczalni samolotów i śmigłowców innych niż wymienione w pkt 1 i 2:
 - a) zdolny — Z/IC,
 - b) trwale lub czasowo niezdolny — N/IC;
- 4) pozostali personel latający i kandydaci do tego personelu:
 - a) zdolny — Z/II,
 - b) trwale lub czasowo niezdolny — N/II;
- 5) personel naziemnego zabezpieczenia lotów i kandydaci do tego personelu oraz personel służby inżynieryjno-lotniczej i kandydaci do tego personelu:
 - a) zdolny — Z/III, Z/SIL,
 - b) trwale lub czasowo niezdolny — N/III, N/SIL.

3. Na potrzeby orzekania o zdolności do odbywania czynnej służby wojskowej, o której mowa w ust. 1 pkt 2 i 6, ustala się następujące kategorie zdolności do tej służby:

- 1) kandydaci do służby na okrętach wojennych i innych jednostkach pływających Marynarki Wojennej:
 - a) zdolny — Z/I-IV/A,
 - b) trwale lub czasowo niezdolny — N/I-IV/A;
- 2) żołnierze niezawodowi odbywający czynną służbę wojskową na okrętach wojennych i innych jednost-

kach pływających Marynarki Wojennej oraz słuchacze kursów szkolenia specjalistów morskich:

- a) zdolny — Z/I-IV/B,
- b) niezdolny — N/I-IV/B — podlega wyokrętowaniu,
- c) czasowo niezdolny — N/I-IV/B — podlega wyokrętowaniu na okres do 3 miesięcy.

4. Na potrzeby orzekania o zdolności do odbywania czynnej służby wojskowej poza granicami państwa ustala się następujące kategorie zdolności do tej służby:

- 1) zdolny do służby poza granicami państwa — Z;
- 2) niezdolny do służby poza granicami państwa — N.

§ 10. 1. Wojskowe komisje lekarskie wydają orzeczenia, o których mowa w § 9 ust. 1—3, według kryteriów zdrowotnych określonych w:

- 1) załączniku nr 2 do rozporządzenia — w odniesieniu do czynnej służby wojskowej, o której mowa w § 9 ust. 1 pkt 3—5, 7 i 8, a na potrzeby orzekania o zdolności do odbywania czynnej służby wojskowej, o której mowa w § 9 ust. 1 pkt 4, również w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. Nr 123, poz. 1353, z późn. zm.²⁾) i art. 39 ust. 4 ustawy z dnia 9 lipca 2003 r. o Wojskowych Służbach Informacyjnych (Dz. U. Nr 139, poz. 1326 i Nr 179, poz. 1750 oraz z 2004 r. Nr 19, poz. 177);
- 2) Wykazie chorób i ułomności przy ocenie zdolności fizycznej i psychicznej do czynnej służby wojskowej w składzie personelu latającego, personelu naziemnego zabezpieczenia lotów i personelu służby inżynieryjno-lotniczej, stanowiącym załącznik nr 3 do rozporządzenia — w odniesieniu do czynnej służby wojskowej, o której mowa w § 9 ust. 1 pkt 1;
- 3) Wykazie chorób i ułomności przy ocenie zdolności fizycznej i psychicznej do czynnej służby wojskowej na okrętach wojennych i innych jednostkach pływających Marynarki Wojennej, a także w charakterze nurków i płetwonurków, stanowiącym załącznik nr 4 do rozporządzenia — w odniesieniu do czynnej służby wojskowej, o której mowa w § 9 ust. 1 pkt 2 i 6.

2. Wojskowe komisje lekarskie wydają orzeczenia, o których mowa w § 9 ust. 4, według kryteriów zdrowotnych określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

3. Jeżeli dla danego przypadku brak jest odpowiedniej pozycji w załącznikach nr 2—4 do rozporządzenia, przypadek ten kwalifikuje się według pozycji najbardziej zbliżonej.

§ 11. 1. Orzekając o zdolności żołnierza niezawodowego do odbywania czynnej służby wojskowej poza granicami państwa, wojskowa komisja lekarska dokonuje pełnej oceny jego stanu zdrowia, stosownie do specyfiki klimatyczno-geograficznej oraz sanitarno-epidemiologicznej rejonu, w którym ma on odbywać służbę.

2. Jeżeli żołnierz niezawodowy zachoruje po wydaniu przez wojskową komisję lekarską orzeczenia o zdolności do odbywania czynnej służby wojskowej poza granicami państwa, dowódca jednostki wojskowej, w której odbywa on służbę, na wniosek lekarza tej jednostki, ponownie kieruje tego żołnierza do wojskowej komisji lekarskiej.

§ 12. Po powrocie żołnierza do kraju wojskowa komisja lekarska określa jego zdolność do czynnej służby wojskowej, dokonując pełnej oceny jego stanu zdrowia, przy uwzględnieniu warunków, w jakich pełnił służbę poza granicami państwa, a w szczególności specyfiki klimatyczno-geograficznej oraz sanitarno-epidemiologicznej rejonu, w którym pełnił tę służbę.

§ 13. Orzekając o zdolności lub niezdolności do czynnej służby wojskowej, w razie stwierdzenia u żołnierza niezawodowego choroby lub ułomności, wojskowa komisja lekarska orzeka również o związku lub braku związku tej choroby lub ułomności z czynną służbą wojskową, kierując się kryteriami zdrowotnymi określonymi w wykazie chorób i stanów chorobowych, ustalonym na podstawie art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2002 r. Nr 9, poz. 87, z późn. zm.³⁾).

Rozdział 4

Tryb orzekania o zdolności do czynnej służby wojskowej i do odbywania tej służby poza granicami państwa oraz ustalania związku chorób, ułomności i śmierci z czynną służbą wojskową

§ 14. Orzeczenie o zdolności do czynnej służby wojskowej, o zdolności do odbywania czynnej służby wojskowej poza granicami państwa, o zdolności do odbywania czynnej służby wojskowej w poszczególnych rodzajach wojsk i służb oraz na poszczególnych stanowiskach służbowych i funkcjach wojskowych, a także o związku choroby lub ułomności z czynną służbą wojskową wojskowe komisje lekarskie wydają na podstawie badania lekarskiego i wyników badań specjalistycznych, a w razie potrzeby — także obserwacji szpitalnej, dokumentacji medycznej oraz informacji i dokumentów, o których mowa w § 6, wykorzystując w szczególności:

- 1) opinię służbowo-lekarską uwzględniającą historię choroby, przebieg leczenia i jego wyniki oraz czynniki ryzyka na stanowisku służbowym zajmowa-

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1800, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 89, poz. 804, z 2003 r. Nr 113, poz. 1070 i Nr 139, poz. 1326 oraz z 2004 r. Nr 116, poz. 1203.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 181, poz. 1515, z 2003 r. Nr 56, poz. 498 i Nr 210, poz. 2036 oraz z 2004 r. Nr 121, poz. 1264.

nym przez żołnierza niezawodowego lub pełnionej przez niego funkcji wojskowej;

- 2) historii leczenia ambulatoryjnego i szpitalnego;
- 3) wyniki pomiarów czynników szkodliwych występujących w środowisku służby;
- 4) książeczkę zdrowia żołnierza niezawodowego;
- 5) informacje zawarte w pisemnym oświadczeniu żołnierza niezawodowego.

§ 15. 1. Orzeczenie o związku śmierci żołnierza niezawodowego z czynną służbą wojskową wskutek wypadku wojskowe komisje lekarskie wydają na podstawie akt postępowania powypadkowego lub dokumentacji medycznej.

2. Orzeczenie o związku śmierci żołnierza niezawodowego z czynną służbą wojskową wskutek choroby wojskowa komisja lekarska wydaje na podstawie dokumentacji medycznej oraz opisu przebiegu i warunków pełnienia służby przez żołnierza niezawodowego.

§ 16. 1. Wojskowa komisja lekarska wydaje orzeczenie niezwłocznie po przeprowadzeniu niezbędnych badań lekarskich i skompletowaniu wymaganej dokumentacji.

2. Jeżeli wojskowa komisja lekarska stwierdzi, iż do wydania orzeczenia są niezbędne dokumenty inne niż określone w ust. 1, w szczególności dotyczące chorób, ułomności i śmierci oraz ich związku z czynną służbą wojskową, pisemnie wzywa żołnierza niezawodowego, a w razie jego śmierci członka rodziny, o którym mowa w art. 12 ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o świadczeniach odszkodowawczych przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą wojskową (Dz. U. Nr 83, poz. 760 i Nr 179, poz. 1750), do ich dostarczenia w terminie nieprzekraczającym 14 dni od dnia doręczenia wezwania. W takim przypadku wojskowa komisja lekarska może wystąpić także do organu, który skierował żołnierza niezawodowego do komisji, oraz do dowódców jednostek wojskowych, w których pełnił on służbę, o dostarczenie niezbędnych dokumentów w terminie nieprzekraczającym 14 dni od dnia doręczenia żądania.

3. Po bezskutecznym upływie terminu wyznaczonego do dostarczenia dokumentów wojskowa komisja lekarska może wydać orzeczenie na podstawie posiadanej dokumentacji.

4. Jeżeli dokumentów nie dostarczył dowódca jednostki wojskowej, przewodniczący wojskowej komisji lekarskiej zawiadamia o tym przełożonego tego dowódcy.

§ 17. 1. Orzeczenie wojskowej komisji lekarskiej powinno zawierać w szczególności:

- 1) rozpoznanie;
- 2) ustalenie kategorii zdolności do czynnej służby wojskowej;

3) w razie stwierdzenia chorób i ułomności — określenie ich związku lub braku związku z czynną służbą wojskową.

2. Orzeczenie wojskowej komisji lekarskiej dotyczące zmarłego żołnierza niezawodowego powinno ustalać w szczególności:

- 1) przyczynę śmierci;
- 2) związek lub brak związku śmierci z czynną służbą wojskową.

3. Orzeczenie wojskowej komisji lekarskiej o zdolności do odbywania czynnej służby wojskowej poza granicami państwa powinno zawierać również ustalenie rejonu, w którym żołnierz niezawodowy jest zdolny odbywać taką służbę.

4. Orzeczenie wojskowej komisji lekarskiej:

- 1) w sprawie zdolności do czynnej służby wojskowej sporządza się według wzoru określonego w załączniku nr 5 do rozporządzenia;
- 2) w sprawie ustalenia związku śmierci z czynną służbą wojskową sporządza się według wzoru określonego w załączniku nr 6 do rozporządzenia.

§ 18. 1. Wojskowa komisja lekarska orzeka w składzie trzech oficerów-lekarzy. W składzie orzekającym mogą być również oficerowie-lekarze niepełniący zawodowej służby wojskowej. Przewodniczącego składu orzekającego wyznacza przewodniczący wojskowej komisji lekarskiej.

2. Wojskowa komisja lekarska orzeka większością głosów składu orzekającego.

3. Członek składu orzekającego wojskowej komisji lekarskiej może wnieść na piśmie sprzeciw wobec projektu orzeczenia z podaniem uzasadnienia. W takim przypadku przewodniczący wojskowej komisji lekarskiej przesyła sprzeciw łącznie z projektem orzeczenia i pozostałą dokumentacją do wojskowej komisji lekarskiej wyższego stopnia, która jest obowiązana zająć stanowisko w sprawie w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania sprzeciwu.

4. Wojskowa komisja lekarska wyższego stopnia zajmuje stanowisko na podstawie otrzymanej dokumentacji. W razie potrzeby wojskowa komisja lekarska wyższego stopnia może przeprowadzić ponowne badania lekarskie i badania specjalistyczne oraz skierować żołnierza na obserwację szpitalną, a także przeprowadzić dodatkowe postępowanie w celu uzupełnienia materiałów w sprawie.

5. W razie uznania zasadności sprzeciwu przez wojskową komisję lekarską wyższego stopnia, skład orzekający wydaje orzeczenie zgodne z tym stanowiskiem. Jeżeli orzeczenie dotyczy spraw, o których mowa w § 19 ust. 1, opracowuje się projekt orzeczenia zgodny z tym stanowiskiem.

6. Orzeczenie wojskowej komisji lekarskiej podpisują wszyscy członkowie składu orzekającego oraz

opatruje się je pieczęcią urzędową wojskowej komisji lekarskiej.

§ 19. 1. Projekt orzeczenia wojskowej komisji lekarskiej ustalającego związek lub brak związku śmierci z czynną służbą wojskową przewodniczący wojskowej komisji lekarskiej przesyła łącznie z pozostałą dokumentacją do wojskowej komisji lekarskiej wyższego stopnia.

2. Wojskowa komisja lekarska wyższego stopnia zajmuje stanowisko na podstawie otrzymanej dokumentacji.

3. W razie zatwierdzenia projektu orzeczenia przez wojskową komisję lekarską wyższego stopnia, wojskowa komisja lekarska wydaje orzeczenie w brzmieniu zatwierdzonego projektu.

4. W razie niezatwierdzenia projektu orzeczenia przez wojskową komisję lekarską wyższego stopnia, komisja ta nakazuje ponowne rozpatrzenie sprawy i wydanie orzeczenia uwzględniającego jej stanowisko. W takim przypadku wojskowa komisja lekarska wydaje orzeczenie zgodne ze stanowiskiem wojskowej komisji lekarskiej wyższego stopnia.

5. Orzeczenie wojskowej komisji lekarskiej podpisują wszyscy członkowie składu orzekającego oraz opatruje się je pieczęcią urzędową wojskowej komisji lekarskiej.

6. Do orzeczenia wojskowej komisji lekarskiej wydanego w trybie określonym w ust. 3 lub 4 nie stosuje się przepis ust. 1.

§ 20. Wojskowymi komisjami lekarskimi wyższego stopnia, o których mowa w § 18, 19, 22 i 23, są wojskowe komisje lekarskie określone w przepisach wydanych na podstawie art. 29 ust. 8 pkt 1 ustawy.

§ 21. Orzeczenie wojskowej komisji lekarskiej wydane w trybie określonym w § 18 ust. 1 lub 5 zdanie pierwsze albo § 19 ust. 3 lub 4, jako wydane w pierwszej instancji, doręcza się żołnierzowi niezawodowemu, a w razie jego śmierci członkowi rodziny, o którym mowa w art. 12 ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o świadczeniach odszkodowawczych przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą wojskową, a także organowi, który skierował żołnierza niezawodowego do wojskowej komisji lekarskiej.

§ 22. 1. Od orzeczenia wojskowej komisji lekarskiej wydanego w pierwszej instancji służy stronie odwołanie na zasadach określonych w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. — Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.⁴⁾).

2. Odwołanie wnosi się do właściwej wojskowej komisji lekarskiej wyższego stopnia, za pośrednictwem komisji, która wydała orzeczenie, w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia.

§ 23. 1. Wojskowa komisja lekarska wyższego stopnia rozpatruje odwołanie w składzie trzech oficerów-lekarzy. W składzie orzekającym mogą być również oficerowie-lekarze niepełniący zawodowej służby wojskowej. Przewodniczącego składu orzekającego wyznacza przewodniczący wojskowej komisji lekarskiej wyższego stopnia.

2. Wojskowa komisja lekarska wyższego stopnia, rozpatrując odwołanie, orzeka na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy. W razie potrzeby wojskowa komisja lekarska wyższego stopnia może przeprowadzić ponowne badanie lekarskie i badania specjalistyczne oraz skierować żołnierza na obserwację szpitalną, a także przeprowadzić dodatkowe postępowanie w celu uzupełnienia materiałów w sprawie.

3. Wojskowa komisja lekarska wyższego stopnia orzeka w sprawie odwołania większością głosów składu orzekającego. Przepisy § 18 ust. 3 i 4 oraz ust. 5 zdanie pierwsze stosuje się odpowiednio, z tym że Centralna Wojskowa Komisja Lekarska w Warszawie rozpatruje sprzeciw wobec projektu swojego orzeczenia w składzie pięciu oficerów-lekarzy.

4. Do orzeczenia wojskowej komisji lekarskiej wyższego stopnia stosuje się odpowiednio przepis § 21, z tym że orzeczenie to doręcza się również wojskowej komisji lekarskiej, która wydała orzeczenie w pierwszej instancji, wraz z aktami sprawy.

§ 24. Sentencję ostatecznego orzeczenia wojskowej komisji lekarskiej wpisuje się do książeczki zdrowia żołnierza niezawodowego.

§ 25. 1. Na podstawie ostatecznego orzeczenia o zdolności do odbywania czynnej służby wojskowej poza granicami państwa wojskowa komisja lekarska, która wydała orzeczenie w pierwszej instancji, wystawia certyfikat zdrowia, według wzoru określonego w załączniku nr 7 do rozporządzenia.

2. Certyfikaty dla żołnierzy niezawodowych — kandydatów do pełnienia służby w misjach specjalnych Organizacji Narodów Zjednoczonych wydaje się według wzoru ustalonego przez Organizację Narodów Zjednoczonych (formularz MS—2), stanowiącego załącznik nr 8 do rozporządzenia.

3. Wydanie certyfikatu odnotowuje się w książeczce zdrowia żołnierza niezawodowego.

§ 26. 1. Minister Obrony Narodowej może w trybie nadzoru uchylić każde orzeczenie wojskowej komisji lekarskiej sprzeczne z prawem lub wydane z pominięciem istotnych okoliczności faktycznych.

2. Uprawnienie, o którym mowa w ust. 1, przysuguje również przewodniczącemu Centralnej Wojskowej Komisji Lekarskiej w Warszawie.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387 oraz z 2003 r. Nr 130, poz. 1188 i Nr 170, poz. 1660.

3. Uchylając orzeczenie, odpowiednio Minister Obrony Narodowej albo przewodniczący Centralnej Wojskowej Komisji Lekarskiej w Warszawie wskazuje okoliczności wymagające wyjaśnienia w toku dalszego postępowania w sprawie.

4. W razie uchylenia orzeczenia sprawę rozpatruje ponownie w pierwszej instancji wojskowa komisja lekarska wyznaczona odpowiednio przez Ministra Obrony Narodowej albo przewodniczącego Centralnej Wojskowej Komisji Lekarskiej w Warszawie zgodnie z załoženiami, o których mowa w ust. 3.

Rozdział 5

Orzekanie o potrzebie udzielenia urlopu zdrowotnego

§ 27. 1. Dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz niezawodowy odbywa czynną służbę wojskową, kieruje żołnierza do wojskowej komisji lekarskiej w przypadkach, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 4 i 5, a także — na wniosek lekarza tej jednostki — po zakończeniu leczenia szpitalnego lub ambulatoryjnego.

2. Do kierowania żołnierza niezawodowego do wojskowej komisji lekarskiej, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy § 4, 6 i 7.

§ 28. 1. Wojskowa komisja lekarska, orzekając o potrzebie udzielenia urlopu zdrowotnego, ocenia w szczególności:

- 1) rodzaj upośledzenia ogólnego stanu zdrowia albo stanu chorobowego;
- 2) konieczność kontynuowania leczenia szpitalnego lub ambulatoryjnego w publicznym zakładzie opieki zdrowotnej utworzonym przez Ministra Obrony Narodowej albo w innym zakładzie zapewniającym udzielenie żołnierzowi niezawodo-

wemu świadczeń zdrowotnych na zasadach określonych w art. 69 i 69a ustawy;

- 3) rokowania odzyskania stanu zdrowia wymaganego w jednostce wojskowej albo na stanowisku służbowym lub funkcji wojskowej, na której żołnierz niezawodowy odbywa czynną służbę wojskową, oraz możliwości wykonywania przez niego zadań służbowych.

2. Wojskowa komisja lekarska, orzekając o potrzebie udzielenia urlopu zdrowotnego, wskazuje również proponowany wymiar tego urlopu, w granicach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 70 ust. 1 ustawy.

3. Do orzekania o potrzebie udzielenia urlopu zdrowotnego przez wojskowe komisje lekarskie stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 4.

Rozdział 6

Przepisy końcowe

§ 29. Do spraw, o których mowa w rozporządzeniu, wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 30. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.⁵⁾

Minister Obrony Narodowej: *J. Szmajdziński*

⁵⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Obrony Narodowej z dnia 10 czerwca 1992 r. w sprawie zasad określania zdolności do czynnej służby wojskowej oraz właściwości i trybu postępowania wojskowych komisji lekarskich w tych sprawach (Dz. U. Nr 57, poz. 278, z 1994 r. Nr 31, poz. 113 oraz z 2000 r. Nr 97, poz. 1059), które w zakresie uregulowanym rozporządzeniem traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Załączniki do rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 25 czerwca 2004 r. (poz. 1595)

Załącznik nr 1

WZÓR

....., dnia.....20..... r.
(pieczęć nagłówkowa jednostki wojskowej)

SKIEROWANIE

Do.....
(nazwa wojskowej komisji lekarskiej)

w celu

1. Nazwisko, imię i imiona rodziców.....

2. PESEL

3. Stopień wojskowy..... 4. Miejsce i data urodzenia.....

5. Przydział służbowy.....
(jednostka wojskowa, zajmowane stanowisko służbowe)

6. Data wstąpienia do służby wojskowej.....

7. Powołany przez WKU.....

8. Miejsce zamieszkania

9. Rozpoznanie.....

10. Dotychczas wydane orzeczenia (nazwa komisji, numer orzeczenia, data wydania, rozpoznanie wg paragrafów).....

11. Uzasadnienie

.....
(lekarz jednostki) mp. (organ kierujący)

WYKAZ CHOROÓB I UŁOMNOŚCI PRZY OCENIE ZDOLNOŚCI FIZYCZNEJ I PSYCHICZNEJ DO CZYNNEJ SŁUŻBY WOJSKOWEJ ORAZ DO ODBYWANIA TAKIEJ SŁUŻBY POZA GRANICAMI PAŃSTWA

Paragraf	Punkt	Choroba i ułomność	Grupa I*	Grupa II*	Grupa III*
1	2	3	4	5	6

ROZDZIAŁ I - BUDOWA CIAŁA

1	1	Wzrost powyżej 185 cm przy proporcjonalnej budowie ciała	A	A	Z
	2	Wzrost poniżej 160 cm do 155 cm przy proporcjonalnej budowie ciała	A	A	N/Z
	3	Wzrost poniżej 155 cm przy proporcjonalnej budowie ciała	D	D	N
	4	Słaba budowa ciała	A	A	Z/N
	5	Słaba budowa ciała upośledzająca sprawność ustroju	D	D	N
	6	Otyłość nie upośledzająca sprawności ustroju	A	A	Z/N
	7	Otyłość upośledzająca sprawność ustroju	D	D	N
	8	Otyłość znacznie upośledzająca sprawność ustroju	E	E	N
	9	Transseksualizm , obojnactwo	E	E	N
	10	Odwrotne położenie trzewi bez zaburzeń sprawności ustroju	A	A	N/Z
	11	Odwrotne położenie trzewi z zaburzeniami sprawności ustroju	D	D	N

Objaśnienia szczegółowe

*) Osoby badane przez komisje lekarskie dzieli się na trzy grupy:

Grupa I (kolumna czwarta wykazu) obejmuje:

- a) poborowych, ochotników przedpoborowych oraz kobiety poddane obowiązkowi stawienia się do poboru,
- b) żołnierzy zasadniczej służby wojskowej i nadterminowej zasadniczej służby wojskowej,
- c) kandydatów do nadterminowej zasadniczej służby wojskowej,
- d) żołnierzy odbywających przeszkolenie wojskowe,
- e) poborowych odbywających służbę zastępczą.

Grupa II (kolumna piąta wykazu) obejmuje żołnierzy rezerwy.

Grupa III (kolumna szósta wykazu) obejmuje kandydatów do służby:

- a) poza granicami kraju,
- b) w jednostkach desantowo-szturmowych,
- c) w jednostkach reprezentacyjnych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej,
- d) w Żandarmerii Wojskowej i Wojskowych Służbach Informacyjnych,
- e) w zasięgu działania promieniowania mikrofalowego,
- f) w warunkach działania prądu elektrycznego.

- Do § 1 pkt 1 i 3. Kandydatów do służby w wojskach desantowo-szturmowych należy kwalifikować jako zdolnych przy wzroście 165-185 cm.
- pkt 4 i 5. Słabą budowę ciała należy oceniać nie tylko na podstawie dysproporcji pomiędzy wzrostem i ciężarem ciała, lecz również biorąc pod uwagę stan umięśnienia oraz stan układu krążenia w oparciu o próby czynnościowe. Ocenę zdolności do służby wojskowej przy słabej budowie ciała należy opierać na stwierdzeniu ogólnej sprawności ustroju.
- pkt 6. Kandydatów do wojsk desantowo-szturmowych o wadze ciała ponad 85 kg należy uznawać za niezdolnych.
- pkt 8. Przez otyłość znacznie upośledzającą sprawność ustroju należy rozumieć otyłość znacznego stopnia, przy niewydolności układu krążenia i oddechowego.
- Dysproporcje wagi i wzrostu mogą być przejściowe. W takich wypadkach osoby badane należy zaliczyć do kategorii "czasowo niezdolny do służby wojskowej".

ROZDZIAŁ II - SKÓRA, TKANKA PODSKÓRNA, NACZYNIA LIMFATYCZNE I WEZŁY CHŁONNE

1	2	3	4	5	6
2	1	Przewlekłe choroby skóry nie upośledzające sprawności ustroju	A	A	Z
	2	Przewlekłe choroby skóry nieznacznie szpecące lub nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	A	A	N/Z
	3	Przewlekłe choroby skóry szpecące lub upośledzające sprawność ustroju	D	D	N
	4	Przewlekłe choroby skóry znacznie szpecące lub znacznie upośledzające sprawność ustroju	E	E	N
	5	Ciała obce wgojone w powłoki zewnętrzne nie upośledzające sprawności ustroju	A	A	Z
	6	Ciała obce wgojone w powłoki zewnętrzne znacznie upośledzające sprawność ustroju	D	D	N
	7	Tatuaże nie szpecące	A	A	Z/N
	8	Tatuaże szpecące	A	A	N
	9	Torbiel włosowa z przetoką lub bez przetoki	A	A	N/Z
	10	Torbiel włosowa nawrotowa po wielokrotnych / trzech i więcej / operacjach nie poddająca się leczeniu	D	D	N
3	1	Blizny nie szpecące lub nie upośledzające sprawności ustroju	A	A	Z
	2	Blizny nieznacznie szpecące lub nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	A	A	N/Z
	3	Blizny szpecące lub upośledzające sprawność ustroju	D	D	N
	4	Blizny znacznie szpecące lub znacznie upośledzające sprawność ustroju	E	E	N
	5	Blizny po samouszkodzeniach	A	A	Z
4	1	Schorzenia naczyń limfatycznych lub węzłów chłonnych nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	D	D	N

1	2	3	4	5	6
	2	Schorzenia naczyń limfatycznych lub węzłów chłonnych upośledzające sprawność ustroju	E	E	N

Objaśnienia szczegółowe

- Do § 2. Nowotwory skóry należy kwalifikować według paragrafów rozdziału XVIII – Nowotwory.
 pkt 2 i 3. Według tych punktów należy kwalifikować m.in. łagodne i ograniczone postacie łuszczyca oraz rybią łuskę, wyprysk kontaktowy. Rozpoznanie wyprysku kontaktowego wymaga wykonania testów skórnych.
 pkt 4. Według tego punktu należy kwalifikować różnorodne przewlekłe uogólnione choroby skóry jak: zespół atopowego zapalenia skóry, wrodzone zaburzenia rogowacenia skóry znacznego stopnia (rogowiec dziedziczny), wrodzone dziedziczne oddzielanie się naskórka, pęcherzyca pergaminowata – barwnikowa, uogólnione i nawracające lub odporne na leczenie postacie łuszczyca.
 pkt 8. Osoby z rozległymi szpecącymi tatuażami należy kierować do PZP (w ramach badań komisyjnych).
 pkt 9 i 10. Torbiel włosową należy różnicować z przetoką skórną i kwalifikować w zależności od efektów leczenia. Rozpoznanie winno być potwierdzone badaniem chirurgicznym lub dokumentacją leczenia szpitalnego.
- Do § 3
 pkt 3 i 4. Według tych punktów należy kwalifikować rozległe blizny połączone z ubytkami tkanek miękkich (po zranieniach, oparzeniach itp.) oraz blizny w miejscach narażonych na tarcie w czasie ruchów i chodzenia lub znacznie szpecące, upośledzające funkcję narządów lub całego organizmu.
 pkt 5. Osoby z bliznami po samouszkodzeniach należy kierować do PZP.

ROZDZIAŁ III - CZASZKA

1	2	3	4	5	6
5	-	Przebyty uraz głowy bez trwałych następstw	A	A	Z
6	1	Zniekształcenie czaszki nie upośledzające sprawności ustroju	A	A	Z/N
	2	Zniekształcenia czaszki / np. guzy, wgniecenia / oraz ubytki kości czaszki pourazowe lub chorobowe upośledzające sprawność ustroju	D	D	N
	3	Zniekształcenia czaszki / np. guzy, wgniecenia / oraz ubytki kości czaszki pourazowe lub chorobowe znacznie upośledzające sprawność ustroju	E	E	N
	4	Przepukliny mózgu	E	E	N
	5	Obce ciała w mózgu	E	E	N

ROZDZIAŁ IV - NARZĄD WZROKU

1	2	3	4	5	6
7	1	Zniekształcenie powiek nie upośledzające funkcji ochronnej	A	A	Z/N
	2	Zniekształcenie powiek nieznacznie upośledzające funkcję ochronną	A	A	N
	3	Zniekształcenie powiek upośledzające funkcję ochronną	D	D	N

1	2	3	4	5	6
	4	Przewlekłe choroby brzegów powiek lub spojówek nie upośledzające lub nieznacznie upośledzające sprawność ochronną oka	A	A	N/Z
	5	Przewlekłe choroby brzegów powiek lub spojówek trudno poddające się leczeniu upośledzające sprawność oka	D	D	N
	6	Zrosty spojówki gałkowej i powiekowej nie upośledzające ruchów gałki ocznej lub powiek	A	A	Z
	7	Zrosty spojówki gałkowej lub powiekowej upośledzające skrajne wychylenie gałki ocznej lub ruchomość powiek nie powodujące wysychania rogówki	A	A	N
	8	Zrosty spojówki gałkowej i powiekowej upośledzające ruchomość gałki ocznej lub powiek powodujące wysychanie rogówki	D	D	N
8	1	Nieznaczne upośledzenie wydzielania lub odpływu łez	A	A	N
	2	Znaczne upośledzenie wydzielania lub odpływu łez	D	D	N
9	1	Ślepotą jednego oka lub brak jednej gałki ocznej przy ostrości wzroku pozostałego oka nie mniejszej niż 0,8 bez korekcji albo po zastosowaniu szkieł sferycznych do $\pm 3,0$ D lub cylindrycznych do $\pm 2,0$ D	D	D	N
	2	Ślepotą jednego oka lub brak gałki ocznej przy ostrości wzroku pozostałego oka poniżej 0,8 nie mniej niż 0,5 po zastosowaniu szkieł sferycznych do $\pm 6,0$ D lub cylindrycznych do $\pm 3,0$ D	D	D	N
	3	Ślepotą jednego oka lub brak gałki ocznej przy ostrości wzroku pozostałego oka poniżej 0,5 do 0,1 po zastosowaniu optymalnej korekcji szklami sferycznymi lub cylindrycznymi	E	E	N
	4	Całkowita ślepotą lub brak obu gałek ocznych	E	E	N
10	1	Nieznaczny oczopłaz przy skierowaniu gałek ocznych w bok	A	A	N
	2	Nieznaczny oczopłaz przy patrzeniu wprost wzmagający się przy patrzeniu w bok	D/A	D/A	N
	3	Wyraźny oczopłaz przy patrzeniu wprost	D	D	N

1	2	3	4	5	6
11	1	Zez utajony lub zez jawny nieznacznego stopnia przy ostrości wzroku każdego oka 0,5 lub większej z korekcją szklami sferycznymi do $\pm 3,0$ D albo cylindrycznymi do $\pm 1,0$ D	A	A	N
	2	Brak jednoczesnego widzenia obuocznego /zez utajony, zez naprzemienny/ z ostrością wzroku każdego oka nie mniejszą niż 0,5 z korekcją szklami sferycznymi powyżej $\pm 3,0$ D do $\pm 6,0$ D albo cylindrycznymi powyżej $\pm 1,0$ D do $\pm 2,0$ D	A	A	N
	3	Brak jednoczesnego widzenia obuocznego z ostrością wzroku gorszego oka mniejszą niż 0,5 do 0,1 z korekcją optymalną	D	D	N
12	1	Niedowład mięśni zewnętrznych lub wewnętrznych oka porażenny lub pourazowy nieznacznie upośledzający czynność wzrokową, nie powodujący podwójnego widzenia	D	D	N
	2	Niedowład mięśni zewnętrznych lub wewnętrznych oka porażenny lub pourazowy znacznie upośledzający czynność wzrokową, powodujący podwójne widzenie	E	E	N
13	1	Ostrość wzroku jednego oka lub obu oczu mniejsza niż 0,8 nie mniejsza niż 0,5 bez korekcji szklami	A	A	Z
	2	Ostrość wzroku każdego oka co najmniej 0,5 z korekcją szklami sferycznymi do $\pm 3,0$ D lub cylindrycznymi do $\pm 1,0$ D	A	A	Z/N
	3	Ostrość wzroku każdego oka co najmniej 0,5 z korekcją szklami sferycznymi powyżej $\pm 3,0$ D do $\pm 6,0$ D lub cylindrycznymi powyżej $\pm 1,0$ D do $\pm 3,0$ D	A	A	N/Z
	4	Ostrość wzroku każdego oka co najmniej 0,5 z korekcją szklami sferycznymi powyżej $\pm 6,0$ D lub cylindrycznymi powyżej $\pm 3,0$ D	D	D	N
	5	Ostrość wzroku jednego oka co najmniej 0,5 a drugiego 0,1 do 0,4 z optymalną korekcją szklami sferycznymi lub cylindrycznymi	D	D	N
	6	Ostrość wzroku każdego oka od 0,1 do 0,4 z optymalną korekcją szklami sferycznymi lub cylindrycznymi	E	E	N

1	2	3	4	5	6
14	1	Przebyte, nie nawracające choroby rogówki, twardówki, tęczówki, ciała rzęskowego i soczewki	A	A	N/Z
	2	Przewlekłe i nawracające choroby rogówki, twardówki, tęczówki, ciała rzęskowego i soczewki	D	D	N
	3	Przebyte, nie nawracające choroby siatkówki, naczyńówki i nerwu wzrokowego	D	D	N/Z
	4	Przewlekłe i nawracające choroby siatkówki, naczyńówki i nerwu wzrokowego	D	D	N
	5	Nieznaczne upośledzenie rozróżniania barw	A	A	N/Z
	6	Upośledzenie rozróżniania barw	A	A	N
	7	Jaskra	E	E	N

Objaśnienia szczegółowe

- Do § 7 pkt 2 i 3. Przy kwalifikowaniu zniekształceń powiek należy kierować się ich skutkiem dla oka (brak objawów wysychania powierzchni gałki ocznej, podrażnienie spojówek, wysychanie rogówki). Rozpoznanie winno być oparte na dokumentacji leczenia szpitalnego lub w poradni specjalistycznej.
- pkt 6 i 7. Przy kwalifikowaniu zrostów spojówki gałkowej i powiekowej należy brać pod uwagę zaburzenia widzenia obuocznego (podwójne widzenie w zależności od amplitudy wychylenia gałek ocznych). Według tych punktów należy kwalifikować również następstwa jaglicy.
- Do § 8 pkt 1 i 2. Kwalifikacja orzecznicza winna opierać się na dokumentacji leczenia szpitalnego lub w poradni specjalistycznej.
- Do § 9 pkt 1 i 2. Przez ślepotę oka należy rozumieć także ostrość wzroku poniżej 0,1 nie dającą się poprawić szklami (bez względu na ich siłę korygującą) lub koncentryczne zwężenie pola widzenia średnio do 10° od punktu fiksacji.
- Do § 10. Każdy przypadek oczopląsu podlega konsultacji okulisty, neurologicznej i laryngologicznej.
- Do § 12 pkt 1 i 2. W przypadkach stwierdzenia niedowładów lub porażeń mięśni zewnętrznych lub wewnętrznych oka konieczna jest konsultacja neurologiczna. W ostatecznej ocenie należy kierować się stopniem upośledzenia funkcji narządu wzroku.
- Do § 11 i 13. Jeżeli ostrość wzroku któregoś z oczu wynosi poniżej 0,5, należy skierować badanego do badania okulisty w celu określenia wady refrakcji i ustalenia ostrości wzroku po zastosowaniu korekcji. Przy większej różnicy wady pomiędzy jednym i drugim okiem należy zastosować szkła, jakie badany przyjmuje przy jednoczesnym patrzeniu obu oczami. Przy korekcji ostrości wzroku nie stosuje się szkieł kombinowanych. W przypadku zmętnienia lub zniekształcenia środowisk załamujących za podstawę kwalifikacji przyjmuje się ostrość wzroku.
- Do § 13 pkt 1. Dla kandydatów do wojsk desantowo-szturmowych wymagana jest ostrość wzroku nie mniejsza niż 0,8 każdego oka, bez korekcji szklami.
- pkt 2. Kandydatów do służby w zasięgu działania promieniowania mikrofalowego i do wojsk desantowo-szturmowych należy kwalifikować jako niezdolnych
- pkt 3. Kandydatów do służby poza granicami kraju należy kwalifikować jako niezdolnych.
- Do § 14 pkt 1-4. Kwalifikacja orzecznicza, po zakończeniu leczenia i ustaleniu rozpoznania. Według tych punktów należy kwalifikować również gruźlicę oraz zmiany pogruźlicze.
- W przypadku zaniku nerwu wzrokowego wymagane jest badanie neurologiczne.
- Według tych punktów należy kwalifikować również ograniczenie pola widzenia.
- Przy ustalaniu kategorii zdolności należy brać pod uwagę ostrość wzroku. Bezsoczewkowość i pseudosoczewkowość należy kwalifikować według § 14 pkt 2.
- pkt 5 i 6. Przez „prawidłowe rozróżnianie barw” należy rozumieć umiejętność rozróżniania czterech barw podstawowych, tj. czerwonej, żółtej, zielonej i niebieskiej. Przez „nieznaczne upośledzenie rozróżniania barw” należy rozumieć utrudnienie rozróżniania czterech podstawowych barw (pomyłki przy odczytywaniu pojedynczych tablic z zestawu Ishihary lub Stillinga albo przedłużony czas odczytu – ponad 3 sek.). Nieumiejętność rozróżniania czterech barw podstawowych należy traktować jako „upośledzenie rozróżniania barw”.

Kandydatów na stanowiska w korpusie osobowym: rakietowym i artylerii, radiotechnicznym, logistycznym w grupie osobowej transportu i ruchu wojsk oraz kandydatów do służby poza granicami kraju, u których stwierdza się nieznaczne upośledzenie różnicowania barw, należy kwalifikować jako niezdolnych.

pkt 7. Przy ocenie orzecznicznej wymagana jest dokumentacja dotychczasowego leczenia szpitalnego lub w poradni specjalistycznej.

ROZDZIAŁ V - NARZĄD SŁUCHU

1	2	3	4	5	6
15	1	Zniekształcenie lub niedorozwój / nie szpecące/ jednej lub obu małżowin usznych bez równoczesnego upośledzenia słuchu	A	A	Z
	2	Brak lub znaczny niedorozwój albo znaczne zniekształcenie jednej lub obu małżowin usznych bez równoczesnego upośledzenia słuchu	D	D	N
16	1	Jednostronne lub obustronne zwężenie przewodu słuchowego zewnętrznego, blizny błony bębenkowej bez osłabienia słuchu	A	A	Z
	2	Jednostronne lub obustronne zwężenie przewodu słuchowego zewnętrznego, blizny błony bębenkowej, przewlekły nieżyt ucha środkowego z osłabieniem słuchu	D	D	N
	3	Jednostronne zwężenie przewodu słuchowego zewnętrznego, blizny zniekształcające błonę bębenkową upośledzające ruchomość kosteczek słuchowych, przewlekły nieżyt ucha środkowego z przytępieniem słuchu	D	D	N
	4	Obustronne zwężenie przewodu słuchowego zewnętrznego, blizny zniekształcające błonę bębenkową upośledzające ruchomość kosteczek słuchowych, przewlekły nieżyt ucha środkowego z przytępieniem słuchu	E	E	N
	5	Obustronne zarośnięcie przewodu słuchowego zewnętrznego, blizny zniekształcające błonę bębenkową upośledzające ruchomość kosteczek słuchowych z głuchotą	E	E	N
17	-	Jednostronny lub obustronny suchy ubytek błony bębenkowej	D	D	N
18	1	Jednostronne przewlekłe ropne zapalenie ucha środkowego niezależnie od ostrości słuchu	D	D	N
	2	Obustronne przewlekłe ropne zapalenie uszu środkowych niezależnie od ostrości słuchu	E	E	N

1	2	3	4	5	6
19	1	Przebyta antromastoidektomia bez upośledzenia słuchu	A	A	Z/N
	2	Przebyta wygojona jednostronna operacja zachowawcza ucha środkowego	D	D	N
	3	Przebyta wygojona obustronna operacja zachowawcza ucha środkowego	D	D	N
	4	Przebyta jednostronna operacja doszczętna ucha środkowego	D	D	N
	5	Przebyta obustronna operacja doszczętna ucha środkowego	E	E	N
20	1	Jednostronne lub obustronne zwyrodnienie włókniste lub kostne / tympano- lub otoskleroza / ucha środkowego z osłabieniem słuchu	D	D	N
	2	Jednostronne zwyrodnienie włókniste lub kostne / tympano- lub otoskleroza/ ucha środkowego z przytępieniem słuchu	D	D	N
	3	Obustronne zwyrodnienie włókniste lub kostne / tympano- lub otoskleroza/ ucha środkowego z jednostronnym przytępieniem słuchu przy drugostronnym osłabieniu słuchu lub z obustronnym słuchem gorszym od ww.	E	E	N
21	1	Jednostronne lub obustronne upośledzenie słuchu wyłącznie w zakresie tonów wysokich	A	A	N/Z
	2	Jednostronne lub obustronne osłabienie słuchu bez zaburzeń równowagi ciała	D	D	N
	3	Jednostronne przytępienie słuchu bez zaburzeń równowagi ciała	D	D	N
	4	Jednostronne przytępienie słuchu nawet graniczące z głuchotą przy drugostronnym osłabieniu słuchu	E	E	N
	5	Obustronne przytępienie słuchu bez zaburzeń równowagi ciała	E	E	N
	6	Jednostronna głuchota	D	D	N
	7	Obustronna głuchota	E	E	N
	8	Głuchoniemota	E	E	N
	9	Czasowe zaburzenie równowagi ciała	B	B	N
	10	Trwałe zaburzenia równowagi ciała	E	E	N

Objaśnienia szczegółowe

U kandydatów do służby poza granicami kraju, kandydatów na stanowiska, których specyfika wiąże się z nadmiernym oddziaływaniem hałasu, a także we wszystkich przypadkach obniżenia ostrości słuchu konieczne jest wykonanie badania audiometrycznego tonalnego oraz konsultacji laryngologicznej.

- Do § 21
- pkt 1. Za upośledzenie słuchu wyłącznie w zakresie tonów wysokich uważa się ubytek przekraczający 40 dB od 4000 Hz wzwyż. Kandydatów na stanowiska, których specyfika wiąże się z nadmiernym oddziaływaniem hałasu, np. artylerzystów, radiotelegrafistów oraz kandydatów do służby w zasięgu działania promieniowania mikrofalowego oraz w warunkach działania prądu elektrycznego i do wojsk desantowo-szturmowych, u których stwierdzono jedno – lub obustronne upośledzenie słuchu na tony wysokie, należy uznawać za niezdolnych. Kandydatów do służby wojskowej poza granicami kraju, u których stwierdzono jedno – lub obustronne upośledzenie słuchu na tony wysokie, jeżeli nie są wyznaczeni na ww. stanowiska, należy uznawać za zdolnych.
- pkt 2. Przez osłabienie słuchu należy rozumieć jego ubytek zawarty między 26 a 40 dB, ustalony badaniem audiometrycznym i obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości 500,1000 i 2000Hz.
- pkt 3-5. Przez przytępienie słuchu należy rozumieć jego ubytek zawarty między 41 a 70 dB, ustalony badaniem audiometrycznym i obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości 500,1000 i 2000Hz, natomiast średnie wartości krzywej progowej w audiometrii tonalnej, powyżej 70 dB obliczane ww. sposobem występują u osób z przytępieniem słuchu graniczącym z głuchotą.
- pkt 9 i 10. Zaburzenia w zakresie narządu równowagi wymagają zawsze badania laryngologicznego i neurologicznego.

ROZDZIAŁ VI - JAMA USTNA

1	2	3	4	5	6
22	1	Zniekształcenia warg wrodzone lub nabyte nie szpecące nieznacznie upośledzające mowę lub przyjmowanie pokarmów	A	A	N
	2	Zniekształcenia warg wrodzone lub nabyte znacznie szpecące lub upośledzające mowę i przyjmowanie pokarmów	D	D	N
	3	Rozszczep wargi górnej lub wyrostka zębodołowego lub podniebienia	D/E	D/E	N
	4	Blizny i ubytki podniebienia miękkiego, przedziurawienie lub rozszczepienie podniebienia twardego i miękkiego upośledzające mowę lub przyjmowanie pokarmów	E	E	N
23	1	Zniekształcenie języka nie upośledzające mowy i połykania	A	A	Z
	2	Zniekształcenie języka upośledzające mowę i połykanie	D	D	N
	3	Zniekształcenie języka znacznie upośledzające mowę i połykanie	E	E	N
	4	Przewlekłe zapalenie ślinianek nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	A	A	N
	5	Przewlekłe zapalenie ślinianek upośledzające sprawność ustroju	D	D	N
	6	Przewlekłe zapalenie ślinianek znacznie upośledzające sprawność ustroju	E	E	N
	7	Przetoki ślinowe kwalifikujące się do zabiegu operacyjnego	B	B	N
	8	Przetoki ślinowe nawracające po leczeniu operacyjnym	E	E	N

1	2	3	4	5	6
24	1	Braki i wady uzębienia z utratą zdolności żucia do 67% przy zachowanych zębach przednich	A	A	Z/N
	2	Braki i wady uzębienia w tym również zębów przednich z utratą zdolności żucia do 67%	A	A	N/Z
	3	Braki i wady uzębienia przy utracie zdolności żucia powyżej 67%	A	A	N
	4	Przewlekłe zapalenie przyzębia	D	D	N
25	1	Zniekształcenie szczęki lub żuchwy wrodzone lub nabyte nie upośledzające zdolności żucia	A	A	Z
	2	Zniekształcenie szczęki lub żuchwy wrodzone lub nabyte nieznacznie upośledzające zdolność żucia	A	A	N/Z
	3	Złamanie szczęki lub żuchwy nie zrośnięte lub zrośnięte nieprawidłowo znacznie upośledzające zdolność żucia	D	D	N
	4	Zniekształcenie szczęki lub żuchwy uniemożliwiające żucie	E	E	N
	5	Ograniczenie rozwierania szczęk /odległość między górnymi a dolnymi siekaczami powyżej 2 cm /	A/D	A/D	N
	6	Ograniczenie rozwierania szczęk /odległość między górnymi a dolnymi siekaczami poniżej 2 cm /	E	E	N
	7	Przebyte operacje kostno-korekcyjne lub kostno-odtwórcze szczęki lub żuchwy bez upośledzenia zdolności żucia	A	A	N/Z
	8	Przebyte operacje kostno-odtwórcze lub kostno-korekcyjne szczęki lub żuchwy z nieznacznym upośledzeniem zdolności żucia	A	A	N
	9	Przebyte operacje kostno-korekcyjne lub kostno-odtwórcze szczęki lub żuchwy z upośledzeniem zdolności żucia	D	D	N
	10	Przebyte operacje kostno-korekcyjne lub kostno-odtwórcze szczęki lub żuchwy ze znacznym upośledzeniem zdolności żucia	E	E	N
	11	Przewlekłe schorzenia stawu skroniowo-żuchwowego nie upośledzające zdolności żucia	A	A	N/Z
	12	Przewlekłe schorzenia stawu skroniowo-żuchwowego nieznacznie upośledzające zdolność żucia	A	A	N
	13	Przewlekłe schorzenia stawu skroniowo-żuchwowego upośledzające zdolność żucia	D	D	N

1	2	3	4	5	6
	14	Przewlekłe schorzenia stawu skroniowo-żuchwowego znacznie upośledzające zdolność żucia	E	E	N

Objaśnienia szczegółowe

- Do § 23 pkt 1-3. Przez zniekształcenie należy rozumieć także zbliznowacenie z ubytkami tkanek.
pkt 5 i 6. Orzeka się w oparciu o dokumentację leczenia w poradni specjalistycznej.
- Do § 24. Przy badaniu stanu uzębienia należy zwrócić uwagę na rodzaj i stan zgryzu ewentualnie jego zniekształcenia rozwojowe lub nabyte, na stan tkanek przyzębia i możliwe objawy periodontopatii. Zęby przeznaczone do usunięcia (zęby z miazgą zgorzelinową, wielokorzeniowe ze znacznie zniszczonymi koronami) należy traktować jako brakujące. Przy ocenie procentowej utraty zdolności żucia przyjmuje się tylko 28 zębów w jamie ustnej. Zęby (ósemki) mogą być brane pod uwagę, jeśli przy zwarciu odtwarzają one w części płaszczyznę żucia ewentualnie brakujących zębów (siódemek). Procentową utratę zdolności żucia oblicza się według następującej tabelki:
zab	8 7 6 5 4 3 2 1 1 2 3 4 5 6 7 8
wartość	0 12 11 7 7 6 3 4 4 3 6 7 7 11 12 0
procentowa	
- Przy obliczaniu wartości procentowej utraty zdolności żucia bierze się pod uwagę nie tylko zęby brakujące, ale również zęby pozbawione antagonistów.
np. brak zębów	$\frac{765}{656} = 41\%$
- Całkowity brak zębów jednej szczęki stanowi 100% utraty zdolności żucia nawet przy zachowaniu wszystkich zębów szczęki drugiej. Jeśli braki uzębienia powodują jednostronną utratę żucia, należy kwalifikować według punktu 2. Protezy stałe, niezależnie od ich rozległości, należy traktować jako odtworzenie żucia. Ocena wartości funkcjonalno-klinicznej protez stałych zębów filarowych oraz wynikającej z tego powodu utraty zdolności żucia należy do lekarza dentysty. Protezy ruchome uzupełniające braki zębów należy traktować jako odtworzenie zdolności żucia.
- Do § 25. Przez „zniekształcenie szczęki i żuchwy” należy rozumieć: progię prawdziwą, protruzję szczęki lub żuchwy, laterogę, prognację, mikrognację, zgryz otwarty lub wady skojarzone szczęki lub żuchwy, jak np. progię prawdziwą z mikrognacją i inne, powodujące brak kontaktu zębów antagonistycznych tworzących powierzchnię żucia.
- Przy orzekaniu zdolności do służby wojskowej należy wziąć pod uwagę stopień uszkodzenia układu zębowo-szczękowego, a mianowicie: ubytki szczęki dolnej lub górnej, wadliwe zrośnięcie złamania, niezrośnięcie, ubytki podbródka, warg i policzków, przykurcz dolnej szczęki, ubytki lub blizny języka, porażenie nerwu językowo-gardłowego itp., a ponadto wynikające stąd powikłania jak: oszpecenie twarzy utrudniające często współżycie z otoczeniem, stałe bliznowate skóry powłoki twarzy i inne.
- W tych stanach przede wszystkim bierze się pod uwagę zaburzenia mowy i żucia.
- Kwalifikacja orzecznicza powinna opierać się na dokumentach leczenia szpitalnego lub w poradni specjalistycznej.

ROZDZIAŁ VII - NOS, GARDŁO, KRTAŃ

1	2	3	4	5	6
26	1	Polipy nosa lub przerosty małżowin nosowych nieznacznie upośledzające drożność nosa	A	A	N/Z
	2	Polipy nosa lub przerosty małżowin nosowych upośledzające drożność nosa	A	A	N
	3	Skrzywienie przegrody nosa nie upośledzające drożności nosa	A	A	Z
	4	Skrzywienie przegrody nosa upośledzające drożność nosa	A	A	N

1	2	3	4	5	6
	5	Wrodzone lub nabyte zniekształcenie lub zniszczenie części nosa nieznacznie szpecące lub nieznacznie upośledzające jego drożność	A	A	N
	6	Wrodzone lub nabyte zniekształcenie lub zniszczenie nosa znacznie szpecące lub upośledzające jego drożność	D	D	N
	7	Przewlekłe nieżytowe zapalenie zatok przynosowych oraz pojedyncze torbiele i niewielkie przerosty błony śluzowej zatok	A	A	N
	8	Torbiel śluzowa zatok przynosowych zakwalifikowana do leczenia operacyjnego	B	B	N
	9	Przewlekłe śluzowo-ropne lub ropne zapalenie zatok przynosowych	D	D	N
	10	Przewlekły naczynioruchowy nieżyt błony śluzowej nosa upośledzający oddychanie	D	D	N
	11	Przewlekły suchy nieżyt błony śluzowej nosa lub suchy zanikowy nieżyt błony śluzowej nosa nieznacznie upośledzający oddychanie	A	A	N
	12	Przewlekły suchy nieżyt błony śluzowej nosa lub suchy zanikowy nieżyt błony śluzowej nosa znacznie upośledzający oddychanie	D	D	N
	13	Zanikowy cuchnący nieżyt błony śluzowej nosa/ ozena /	E	E	N
27	1	Przewlekły nieżyt / zwykły, przerostowy lub zanikowy / gardła lub krtani nieznacznie upośledzający sprawność ustroju	A	A	Z/N
	2	Przewlekły nieżyt / zwykły, przerostowy lub zanikowy / gardła lub krtani znacznie upośledzający sprawność ustroju	D	D	N
	3	Blizny i zniekształcenia gardła, krtani lub tchawicy nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	A	A	N
	4	Blizny i zniekształcenia gardła, krtani lub tchawicy znacznie upośledzające sprawność ustroju	E	E	N
28	1	Zaburzenia ruchomości fałdów głosowych na tle organicznym lub czynnościowym nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	A	A	N
	2	Zaburzenia ruchomości fałdów głosowych na tle organicznym lub czynnościowym upośledzające sprawność ustroju	D	D	N

1	2	3	4	5	6
29	1	Wady wymowy nieznacznie upośledzające zdolność porozumiewania się	A	A	N
	2	Wady wymowy znacznie upośledzające zdolność porozumiewania się	D	D	N
	3	Wady wymowy uniemożliwiające porozumiewanie się	E	E	N
30	1	Przewlekłe alergiczne nieżyty górnych dróg oddechowych nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	A	A	N
	2	Przewlekłe alergiczne nieżyty górnych dróg oddechowych znacznie upośledzające sprawność ustroju	D	D	N
	3	Okresowy alergiczny nieżyt nosa	A	A	N

Do §26-30 Rozpoznanie wymaga potwierdzenia odpowiednią dokumentacją medyczną lub badaniami specjalistycznymi.

Do § 27 pkt 1. Kandydatów do służby w zasięgu działania promieniowania mikrofalowego i do wojsk desantowo-szturmowych kwalifikować jako niezdolnych.

ROZDZIAŁ VIII - SZYJA, KLATKA PIERSIOWA, KRĘGOSŁUP

1	2	3	4	5	6
31	1	Kręcz szyi niewielkiego stopnia	A	A	N
	2	Kręcz szyi znacznego stopnia	D	D	N
	3	Przetoki skrzelopochodne wrodzone i nabyte	D	D	N
32	1	Zniekształcenie obojczyka nie upośledzające lub nieznacznie upośledzające sprawność obręczy barkowej	A	A	Z
	2	Zniekształcenie obojczyka upośledzające sprawność obręczy barkowej	D	D	N
	3	Zniekształcenie obojczyka znacznie upośledzające sprawność obręczy barkowej	E	E	N
	4	Stawy rzekome obojczyka	D	D	N
33	1	Zniekształcenia lub niewielkie ubytki kostne klatki piersiowej nie upośledzające sprawności ustroju	A	A	N/Z
	2	Zniekształcenia lub niewielkie ubytki kostne klatki piersiowej upośledzające sprawność ustroju	D	D	N
	3	Zniekształcenia dużego stopnia lub ubytki rozległe kostne klatki piersiowej znacznie upośledzające sprawność ustroju	E	E	N

1	2	3	4	5	6
	4	Ciała obce wgojone w narządy klatki piersiowej/ oprócz wgojonych w serce/ nie upośledzające lub nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	A	A	N/Z
	5	Ciała obce wgojone w narządy klatki piersiowej/ oprócz wgojonych w serce/ upośledzające sprawność ustroju	D	D	N
	6	Ciała obce wgojone w narządy klatki piersiowej/ oprócz wgojonych w serce/ znacznie upośledzające sprawność ustroju	E	E	N
	7	Żebra nadliczbowe szyjne	A	A	Z/N
34	1	Skrzywienie i wady kręgosłupa wrodzone lub nabyte nie upośledzające lub nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	A	A	N/Z
	2	Skrzywienie i wady kręgosłupa wrodzone lub nabyte upośledzające sprawność ustroju	D	D	N
	3	Skrzywienie i wady kręgosłupa wrodzone lub nabyte znacznie upośledzające sprawność ustroju	E	E	N
	4	Garb	D/E	D/E	N
	5	Choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa nieznacznie upośledzająca sprawność ustroju	A	A	N
	6	Choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa upośledzająca sprawność ustroju	D	D	N
	7	Choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa znacznie upośledzająca sprawność ustroju	E	E	N
	8	Zesztywniające zapalenie stawów kręgosłupa	E/D	E/D	N
	9	Inne choroby kręgosłupa nie upośledzające lub nieznacznie upośledzające sprawność ruchową	A	A	N/Z
	10	Inne choroby kręgosłupa upośledzające sprawność ruchową	D	D	N
	11	Inne choroby kręgosłupa znacznie upośledzające sprawność ruchową	E	E	N

Objaśnienia szczegółowe

Do § 33. Obejmuje utrwalone zniekształcenie klatki piersiowej, spowodowane przebytymi urazami lub chorobami kręgosłupa. W ocenie zdolności do służby wojskowej bierze się pod uwagę nie tylko stopień zniekształcenia, ale przede wszystkim sprawność narządów klatki piersiowej.

ROZDZIAŁ IX - NARZĄD ODDECHOWY

1	2	3	4	5	6
35	1	Przewlekła obturacyjna choroba płuc / przewlekłe zapalenie oskrzeli, rozedma płuc/ nie upośledzająca wskaźników spirometrycznych	A	A	N
	2	Przewlekła obturacyjna choroba płuc / przewlekłe zapalenie oskrzeli, rozedma płuc/ upośledzająca wskaźniki spirometryczne	D	D	N
	3	Przewlekła obturacyjna choroba płuc / przewlekłe zapalenie oskrzeli, rozedma płuc/ ze znacznym upośledzeniem wskaźników spirometrycznych	E	E	N
	4	Przewlekła obturacyjna choroba płuc w okresie badań diagnostycznych lub leczenia specjalistycznego	B	B	N
	5	Astma oskrzelowa ze sporadycznymi zaostrzeniami o niewielkim nasileniu	D	D	N
	6	Astma oskrzelowa o ciężkim przebiegu	E	E	N
	7	Rozstrzenie oskrzeli nieznacznego stopnia / zniekształcenie oskrzeli/ z towarzyszącymi objawami zapalnymi	D	D	N
	8	Rozlane wieloogniskowe rozstrzenie oskrzeli	E	E	N
36	1	Pojedyncze zwapnienia lub niewielkie zwłóknienia po przebyłym procesie gruźliczym	A	A	Z/N
	2	Zwapnienia lub zwłóknienia po przebytych rozsiewach krwiopochodnych gruźlicy bez upośledzenia wydolności oddechowej	D	D	N
	3	Zmiany bliznowate po przebytej gruźlicy płuc z upośledzeniem wydolności oddechowej	E	E	N
	4	Dodatni odczyn tuberkulinowy	B	B	N
	5	Gruźlica płuc	D/E	D/E	N
	6	Zrosty i zgrubienia opłucnej nie upośledzające wydolności oddechowej	A	A	Z/N
	7	Zrosty i zgrubienia opłucnej ograniczające ruchomość przepony upośledzające wydolność oddechową	D	D	N
	8	Zrosty i zgrubienia opłucnej ograniczające ruchomość przepony znacznie upośledzające wydolność oddechową	E	E	N
37	1	Śródmiąższowe zwłóknienie płuc i inne rzadkie choroby płuc nie upośledzające wydolności oddechowej	A/D	A/D	N

1	2	3	4	5	6
	2	Śródmiąższowe zwłóknienie płuc i inne rzadkie choroby płuc upośledzające wydolność oddechową	E	E	N
	3	Ubytki tkanki płucnej po zabiegach operacyjnych nie upośledzające wydolności oddechowej	A	A	N
	4	Ubytki tkanki płucnej po zabiegach operacyjnych upośledzające wydolność oddechową	D	D	N
	5	Ubytki tkanki płucnej po zabiegach operacyjnych znacznie upośledzające wydolność oddechową	E	E	N

Objaśnienia szczegółowe

- Do § 35 pkt 1. Wartości FEV1, FEF25-75 ponad 75% normy. Wartości oporu obwodowego Raw. (opór dróg oddechowych) poniżej 0,35.
 pkt 2. Wartości FEV1, FEF25-75 między 50-75% normy, a Raw. powyżej 0,40, przy czym próba odwracalności obturacji (pod wpływem beta-mimetyku) poniżej 10%.
 pkt 3. Wartości FEV1, FEF25-75 poniżej 50% normy, przy czym próba odwracalności obturacji ujemna.
- Do § 36. Przypadki czynnej gruźlicy płuc oraz przypadki wątpliwe co do dynamiki procesu należy poddawać obserwacji i leczeniu. Po zakończeniu leczenia należy kwalifikować w zależności od uzyskanych wyników leczenia.
 pkt 3. Według tego punktu należy kwalifikować marskość płuca po przebytej gruźlicy.
 pkt 5. Ocena orzecznicza - w zależności od wyników po zakończonym leczeniu.
 pkt 7 i 8. Należy kwalifikować na podstawie oceny specjalistycznej obejmującej badania spirometryczne oraz gazometryczne krwi w spoczynku i po wysiłku.
- Do § 37 pkt 1. Dotyczy chorych z prawidłowymi wynikami badania spirometrycznego i gazometrycznego krwi tętnicznej w spoczynku.
 pkt 3. Za ubytek tkanki płucnej nie upośledzający wydolności oddechowej uważa się brak jednego segmentu. Przy stwierdzeniu zaburzeń wydolności oddechowej związanych z ubytkiem tkanki płucnej należy dokonać oceny według właściwego punktu 4 lub 5 niniejszego paragrafu.

ROZDZIAŁ X - UKŁAD KRAŻENIA

1	2	3	4	5	6
38	1	Choroby mięśnia sercowego lub zaburzenia rytmu nawracające albo trwałe nie upośledzające sprawności ustroju	A/D	A/D	N
	2	Choroby mięśnia sercowego lub zaburzenia rytmu nawracające albo trwałe powodujące znaczne upośledzenie sprawności ustroju	E	E	N
	3	Przewlekła choroba niedokrwienna serca pod postacią dusznicy bolesnej stabilnej	D	D	N
	4	Przewlekła choroba niedokrwienna serca pod postacią dusznicy bolesnej stabilnej z przebyłym zawałem	D	D	N

1	2	3	4	5	6
	5	Przewlekła choroba niedokrwienna serca z częstymi zaostrzeniami	E/D	E/D	N
	6	Przewlekła choroba niedokrwienna serca z częstymi zaostrzeniami, przebyłym zawałem lub powikłaniami	E	E	N
	7	Wrodzone wady serca	D/E	D/E	N
	8	Zastawkowe wady serca bez powikłań i istotnych zaburzeń hemodynamicznych nie upośledzające sprawności ustroju	A/D	A/D	N
	9	Wady zastawkowe serca upośledzające sprawność ustroju	D/E	D/E	N
	10	Zaciskające zapalenie osierdzia lub stan po operacji z powodu tej choroby	E	E	N
	11	Obce ciała wgojone w serce	D/E	D/E	N
	12	Rzut choroby reumatycznej w okresie leczenia	B	B	N
	13	Izolowane wypadanie płatków zastawki dwudzielnej / trójdzielnej/ nie powodujące zaburzeń sprawności ustroju	A	A	N
	14	Zespół wypadania płatków zastawki dwudzielnej / trójdzielnej/ powodujący zaburzenia sprawności ustroju	D	D	N
	15	Inne choroby serca upośledzające trwale sprawność ustroju	E	E	N
39	1	Nadciśnienie tętnicze I stopnia /łagodne/	A	A	N
	2	Nadciśnienie tętnicze II stopnia /umiarkowane/	D	D	N
	3	Nadciśnienie tętnicze III stopnia /ciężkie/	E	E	N
	4	Tętniaki	D/E	D/E	N
	5	Inne choroby naczyń krwionośnych upośledzające nieznacznie sprawność ustroju	A	A	N
	6	Choroby naczyń krwionośnych upośledzające sprawność ustroju lub po zabiegach operacyjnych dużych naczyń ze znaczną poprawą krążenia	D	D	N
	7	Choroby naczyń krwionośnych znacznie upośledzające sprawność ustroju, w tym także po operacjach rekonstrukcyjnych bez wyraźnej poprawy	E	E	N

Objaśnienia szczegółowe

- Do § 38 pkt 1 i 2. Według tych punktów należy kwalifikować zaburzenia rytmu serca pochodzenia organicznego, potwierdzone dokumentacją leczenia w poradni specjalistycznej
- pkt 7 i 9. Wrodzone wady serca leczone operacyjnie, jeżeli zostały przywrócone prawidłowe stosunki anatomiczne, należy kwalifikować według pkt 8.
- Wymianę zastawki aortalnej lub mitralnej w poszczególnych wadach należy traktować nadal jako wady serca według pkt 8 lub 9.
- Zastawkowe zwężenie ujścia aorty powodujące przerost lewej komory (uchwytne zmiany w obrazie ECHO), przy zachowanej w pełni sprawności fizycznej, można kwalifikować według pkt 8.
- pkt 13. Rozpoznanie wymaga potwierdzenia echokardiograficznego. Wypadanie płątka zastawki dwudzielnej (trójdzielnej) bez istotnej hemodynamicznie fali zwrotnej z prawidłową wielkością jam serca i bez zaburzeń rytmu serca.
- pkt.14. Za zespół wypadania płątka zastawki dwudzielnej (trójdzielnej) należy uznawać wypadanie płątka (płatków) z objawami ich zwyrodnienia , istotną hemodynamicznie falą zwrotną lub zaburzeniami rytmu serca.
- Do § 39 pkt 2 i 3. Należy kwalifikować w zależności od wartości ciśnienia rozkurczowego mierzonego wielokrotnie, zmian narządowych potwierdzonych badaniami: ECHO i dna oka.
- pkt 5 i 7. Przez określenie „choroby naczyń krwionośnych” należy rozumieć przede wszystkim choroby naczyń obwodowych jak choroba Bürgera, choroba Raynauda, czerwieńca bolesna, sinica kończyn itp. Należy kwalifikować chorych zarówno z powikłaniami narządowymi miażdżycy tętnic, jak i z powikłaniami i następstwami stanów zapalnych i urazów naczyń krwionośnych.

ROZDZIAŁ XI - UKŁAD TRAWIENNY

1	2	3	4	5	6
40	1	Choroby przełyku nie upośledzające sprawności ustroju	A	A	Z/N
	2	Choroby przełyku nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	A	A	N
	3	Choroby przełyku upośledzające sprawność ustroju	D	D	N
	4	Choroby przełyku znacznie upośledzające sprawność ustroju	E	E	N
41	1	Ciała obce wgojone w narządy jamy brzusznej nie upośledzające lub nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	A	A	N/Z
	2	Ciała obce wgojone w narządy jamy brzusznej upośledzające sprawność ustroju	D	D	N
	3	Ciała obce wgojone w narządy jamy brzusznej znacznie upośledzające sprawność ustroju	E	E	N
42	1	Zrosty otrzewnej upośledzające sprawność ustroju	D	D	N
	2	Zrosty otrzewnej znacznie upośledzające sprawność ustroju	E	E	N
43	1	Przewlekły niezbyt żołądka, dwunastnicy, jelit bez upośledzenia lub z nieznacznym upośledzeniem sprawności ustroju	A	A	N

1	2	3	4	5	6
	2	Przewlekły niezbyt żołądka, dwunastnicy, jelit z upośledzeniem sprawności ustroju	D	D	N
	3	Czynny wrzód żołądka lub dwunastnicy	B	B	N
	4	Choroba wrzodowa żołądka lub dwunastnicy z nawrotami	A/D	A/D	N
	5	Choroba wrzodowa żołądka lub dwunastnicy z licznymi nawrotami i powikłaniami	D	D	N
	6	Przebyta częściowa resekcja żołądka nie upośledzająca sprawności ustroju	D	D	N
	7	Przebyta resekcja żołądka z upośledzeniem sprawności ustroju	E/D	E/D	N
	8	Niedowład lub rozstrzeń żołądka z zaleganiem treści	E/D	E/D	N
	9	Przebyte zabiegi operacyjne na jelitach bez upośledzenia sprawności ustroju	A	A	Z
	10	Przebyte zabiegi operacyjne na jelitach z nieznacznym upośledzeniem sprawności ustroju	A	A	N
	11	Przebyte zabiegi operacyjne na jelitach z upośledzeniem sprawności ustroju	D	D	N
	12	Przebyte zabiegi operacyjne na jelitach ze znacznym upośledzeniem sprawności ustroju	E	E	N
	13	Zmiany organiczne lub czynnościowe jelita cienkiego nie upośledzające sprawności ustroju	A	A	N/Z
	14	Zmiany organiczne lub czynnościowe jelita cienkiego upośledzające sprawność ustroju	D	D	N
	15	Zmiany organiczne lub czynnościowe jelita grubego nie upośledzające sprawności ustroju	A	A	N/Z
	16	Zmiany organiczne lub zmiany czynnościowe jelita grubego upośledzające sprawność ustroju	D	D	N
	17	Zmiany organiczne lub czynnościowe jelita grubego znacznie upośledzające sprawność ustroju	E	E	N
44	1	Przewlekłe zapalenie pęcherzyka żółciowego lub dróg żółciowych nie upośledzające sprawności ustroju	A	A	N
	2	Przewlekłe zapalenie pęcherzyka żółciowego lub dróg żółciowych upośledzające sprawność ustroju	D	D	N
	3	Kamica dróg żółciowych	D	D	N
	4	Przebyta operacja pęcherzyka żółciowego lub dróg żółciowych nieznacznie upośledzająca sprawność ustroju	A	A	N

1	2	3	4	5	6
	5	Przebyta operacja pęcherzyka żółciowego lub dróg żółciowych upośledzająca sprawność ustroju	D	D	N
	6	Podwyższone wartości biochemicznych wskaźników wydolności wątroby do diagnostyki	B	B	N
	7	Niedawno przebyte wirusowe zapalenie wątroby	B	B	N
	8	Przewlekłe zapalenie wątroby	E	E	N
	9	Marskość wątroby	E	E	N
	10	Okresowa hiperbilirubinemia	A	A	Z/N
	11	Przewlekła hiperbilirubinemia	D	D	N
	12	Zakażenie HCV	D	D	N
	13	Nosicielstwo wirusowego zapalenia wątroby /WZW/	D	D	N
	14	Ozdrowieńcy po WZW bez uszkodzenia wątroby	A	A	N/Z
	15	Przebyte pourazowe i toksyczne uszkodzenie wątroby bez upośledzenia jej wydolności	A	A	N
	16	Przebyte pourazowe i toksyczne uszkodzenie wątroby z upośledzeniem jej wydolności	D/E	D/E	N
45	-	Przewlekłe choroby trzustki	D/E	D/E	N
46	1	Przepukliny	A/D	A/D	N
	2	Przepukliny w bliźnie pooperacyjnej lub nawrotowe	D	D	N
	3	Przepukliny przeponowe nie upośledzające sprawności ustroju	A	A	N
	4	Przepukliny przeponowe upośledzające sprawność ustroju	D	D	N
	5	Przepukliny przeponowe znacznie upośledzające sprawność ustroju	E	E	N
47	1	Przetoki i szczeliny odbytnicy lub okolicy odbytu	B	B	N
	2	Przetoki okołoodbytnicze lub odbytnicy pierwotne i nawrotowe	D/E	D/E	N
	3	Żyłaki odbytu bez owrzodzeń	A	A	N
	4	Żyłaki odbytu z owrzodzeniami lub żyłaki nawrotowe	D	D	N
	5	Wynicowanie i wypadanie śluzówki odbytnicy	E	E	N

Objaśnienia szczegółowe

Do § 43 pkt 4. Osoby z chorobą wrzodową żołądka lub dwunastnicy w okresie remisji bez zmian w badaniu gastroscopowym lub radiologicznym należy kwalifikować do kat. „A”.

Do § 44 pkt 1-16. Ocena orzecznicza wymaga dokumentacji dotychczasowego leczenia szpitalnego lub w poradni specjalistycznej.

pkt 7. Dotyczy WZW przebytego w okresie do 6 miesięcy.

pkt 8. Konieczne potwierdzenie rozpoznania badaniem histopatologicznym.

pkt 13. Pierwszorazowe wykrycie nosicielstwa antygeny HBs u poborowych należy kwalifikować – „B – 24 miesiące”.

pkt 14. Stany po wirusowym zapaleniu wątroby, przebytym co najmniej przed 24 miesiącami.

Do § 45. Rozpoznanie winno być ustalone szpitalnie.

Do § 47 pkt 1. Dotyczy schorzeń nieznacznie upośledzających sprawność ustroju, w innych przypadkach kwalifikować jak w pkt. 2.

ROZDZIAŁ XII - NARZĄD MOCZOWO - PŁCIOWY

1	2	3	4	5	6
48	1	Wady rozwojowe nerek lub nerka ruchoma nie upośledzające sprawności ustroju	A	A	N
	2	Wady rozwojowe nerek lub nerka ruchoma upośledzające sprawność ustroju	D	D	N
	3	Kamica układu moczowego z okresowym wydalaniem złogów nie upośledzająca sprawności ustroju	A	A	N
	4	Kamica układu moczowego z okresowym wydalaniem złogów upośledzająca sprawność ustroju	D	D	N
	5	Przebyte infekcje układu moczowego nie upośledzające sprawności ustroju	A	A	Z/N
	6	Przewlekłe odmiedniczkowe zapalenie nerek/ śródmiąższowe bakteryjne i abakteryjne/	E/D	E/D	N
	7	Przewlekłe kłębkowe zapalenie nerek	E/D	E/D	N
	8	Krwimocz i białkomocz do diagnostyki	B	B	N
	9	Roponercze lub wodonercze	E/D	E/D	N
	10	Podwyższone wartości biochemicznych wskaźników wydolności nerek do diagnostyki	B	B	N
	11	Niewydolność nerek	E	E	N
	12	Wrodzony lub pooperacyjny brak jednej nerki	D	D	N
49	1	Przewlekłe zapalenie pęcherza moczowego lub dróg moczowych	D	D	N
	2	Nietrzymanie moczu ze zmianami w układzie moczowym	E	E	N
	3	Przewlekłe organiczne choroby pęcherza moczowego lub dróg moczowych upośledzające funkcję narządu	E	E	N
	4	Kamica pęcherza moczowego	D	D	N
	5	Przetoki pęcherza moczowego	E	E	N
50	1	Zwężenie cewki moczowej nieznacznie utrudniające oddawanie moczu	A	A	N
	2	Zwężenie cewki moczowej utrudniające oddawanie moczu	D	D	N

1	2	3	4	5	6
	3	Spodzieństwo lub wierzchniactwo nie powodujące zaburzeń w oddawaniu moczu	A	A	N
	4	Spodzieństwo lub wierzchniactwo powodujące zaburzenia w oddawaniu moczu	D	D	N
	5	Przetoka prąciowa cewki moczowej	E	E	N
	6	Przetoka mosznowa lub kroczoza cewki moczowej	E	E	N
	7	Zniekształcenie prącia znacznego stopnia / np. plastyczne stwardnienie lub inne/	D	D	N
	8	Brak prącia	D	D	N
51	1	Żylaki powrózka nasiennego nieznacznego stopnia	A	A	Z/N
	2	Żylaki powrózka nasiennego znacznego stopnia	A	A	N
	3	Wodniaki jądra, powrózka nasiennego lub torbiele najądrza nie upośledzające czynności narządu	A	A	N
	4	Wodniaki jądra, powrózka nasiennego lub torbiele najądrza upośledzające czynność narządu	D	D	N
	5	Wodniaki jądra, powrózka nasiennego lub torbiele najądrza znacznie upośledzające czynność narządu	E	E	N
	6	Przewlekłe nawrotowe nieswoiste zapalenie najądrza lub jądra	D	D	N
	7	Przewlekłe zapalenie gruczołu krokowego	D	D	N
	8	Przerost gruczołu krokowego bez zaburzeń w oddawaniu moczu	A	A	N
	9	Przerost gruczołu krokowego z zaburzeniami w oddawaniu moczu	D	D	N
52	1	Brak lub zanik jednego jądra	A	A	N
	2	Brak lub zanik obu jąder	D	D	N
	3	Wnętrostwo jednostronne z umiejscowieniem jądra w jamie brzusznej	A	A	N
	4	Wnętrostwo jednostronne z umiejscowieniem jądra w kanale pachwinowym	D	D	N
	5	Wnętrostwo obustronne	D	D	N

Do §48-52. Rozpoznanie wymaga potwierdzenia odpowiednią dokumentacją medyczną lub badaniami specjalistycznymi.

ROZDZIAŁ XIII - GRUCZOŁY WYDZIELANIA WEWNĘTRZNEGO

1	2	3	4	5	6
53	1	Wole nieznaczných rozmiarów	A	A	N/Z
	2	Wole znaczných rozmiarów	D	D	N
	3	Wole z objawami matołectwa, obrzęk śluzakowaty	E	E	N

1	2	3	4	5	6
	4	Zmiany czynności tarczycy z wolem lub bez wola	D	D	N
	5	Choroba Graves-Basedowa	E/D	E/D	N
54	1	Choroby przysadki mózgowej	E/D	E/D	N
	2	Choroby nadnerczy	E/D	E/D	N
	3	Choroby gruczołów przytarczycznych	E/D	E/D	N
	4	Cukrzyca	D	D	N
	5	Wielogruzołowe zaburzenia czynnościowe nieznacznie upośledzające przemiany hormonalne	D	D	N
	6	Wielogruzołowe zaburzenia czynnościowe upośledzające przemiany hormonalne	E/D	E/D	N

Objaśnienia szczegółowe

Do § 53 pkt 1. Kandydatów z powiększeniem tarczycy nie upośledzającym przepływu powietrza w drogach oddechowych w czasie wysiłku fizycznego i nie dającym objawów uciskowych na narządy sąsiednie (przełyk, tchawica), potwierdzonym badaniem USG tarczycy, można uznawać za zdolnych, z wyjątkiem kandydatów do wojsk desantowo-szturmowych i służby poza granicami kraju.

pkt 2. Według tego punktu ocenia się powiększenie gruczołu tarczowego stwierdzone palpacyjnie lub wole zamostkowe, upośledzające przepływ powietrza w drogach oddechowych (zaburzenia wentylacji, stridor, zaburzenia ruchomości strun głosowych) w czasie spoczynku lub po wysiłku fizycznym lub dające objawy uciskowe na narządy sąsiednie.

pkt 4. Obejmuje wszystkie postaci nadczynności tarczycy w okresie remisji (poza chorobą Graves-Basedowa) oraz niedoczynności wyrównane leczeniem substytucyjnym.

pkt 5. Rozpoznanie winno być oparte na dokumentacji leczenia szpitalnego lub w poradni specjalistycznej, niezależnie od aktualnego stanu czynności tarczycy.

ROZDZIAŁ XIV - INNE CHOROBY WEWNĘTRZNE

1	2	3	4	5	6
55	1	Niedokrwistości hemolityczne i niedoborowe niewielkiego stopnia nie poddające się leczeniu	D	D	N
	2	Niedokrwistości hemolityczne i niedoborowe znacznego stopnia nie poddające się leczeniu	E	E	N
	3	Niedokrwistości aplastyczne, trwałe granulocytopenie, małopłytkowości nie poddające się leczeniu oraz choroby rozrostowe szpiku i układu chłonnego	E	E	N
	4	Niedokrwistości wtórne niewielkiego stopnia towarzyszące innym chorobom ale rokujące ustąpienie	B	B	N
	5	Zakażenie wirusem HIV	E	E	N
	6	Zespół nabytego upośledzenia odporności /AIDS/ i inne defekty immunologiczne / nabyte i wrodzone/	E	E	N

1	2	3	4	5	6
56	1	Powiększenie śledziona bez zmian w wątrobie i krwi w okresie obserwacji	B	B	N
	2	Pooperacyjny brak śledziona	A/D	A/D	N
57	-	Choroby lub uszkodzenia narządów wywołane promieniowaniem jonizującym lub nie jonizującym	E/D	E/D	N
58	-	Układowe choroby tkanki łącznej	E/D	E/D	N
59	1	Skaza moczanowa / dna / nieznacznie upośledzająca sprawność ustroju	A	A	N
	2	Skaza moczanowa / dna / upośledzająca sprawność ustroju	D	D	N
60	1	Inne choroby przemiany materii nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	D	D	N
	2	Inne choroby przemiany materii znacznie upośledzające sprawność ustroju	E	E	N
61	-	Gruźlica poza układem oddechowym	D/E	D/E	N

Objaśnienia szczegółowe

Do § 55, 57, 58 i 60. Ustalenie rozpoznania i ocena orzecznicza – po przeprowadzonej obserwacji lub leczeniu w odpowiednim ośrodku specjalistycznym

Do § 61. Ocena orzecznicza - w zależności od wyników po zakończonym leczeniu.

ROZDZIAŁ XV - UKŁAD NERWOWY

1	2	3	4	5	6
62	1	Przewlekłe zespoły bólowe korzeniowe, korzeniowo-nerwowe, splotów nerwowych, nerwobóle pojedynczych lub licznych nerwów z okresowymi zaostrzeniami	A	A	N
	2	Przewlekłe zespoły bólowe korzeniowe, korzeniowo-nerwowe, splotów nerwowych, nerwobóle i zapalenie pojedynczych lub licznych nerwów z częstymi zaostrzeniami i objawami przedmiotowymi	D	D	N
	3	Przewlekłe zespoły bólowe korzeniowe, korzeniowo-nerwowe, splotów nerwowych, nerwobóle i zapalenie pojedynczych lub licznych nerwów z częstymi zaostrzeniami i utrwalonymi objawami ubytkowymi znacznie upośledzającymi sprawność ustroju	E	E	N

1	2	3	4	5	6
	4	Przewlekłe choroby i trwałe następstwa chorób lub urazów nerwów obwodowych z zaburzeniami ruchowymi lub czuciowymi troficznymi nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	D	D	N
	5	Przewlekłe choroby i trwałe następstwa chorób lub urazów nerwów obwodowych z zaburzeniami ruchowymi / znaczne niedowłady lub porażenia/ czuciowymi lub troficznymi znacznie upośledzające sprawność ustroju	E	E	N
63	1	Objawy szczątkowe po przebytych chorobach organicznych lub po urazach ośrodkowego układu nerwowego z nieznacznymi zaburzeniami mózgowo-rdzeniowymi, które ze względu na umiejscowienie bądź mechanizmy wyrównawcze nie upośledzają sprawności ustroju	A	A	N
	2	Trwałe następstwa chorób lub urazów ośrodkowego układu nerwowego z zaburzeniami mózgowo-rdzeniowymi nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	D	D	N
	3	Trwałe następstwa chorób lub urazów ośrodkowego układu nerwowego z zaburzeniami mózgowo-rdzeniowymi znacznie upośledzające sprawność ustroju	E	E	N
	4	Organiczne postępujące choroby ośrodkowego układu nerwowego nie rokujące poprawy	E	E	N
64	1	Zanik mięśni po przebytych chorobach lub urazach nie upośledzający sprawności ustroju	A	A	N/Z
	2	Choroby układu mięśniowego i zanik mięśni po przebytych chorobach lub urazach mięśni nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	D	D	N
	3	Choroby układu mięśniowego i zanik mięśni po przebytych chorobach lub urazach znacznie upośledzające sprawność ustroju	E	E	N
65	1	Napadowe zaburzenia świadomości o nie ustalonej etiologii bez zmian organicznych w układzie nerwowym	A	A	N
	2	Padaczka z rzadko występującymi napadami	D	D	N
	3	Padaczka z częstymi napadami	E	E	N

Objaśnienia szczegółowe

Do § 62 pkt 3. Kwalifikować osoby z niedowładami lub porażeniami i/lub zaburzeniami funkcji zwieraczy.

Do § 62-65 Rozpoznanie wymaga potwierdzenia odpowiednią dokumentacją medyczną lub badaniami specjalistycznymi.

ROZDZIAŁ XVI – STAN PSYCHICZNY

1	2	3	4	5	6
66	1	Zaburzenia nerwicowe nieznacznie upośledzające zdolności adaptacyjne	A	A	N
	2	Zaburzenia nerwicowe znacznie upośledzające zdolności adaptacyjne rokujące poprawę	D	D	N
	3	Zaburzenia nerwicowe znacznie upośledzające zdolności adaptacyjne utrwalone	E	E	N
67	1	Reakcja adaptacyjna krótkotrwała	A	A	N
	2	Reakcja adaptacyjna przedłużona	B	B	N
	3	Zaburzenie stresowe pourazowe	D	D	N
68	1	Zaburzenia osobowości nieznacznie upośledzające zdolności adaptacyjne	A	A	N
	2	Zaburzenia osobowości znacznie upośledzające zdolności adaptacyjne poddające się korekcji	D	D	N
	3	Zaburzenia osobowości znacznie upośledzające zdolności adaptacyjne utrwalone	E	E	N
69	1	Moczenie nocne okresowe	A	A	N
	2	Moczenie nocne utrwalone	D	D	N
70	1	Zaburzenia psychotyczne reaktywne	D	D	N
	2	Zaburzenia psychotyczne egzogenne przebyte bez defektu	D	D	N
	3	Zaburzenia psychotyczne egzogenne przebyte z defektem	E	E	N
	4	Zaburzenia psychotyczne alkoholowe	E	E	N
	5	Zaburzenia psychotyczne endogenne schizofreniczne i afektywne	E	E	N
71	1	Sprawność umysłowa poniżej przeciętnej (niska norma)	D	D	N
	2	Upośledzenie umysłowe	E	E	N
72	1	Nadużywanie alkoholu (lub innych substancji psychoaktywnych) bez cech uzależnienia	A	A	N
	2	Zespół uzależnienia od alkoholu (od innych substancji psychoaktywnych) w stanie abstynencji	D	D	N
	3	Zespół uzależnienia od alkoholu (od innych substancji psychoaktywnych) nie rokujący zachowania abstynencji	E	E	N

1	2	3	4	5	6
73	1	Zaburzenia psychiczne niepsychotyczne pochodzenia organicznego nieznacznie upośledzające zdolności adaptacyjne	A	A	N
	2	Zaburzenia psychiczne niepsychotyczne pochodzenia organicznego znacznie upośledzające zdolności adaptacyjne rokujące poprawę	D	D	N
	3	Zaburzenia psychiczne niepsychotyczne pochodzenia organicznego znacznie upośledzające zdolności adaptacyjne nie rokujące poprawy	E	E	N
74	1	Inne zaburzenia psychiczne znacznie upośledzające zdolności adaptacyjne rokujące poprawę	D	D	N
	2	Inne zaburzenia psychiczne znacznie upośledzające zdolności adaptacyjne nie rokujące poprawy	E	E	N

Objaśnienia szczegółowe

Do § 66. Zaburzenia nerwicowe (nerwice) należy rozpoznawać w przypadkach:

- czynnościowych zaburzeń emocjonalnych, takich jak np. zaburzenia lękowe, dysfunkcje somatyczne (tzw. nerwice narządowe), zaburzenia dysocjacyjne, konwersyjne, neurastenia,
- o długotrwałym (wieloletnim) przebiegu (w odróżnieniu od nerwicowych reakcji adaptacyjnych; por. § 67),
- po wykluczeniu zaburzeń organicznych (zespoły nerwicowe uwarunkowane organicznie; por. § 73),
- po wykluczeniu zaburzeń psychotycznych (por. § 70).

pkt 1. Dotyczy przypadków z przewagą objawów subiektywnych, bez przedmiotowych cech upośledzenia sprawności ustroju.

pkt 2. Dotyczy badanych z wyraźnymi psychicznymi i somatycznymi objawami nerwicowymi i z względnie niezaburzonym ogólnym przystosowaniem społecznym.

pkt 3. Dotyczy stanów opornych na leczenie, znacznie upośledzających sprawność ustroju i funkcjonowanie społeczne. U badanych rozpoznanie ustalać z uwzględnieniem dokumentacji z leczenia w oddziale psychiatrycznym i w PZP.

Do § 67. Reakcje adaptacyjne (reakcje dezadaptacyjne, reakcje kryzysowe, ostre reakcje na stres, zaburzenia stresowe) to:

- przemijające, niepsychotyczne zaburzenia psychiczne w postaci zaburzeń emocjonalnych (lęk, depresja, napięcie, gniew), zaburzeń zachowania (agresja, autoagresja, ucieczka, izolacja) i postaci mieszanych,
- powstające pod wpływem stresujących wydarzeń lub sytuacji,
- u osób w zasadzie zdrowych psychicznie.

pkt 1. Dotyczy reakcji przebytych lub rokujących ustąpienie w ciągu 12 miesięcy.

pkt 2. Dotyczy przypadków, które mimo leczenia i innych oddziaływań readaptacyjnych, trwających 12 miesięcy, nie rokują istotnej poprawy. U badanych rozpoznanie ustalać z uwzględnieniem dokumentacji z leczenia w oddziale psychiatrycznym i w PZP.

pkt 3. O rozpoznaniu decyduje:

- początek zaburzeń w okresie do 6 miesięcy po wyjątkowo stresującym wydarzeniu lub sytuacji (stres pola walki, atak terrorystyczny, pobyt w niewoli, katastrofa),
- obecność nawracających reminiscencji związanych z tym wydarzeniem i towarzyszącym im wyraźnym zakłóceniom funkcjonowania zaburzeń emocjonalnych.

U żołnierzy rozpoznanie ustalać po obserwacji i leczeniu w wojskowym oddziale psychiatrycznym lub oddziale interwencji kryzysowych oraz PZP.

- Do § 68. Przez zaburzenia osobowości (osobowość nieprawidłowa, psychopatia, charakteropatia) należy rozumieć niedorozwój lub defekt sfery dążeniowo-uczuciowej osobowości bez względu na etiologię.
Rozpoznanie ustala się na podstawie:
- obecności cech zaburzonej osobowości,
 - danych świadczących o niedostatecznej adaptacji w zwykłych sytuacjach życiowych,
 - początku zaburzeń w okresie późnego dzieciństwa lub w okresie młodzieńczym (defekty osobowości spowodowane uszkodzeniem ośrodkowego układu nerwowego w wieku dojrzałym; por. § 73),
 - po wykluczeniu upośledzenia umysłowego,
 - zaburzeń psychotycznych,
 - reakcji adaptacyjnych (por. § 67).
- § 68. Obejmuje także tzw. infantylnizm psychiczny (osobowość niedojrzała).
- pkt 1. Dotyczy badanych z cechami zaburzonej osobowości bez objawów trwałego nieprzystosowania.
- pkt 2. Stosować u badanych, u których na tle długotrwałej dezadaptacji stwierdza się okresy zadowalającego funkcjonowania.
- pkt 3. Dotyczy osób z ciężkimi zaburzeniami struktury charakteru i sposobu zachowania się w szczególności wyczerpującymi kryteria rozpoznania: osobowości dyssocjalnej, osobowości chwiejnej emocjonalnie (impulsywnej), osobowości paranoicznej, osobowości lękowej, osobowości schizoidalnej, osobowości anankastycznej.
- Do § 69. Dotyczy mimowolnego moczenia nocnego bez zmian organicznych w układzie moczowym. Moczenie nocne występujące w przebiegu innych schorzeń narządowych należy kwalifikować według odpowiednich paragrafów.
- Do § 70. Rozpoznanie należy ustalać na podstawie odpisu historii choroby z zakładu psychiatrycznego.
- Do § 71. pkt 1. Iloraz inteligencji mierzony Skalą Inteligencji Wechslera dla Dorosłych poniżej 90.
pkt 2. Iloraz inteligencji mierzony Skalą Inteligencji Wechslera dla Dorosłych poniżej 70 i stwierdzone zaburzenia adaptacyjne.
- Do § 72. Przez zespół uzależnienia od alkoholu (oraz innych substancji psychoaktywnych) należy rozumieć stan charakteryzujący się:
- nieodpartym wewnętrznym przymusem ciągłego lub okresowego spożywania alkoholu (lub innych środków psychoaktywnych),
 - występowaniem objawów zespołu odstawienia po przerwaniu picia (przyjmowania środka),
 - zmienionym sposobem reagowania na alkohol (utrata kontroli nad piciem, ciągami, zmianami tolerancji, lukami pamięciowymi i innymi), stałym zwiększaniem dawki środka psychoaktywnego,
 - postępującym przebiegiem, prowadzącym do tak zwanej psychodegradacji.
Dla rozpoznania i oceny orzeczniczej niezbędna jest charakterystyka służbowo-lekarska i dokumentacja z poradni przeciwalkoholowej lub PZP.
- pkt 1. Stosować w przypadkach sporadycznego nadużywania alkoholu (przyjmowanie środka psychoaktywnego) bez cech uzależnienia.
- pkt 3. O rozpoznaniu decyduje współwystępowanie objawów psychodegradacji oraz zmian somatycznych typowych dla przewlekłej intoksykacji.
- Do § 73. Dotyczy wielopostaciowych, niepsychotycznych zaburzeń psychicznych powodowanych organicznym uszkodzeniem mózgu potwierdzonych:
- wywiadem (urazy, infekcje i intoksykacje OUN),
 - oceną stanu psychicznego (tzw. cechy zespołu psychoorganicznego),
 - badaniem neurologicznym (objawy ubytkowe),
 - badaniem psychologicznym (tzw. testy organiczne),
 - wynikami badań dodatkowych (EEG, rtg czaszki, tomografia komputerowa, rezonans magnetyczny),
 - i inne wskazują na organiczne uszkodzenie OUN.
(§ 73 nie obejmuje następstw uszkodzeń OUN, które miały miejsce we wczesnym okresie rozwojowym; por. § 68 i 71).
- pkt 1. Dotyczy stanów podobnych do zaburzeń nerwicowych (zespół pourazowy, cerebrastenia, zespoły rzekomo-nerwicowe) z przewagą objawów subiektywnych, bez somatycznych cech upośledzenia sprawności ustroju.
- pkt 2. Dotyczy organicznych zaburzeń osobowości (encefalopatii), łagodnych zaburzeń procesów poznawczych itp. w okresie leczenia i obserwacji.
- pkt 3. Wymagana dokumentacja z dotychczasowego leczenia szpitalnego i w PZP.
- Do § 74. Dotyczy przypadków z rozpoznaniem nie ujętymi od § 66 do 73.

ROZDZIAŁ XVII - KOŃCZYNY

1	2	3	4	5	6
75	1	Przebyte złamania kości kończyn bez trwałych następstw	A	A	Z
	2	Zniekształcenia kości miednicy, obręczy barkowej i kończyn / wrodzone, po złamaniach, martwicach aseptycznych i po stanach zapalnych / bez upośledzenia lub nieznacznie upośledzające sprawność ruchową	A	A	N/Z
	3	Zniekształcenia kości miednicy, obręczy barkowej i kończyn /wrodzone, po złamaniach, martwicach aseptycznych i po stanach zapalnych / upośledzające sprawność ruchową	D	D	N
	4	Zniekształcenia kości miednicy, obręczy barkowej i kończyn / wrodzone, po złamaniach, martwicach aseptycznych i po stanach zapalnych / znacznie upośledzające sprawność ruchową	E	E	N
	5	Przewlekłe stany zapalne kości	D	D	N
	6	Brak kończyny	E	E	N
76	1	Skrócenie kończyny dolnej od 1 cm do 2 cm	A	A	Z/N
	2	Skrócenie kończyny dolnej powyżej 2 cm do 4 cm z nieznacznym upośledzeniem sprawności ruchowej	A/D	A/D	N
	3	Skrócenie kończyny dolnej powyżej 4 cm do 6 cm z upośledzeniem sprawności ruchowej	D	D	N
	4	Skrócenie kończyny dolnej ze znacznym upośledzeniem sprawności ruchowej	E	E	N
77	1	Zwichnięcie nawykowe dużego stawu	D	D	N
	2	Zniekształcenia w obrębie dużych stawów bez upośledzenia lub nieznacznie upośledzające sprawność ruchową	A	A	N/Z
	3	Zniekształcenia w obrębie dużych stawów upośledzające sprawność ruchową	D	D	N
	4	Zniekształcenia w obrębie dużych stawów kończyn znacznie upośledzające sprawność ruchową	E	E	N

1	2	3	4	5	6
	5	Następstwa przebytych urazów bez zniekształceń nie upośledzające lub nieznacznie upośledzające sprawność ruchową	A	A	N/Z
	6	Następstwa przebytych urazów bez zniekształceń oraz przewlekłe zapalenie tkanki łącznej rozlane i okołostawowe upośledzające sprawność ruchową	D	D	N
	7	Przewlekłe choroby stawów upośledzające sprawność ruchową	D	D	N
	8	Przewlekłe choroby stawów znacznie upośledzające sprawność ruchową	E	E	N
	9	Zmiany zwyrodnieniowe stawów nie upośledzające lub nieznacznie upośledzające sprawność ruchową	A	A	N/Z
	10	Zmiany zwyrodnieniowe stawów upośledzające sprawność ruchową	D	D	N
	11	Zmiany zwyrodnieniowe stawów znacznie upośledzające sprawność ruchową	E	E	N
78	1	Stopa płaska lub wydrążona bez upośledzenia sprawności ruchowej	A	A	N/Z
	2	Stopa płaska, koślawą lub wydrążoną nieznacznie upośledzająca sprawność ruchową	A	A	N
	3	Stopa płaska, koślawą, szpotawą upośledzająca sprawność ruchową	D	D	N
	4	Stopa płaska, koślawą, szpotawą, końską, piętową i inne znacznie upośledzające sprawność ruchową	E	E	N
79	1	Żylaki kończyn	A	A	N
	2	Rozległe żylaki kończyn bez zmian troficznych skóry i owrzodzeń	D	D	N
	3	Rozległe żylaki kończyn ze zmianami troficznymi lub owrzodzeniami	E	E	N
80	1	Brak jednego palucha lub innych palców stóp z zachowaniem główek kości śródstopia nieznacznie upośledzający chodzenie	A	A	N
	2	Brak obu paluchów lub jednego palucha i innych palców stóp z zachowaniem główek kości śródstopia upośledzający chodzenie	D	D	N
	3	Brak palców stóp z uszkodzeniem kości śródstopia	E	E	N
	4	Zniekształcenie palców stóp nie utrudniające lub nieznacznie utrudniające noszenie obuwia i chodzenie	A	A	N/Z

1	2	3	4	5	6
	5	Zniekształcenie palców stóp utrudniające noszenie obuwia i chodzenie	D	D	N
	6	Zniekształcenie palców stóp znacznie utrudniające noszenie obuwia i chodzenie	E	E	N
81	1	Brak czwartego lub piątego palca ręki prawej lub brak jednego dowolnego palca ręki lewej z wyjątkiem kciuka	A	A	N
	2	Braki palców rąk nieznacznie upośledzające chwyt	A	A	N
	3	Braki palców rąk upośledzające chwyt	D	D	N
	4	Braki palców rąk znacznie upośledzające chwyt	E	E	N
	5	Częściowe braki palców, ograniczenie ruchów palców rąk lub ich przykurcz bez upośledzenia lub nieznacznie upośledzające chwyt	A	A	N
	6	Częściowe braki palców rąk, ograniczenie ruchów palców rąk lub ich przykurcz upośledzające chwyt	D	D	N
	7	Częściowe braki palców rąk, ograniczenie ruchów palców rąk lub ich przykurcz znacznie upośledzające chwyt	E	E	N
	8	Zrośnięcie palców rąk lub palce nadliczbowe bez upośledzenia chwytu	A	A	N
	9	Zrośnięcie palców rąk lub palce nadliczbowe upośledzające chwyt	D	D	N
	10	Zrośnięcie palców rąk lub palce nadliczbowe znacznie upośledzające chwyt	E	E	N

Objaśnienia szczegółowe

Kandydatów do służby w zasięgu działania promieniowania mikrofalowego i w warunkach działania prądu elektrycznego zakwalifikowanych do § 75 pkt 2, § 76 pkt 1, § 77 pkt 2 i 9 oraz § 80 pkt 4 należy uznawać za zdolnych.

Do § 77 pkt 5 i 6. Kwalifikować następstwa przebytych uszkodzeń wewnątrzstawowych (więzadeł, łąkotek) powodujące niestabilność, ograniczenie ruchów i upośledzenie sprawności dynamicznej oraz chondromalację – potwierdzone w badaniach USG, MRI, CT lub RTG.

pkt 7 i 8. Według tych punktów należy kwalifikować między innymi: reumatoidalne zapalenie stawów, zespół Reitera, łuszczykowe zapalenie stawów i zapalenia stawów w chorobach jelit.

Do § 78. Ocena orzecznicza wymaga konsultacji chirurga ortopedy.

pkt 1. Kandydatów do wojsk desantowo-szturmowych należy kwalifikować jako niezdolnych.

Do § 80 pkt 4-6. Według tych punktów należy kwalifikować palce młotowate, przykrywające, nadliczbowe i koślawe.

Do § 81. Ocena orzecznicza wymaga konsultacji chirurga ortopedy. Za brak palca uważa się: dla kciuka – przynajmniej brak paliczka paznokciowego, dla pozostałych palców – przynajmniej dwóch paliczków. U osób leworęcznych przy ocenie lewej ręki można stosować kwalifikacje, jakie u praworęcznych obowiązują do prawej ręki.

ROZDZIAŁ XVIII - NOWOTWORY

1	2	3	4	5	6
82	1	Nowotwory niezłośliwe	A	A	Z/N
	2	Nowotwory niezłośliwe szpecące lub powodujące zaburzenia czynności narządów	D	D	N
	3	Nowotwory niezłośliwe szpecące lub powodujące znaczne zaburzenia czynności ustroju	E	E	N
83	1	Nowotwory złośliwe wszystkich rodzajów i stopni w zależności od wyników leczenia	D/E	D/E	N
	2	Nowotwory przedinwazyjne kobiecego narządu rodneho	B	B	N

Objaśnienia szczegółowe

Do § 82. Kwalifikacja orzecznicza wymaga oceny odpowiedniego lekarza specjalisty lub dokumentacji z poradni specjalistycznej.

pkt 1. Kandydatów do służby w jednostkach reprezentacyjnych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, u których stwierdzono nowotwór niezłośliwy o niewielkiej rozległości, nie szpecący i nie utrudniający noszenia umundurowania oraz nie upośledzający sprawności ustroju, można uznawać za zdolnych.

Do § 83 pkt 1. Kwalifikować w zależności od wyników po zakończonym leczeniu.

ROZDZIAŁ XIX - NARZĄD RODNY

1	2	3	4	5	6
84	1	Wady rozwojowe narządu rodneho nie upośledzające ogólnej sprawności ustroju	A	A	Z
	2	Wady rozwojowe narządu rodneho upośledzające sprawność ustroju	D	D	N
	3	Zaburzenia cyklu miesięczkowego ze zmianami przerostowymi w narządzie rodnyim	D	D	N
85	1	Zastarzałe pęknięcie lub blizny krocza nie upośledzające sprawności ustroju	A	A	N
	2	Obniżenie ścian pochwy z wytworzeniem zachyłka pęcherzowo-pochwowego lub odbytniczopochwowego	D	D	N
	3	Obniżenie ścian pochwy z wytworzeniem zachyłka pęcherzowo-pochwowego z towarzyszącym wysiłkowym nietrzymaniem moczu	D	D	N

1	2	3	4	5	6
	4	Obniżenie ścian pochwy z wytworzeniem zachyłka pęcherzowo-pochwowego, odbytniczopochwowego z całkowitym nietrzymaniem moczu lub zaburzeniami czynności zwieracza odbytu	E	E	N
	5	Całkowite wypadanie narządu rodnego	E	E	N
	6	Guzy przydatków, mięśniaki macicy	B	B	N
86	1	Nieprawidłowe położenie macicy nie upośledzające sprawności ustroju	A	A	N/Z
	2	Nieprawidłowe położenie macicy z upośledzeniem sprawności ustroju	D	D	N
	3	Przetoki: pęcherzowo-maciczna, pęcherzowo-pochwowa, cewkowo-pochwowa, odbytniczopochwowa, odbytniczokroczoowa, kroczo-pochwowa	E	E	N
87	1	Przewlekłe stany zapalne narządu rodnego wewnętrznego bez zmian anatomicznych	A	A	N
	2	Przewlekłe stany zapalne narządu rodnego wewnętrznego ze zmianami anatomicznymi w zakresie przydatków, przymacicza	D	D	N
	3	Przebyte odcięcie nadpochwowe lub wycięcie całkowite macicy nie upośledzające sprawności ustroju	A	A	N
	4	Przebyte odcięcie nadpochwowe lub wycięcie całkowite macicy upośledzające sprawność ustroju	D	D	N
88	-	Ciąża	B	B	N

Objaśnienia szczegółowe

- Do § 84 pkt 1. Dotyczą: przegrody i przewężenia pochwy, macicy jednodrożnej, dwudrożnej, dwuszyjkowej, podwójnej, wad rozwojowych jajowodów.
 pkt 2. Zmiana skojarzona jest zazwyczaj z niedomogą hormonalną układu rozrodczego (trwałe bóle, zaburzenia cyklu miesięczkowego, obfite krwawienia). Znaczny niedorozwój lub brak macicy, które rzutują na ogólną sprawność ustroju.
 pkt 3. Obfite miesiączki przy współistnieniu mięśniaków, bolesne miesiączki przy zmianach o charakterze endometriozy, mimo dotychczasowego leczenia zachowawczego, a niekiedy operacyjnego, potwierdzone aktualnym wynikiem badania ginekologicznego.
- Do § 86 pkt 1. Np. tyłozgięcie macicy wolne.
 pkt 2. Np. tyłozgięcie macicy umocowane.
- Do § 87. Ustalenie rozpoznania objętego tym paragrafem wymaga dokumentacji leczenia szpitalnego lub w odpowiedniej poradni specjalistycznej.
- Do § 88. Ciąży nie traktuje się jako choroby lub ułomności.

**WYKAZ CHORÓB I UŁOMNOŚCI PRZY OCENIE ZDOLNOŚCI FIZYCZNEJ
I PSYCHICZNEJ DO CZYNNEJ SŁUŻBY WOJSKOWEJ W SKŁADZIE
PERSONELU LATAJĄCEGO, PERSONELU NAZIEMNEGO ZABEZPIECZENIA
LOTÓW I PERSONELU SŁUŻBY INŻYNIERYJNO – LOTNICZEJ**

Paragraf	Punkt	Choroba i ułomność	Grupy zdrowia				
			Piloci			Personel pokładowy	Personel zabezpieczający loty
			I A	I B	I C	II	III
1	2	3	4	5	6	7	8

ROZDZIAŁ I – BUDOWA CIAŁA

I	1	Wysokość ciała poniżej 160 cm i powyżej 185 cm	Z/N	Z/N	Z/N	Z/N	Z
	2	Wysokość siedzeniowo-ciemieniowa powyżej 95 cm	Z	Z/N	Z	Z	Z
	3	Długość względna kończyn dolnych poniżej 73 cm	Z/N	Z	Z	Z	Z
	4	Nadwaga i niedowaga powyżej 20% należnej wagi ciała nie upośledzające sprawności ustroju	Z/N	Z/N	Z/N	Z/N	Z
	5	Otyłość upośledzająca sprawność ustroju	N	N	N	N	N/Z
	6	Słaba budowa ciała / niedowaga/ upośledzająca sprawność ustroju	N	N	N	N/Z	Z/N
	7	Transseksualizm, obojnactwo	N	N	N	N	N
	8	Odwrotne położenie trzewi	N	N	N	N	N

Objaśnienia szczegółowe

Personel lotniczy i personel naziemnego zabezpieczenia lotów dzieli się na następujące grupy orzecznicze:

Grupa I

- podgrupa IA
 - kandydaci i piloci samolotów bojowych naddźwiękowych,
 - kandydaci i uczniowie Ogólnokształcącego Liceum Lotniczego w Dęblinie,
 - piloci doświadczalni samolotów naddźwiękowych;
- podgrupa IB
 - kandydaci i piloci samolotów bojowych poddźwiękowych,
 - piloci doświadczalni samolotów poddźwiękowych;
- podgrupa IC
 - kandydaci i piloci samolotów transportowych, łącznikowych i śmigłowców,
 - piloci doświadczalni samolotów transportowych, łącznikowych i śmigłowców,
 - skoczkowie spadochronowi zawodowi.

Grupa II

- nawigatorzy pokładowi,
- inżynierowie (technicy) pokładowi,
- członkowie personelu pokładowego (radiotelegrafści, operatorzy pokładowi itp.).

Grupa III

- personel naziemny zabezpieczający loty, dyżurni kierownicy lotów (DKL), kierownicy lotów (KL), nawigatorzy naziemni i personel służby inżynieryjno-lotniczej (SIL).

ROZDZIAŁ II – SKÓRA, TKANKA PODSKÓRNA I WEZŁY CHŁONNE

1	2	3	4	5	6	7	8
2	1	Przewlekłe choroby skóry nie upośledzające sprawności ustroju	Z	Z	Z	Z	Z
	2	Przewlekłe choroby skóry szpecące lub nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z	Z/N
	3	Tatuaże nie szpecące	Z	Z	Z	Z	Z
	4	Tatuaże szpecące	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z
	5	Ciała obce wgojone w powłoki zewnętrzne nie upośledzające sprawności ustroju	Z/N	Z/N	Z/N	Z	Z
	6	Ciała obce wgojone w powłoki zewnętrzne upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N	N
	7	Torbiel włosowa z przetoką lub bez przetoki	N/Z	N/Z	N/Z	Z/N	Z/N
	8	Torbiel włosowa nawrotowa po wielokrotnych /trzech i więcej operacjach/ nie poddająca się leczeniu	N	N	N	N/Z	N/Z
3	1	Blizny szpecące lub upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N/Z	Z/N
	2	Blizny po samouszkodzeniach	Z/N	Z/N	Z/N	Z	Z
4	1	Schorzenia naczyń limfatycznych lub węzłów chłonnych nie upośledzające sprawności ustroju	Z/N	Z/N	Z/N	Z	Z
	2	Schorzenia naczyń limfatycznych lub węzłów chłonnych upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N/Z	N/Z

Objaśnienia szczegółowe

Do § 3 pkt 2. Osoby z bliznami po samouszkodzeniach należy kierować do PZP.

ROZDZIAŁ III – CZASZKA

1	2	3	4	5	6	7	8
5	1	Zniekształcenia czaszki nie upośledzające sprawności ustroju	Z/N	Z/N	Z/N	Z/N	Z
	2	Zniekształcenia czaszki, ubytki kości upośledzające czynność układu nerwowego	N	N	N	N	N
	3	Przepukliny mózgowe	N	N	N	N	N
	4	Ciała obce w mózgu	N	N	N	N	N
	5	Wygojone złamania kości sklepienia i twarzoczaszki nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N/Z	Z/N	Z/N	Z/N	Z/N
	6	Wygojone złamania kości sklepienia i twarzoczaszki upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N	N

Objaśnienia szczegółowe

Do § 5 pkt 5. Kwalifikacja – po przeprowadzonej konsultacji neurologicznej.

ROZDZIAŁ IV – NARZĄD WZROKU

1	2	3	4	5	6	7	8
6	1	Zniekształcenie powiek nie upośledzające ich sprawności	Z	Z	Z	Z	Z
	2	Zniekształcenie powiek upośledzające ich sprawność	N	N	N	N	N
	3	Przewlekłe choroby brzegów powiek lub spojówek nieznacznie upośledzające sprawność narządu wzroku	N/Z	Z/N	Z/N	Z	Z
	4	Przewlekłe choroby brzegów powiek lub spojówek upośledzające sprawność narządu wzroku	N	N	N	N	N
	5	Zrosty spojówki gałkowej i powiekowej nie upośledzające ruchomości gałki ocznej	Z/N	Z/N	Z/N	Z	Z
	6	Zrosty spojówki gałkowej i powiekowej upośledzające ruchomość gałki ocznej	N	N	N	N	N
7	-	Upośledzenie wydzielania lub odpływu łez	N	N	N	N	N
8	-	Brak gałki ocznej lub ślepotą jednego oka	N	N	N	N	N
9	1	Oczopląs nieznaczny przy patrzeniu skrajnym w bok	N	N	N	N/Z	N/Z
	2	Oczopląs wyraźny przy patrzeniu w bok lub wprost	N	N	N	N	N
10	1	Zez utajony w poziomie ponad 4 ⁰ egzoforii, ponad 3 ⁰ ezoforii lub w pionie 0,5 ⁰ hiperforii lub hipoforii	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z	Z/N
	2	Zez jawny	N	N	N	N	N
	3	Brak widzenia obuocznego, nieprawidłowa ocena odległości	N	N	N	N	N/Z
11	-	Niedowład mięśni zewnętrznych lub wewnętrznych oka, porażenny lub pourazowy upośledzający widzenie obuoczne	N	N	N	N	N
12	1	Ostrość wzroku każdego oka bez korekcji szklami poniżej 1,0 do 0,8	N/Z	Z	Z	Z	Z
	2	Ostrość wzroku każdego oka co najmniej 0,1 dająca się poprawić szklami powyżej 0,7	N	Z/N	Z/N	Z	Z
	3	Ostrość wzroku każdego oka nie dająca wyrównać się szklami poniżej 0,7	N	N	N	N	N/Z
	4	Wada refrakcji; nadwzroczność ponad ± 1,5 D; krótkowzroczność ponad ± 0,5D; niezborność ponad ± 0,5D	N/Z	Z/N	Z/N	Z	Z
13	1	Przewlekłe choroby rogówki, twardówki, tęczówki lub ciała rzęskowego	N/Z	N/Z	N/Z	Z/N	Z/N
	2	Przewlekłe choroby naczyńiówki, siatkówki i nerwu wzrokowego Jaskra	N	N	N	N/Z	N/Z
	3	Przewlekłe choroby przedniego i tylnego odcinka oka nie upośledzające czynności oka	Z/N	Z/N	Z/N	Z	Z

1	2	3	4	5	6	7	8
	4	Przewlekłe choroby przedniego i tylnego odcinka oka upośledzające czynność oka	N	N	N	N	N
	5	Zmętnienie w soczewkach nie upośledzające widzenia z zachowaną prawidłową ostrością wzroku	Z/N	Z/N	Z/N	Z	Z
	6	Zmętnienie w soczewkach z tendencją postępową i obniżającą ostrość wzroku	N	N	N	N/Z	N/Z
	7	Upośledzenie rozróżniania barw nieznacznego stopnia	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z
	8	Upośledzenie rozróżniania barw znacznego stopnia	N	N	N	N	N/Z
	9	Trwałe upośledzenie widzenia nocnego	N	N	N	N	N

Objaśnienia szczegółowe

Do § 12. U kandydatów na pilotów samolotów naddźwiękowych wymagana jest pełna ostrość wzroku.
pkt 2. Skoczkowie spadochronowi nie mogą posługiwać się szklami korekcyjnymi i przy ostrości wzroku poniżej 0,5 należy orzekać – N.

ROZDZIAŁ V – NARZĄD SŁUCHU

1	2	3	4	5	6	7	8
14	-	Wady wrodzone i nabyte oraz przewlekłe choroby ucha zewnętrznego	N	N	N	N/Z	N/Z
15	1	Jednostronne lub obustronne blizny, zaniki utkania sprężystego, rozległe zwapnienia błon bębenkowych nie upośledzające słuchu	N	N/Z	Z/N	Z/N	Z
	2	Zmiany bliznowate i zrostowe ucha środkowego upośledzające słuch lub barofunkcję	N	N	N	N	Z/N
16	1	Jednostronny lub obustronny ubytek błony bębenkowej nie upośledzający słuchu	N	N	N	Z/N	Z/N
	2	Jednostronny lub obustronny ubytek błony bębenkowej upośledzający słuch	N	N	N	N	Z/N
17	1	Jednostronne lub obustronne przewlekłe zapalenie ucha środkowego upośledzające słuch	N	N	N	N	N/Z
	2	Przewlekłe ropne zapalenie ucha środkowego z ubytkiem błony bębenkowej, ziarniną, polipami, perlakiem	N	N	N	N	N
18	1	Stan po wygojonych operacjach zachowawczych uszu środkowych	N	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z
	2	Stan po wygojeniu jednostronnej operacji doszczętniej ucha środkowego przy prawidłowym słuchu drugiego ucha	N	N	N	N/Z	N/Z
19	-	Zwyrodnienie włókniste lub kostne / tympano- lub otosklerozę/ ucha środkowego upośledzające słuch	N	N	N	N	N/Z
20	1	Jednostronne lub obustronne upośledzenie słuchu w zakresie tonów wysokich	Z/N	Z/N	Z/N	Z/N	Z/N

1	2	3	4	5	6	7	8
	2	Jednostronne lub obustronne osłabienie słuchu /przewodzeniowe lub odbiorcze/	N/Z	N/Z	Z/N	Z/N	Z/N
	3	Jednostronne przytępienie słuchu	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z
	4	Jednostronne przytępienie słuchu przy osłabieniu słuchu drugiego ucha	N	N	N	N	N
	5	Obustronne przytępienie słuchu	N	N	N	N	N
	6	Trwałe zaburzenia czynności wyrównawczej ciśnienia ucha środkowego / barofunkcja/	N	N	N	N	Z/N
	7	Nadmierna pobudliwość przedsionkowo-wegetatywna	N	N	N	N/Z	Z/N
	8	Zaburzenia czynności narządu przedsionkowego nie upośledzające wydolności układu równowagi	N	N	N	N/Z	Z/N
	9	Zaburzenia czynnościowe lub organiczne narządu przedsionkowego upośledzające wydolność układu równowagi	N	N	N	N	N

Objaśnienia szczegółowe

- Do § 20 pkt 1. Za upośledzenie słuchu wyłącznie w zakresie tonów wysokich uważa się ubytek przekraczający 40 dB od 4000Hz wzwyż.
- pkt 2. Przez osłabienie słuchu należy rozumieć jego ubytek zawarty między 26 a 40 dB, ustalony badaniem audiometrycznym i obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości 500,1000 i 2000 Hz.
- pkt 3-5. Przez przytępienie słuchu należy rozumieć jego ubytek zawarty między 41 a 70 dB, ustalony badaniem audiometrycznym i obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości 500,1000 i 2000Hz.
- Kandydaci muszą mieć prawidłowy słuch w badaniu audiometrycznym.
- pkt 7-9. Zaburzenia w zakresie narządu równowagi wymagają zawsze badania laryngologicznego i neurologicznego.
- W próbach odczynowych narządu przedsionkowego maksymalna asymetria lub przewaga kierunkowa oczopląsu nie powinna przekraczać 20%.

ROZDZIAŁ VI – JAMA USTNA

1	2	3	4	5	6	7	8
21	1	Zniekształcenie warg wrodzone lub nabyte nie szpecące i nie upośledzające mowy ani przyjmowania pokarmów	N/Z	Z	Z	Z	Z
	2	Zniekształcenie warg wrodzone lub nabyte szpecące lub upośledzające mowę i przyjmowanie pokarmów	N	N	N	N	N
	3	Rozszczep wargi górnej lub wyrostka zębodołowego lub podniebienia	N	N	N	N	N
	4	Blizny i ubytki podniebienia miękkiego, przedziurawienie albo rozszczepienie podniebienia twardego i miękkiego upośledzające mowę lub przyjmowanie pokarmów	N	N	N	N	N/Z
	5	Ubytki podniebienia twardego znacznie upośledzające mowę lub przyjmowanie pokarmów	N	N	N	N	N
22	1	Zniekształcenie języka nie upośledzające mowy i połykania	Z	Z	Z	Z	Z
	2	Zniekształcenie języka upośledzające mowę i połykanie	N	N	N	N	Z/N

1	2	3	4	5	6	7	8
	3	Zniekształcenie języka znacznie upośledzające mowę i połykanie	N	N	N	N	N
	4	Przewlekłe zapalenie ślinianek nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	Z/N	Z/N	Z/N	Z	Z
	5	Przewlekłe zapalenie ślinianek upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N/Z	N/Z
	6	Przetoki ślinowe kwalifikujące się do zabiegu operacyjnego	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z
	7	Przetoki ślinowe nawracające po leczeniu operacyjnym	N	N	N	N	N/Z
23	1	Braki i wady uzębienia z utratą zdolności żucia do 67%, przy zachowanych zębach przednich	Z	Z	Z	Z	Z
	2	Braki i wady uzębienia w tym również zębów przednich powodujące utratę zdolności żucia do 67%	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z
	3	Braki i wady uzębienia powodujące utratę zdolności żucia powyżej 67%	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z
	4	Przewlekłe zapalenie przyzębia	Z/N	Z/N	Z/N	Z/N	Z/N
24	1	Zniekształcenie szczęki lub żuchwy, wrodzone lub nabyte nie upośledzające zdolności żucia	Z	Z	Z	Z	Z
	2	Zniekształcenie szczęki lub żuchwy, wrodzone lub nabyte nieznacznie upośledzające zdolność żucia	N/Z	N/Z	N/Z	Z	Z
	3	Złamanie szczęki lub żuchwy nie zrośnięte lub nieprawidłowo zrośnięte znacznie upośledzające zdolność żucia	N	N	N	N	N/Z
	4	Zniekształcenie szczęki lub żuchwy uniemożliwiające żucie	N	N	N	N	N
	5	Ograniczenie rozwierania szczęk / odległość między górnymi a dolnymi siekaczami powyżej 2 cm/	Z/N	Z/N	Z/N	Z	Z
	6	Trwałe ograniczenie rozwierania szczęk /odległość między górnymi a dolnymi siekaczami poniżej 2 cm/	N	N	N	N	N/Z
	7	Przebyte operacje kostno-korekcyjne lub kostno-odtwórcze szczęki lub żuchwy bez upośledzenia zdolności żucia	Z	Z	Z	Z	Z
	8	Przebyte operacje kostno-odtwórcze lub kostno-korekcyjne szczęki lub żuchwy z nieznacznym upośledzeniem zdolności żucia	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z
	9	Przebyte operacje kostno-odtwórcze lub kostno-korekcyjne szczęki lub żuchwy ze znacznym upośledzeniem zdolności żucia	N	N	N	N/Z	N/Z
	10	Przewlekłe schorzenia stawu skroniowo-żuchwowego nie upośledzające zdolności żucia	Z	Z	Z	Z	Z
	11	Przewlekłe schorzenia stawu skroniowo-żuchwowego nieznacznie upośledzające zdolność żucia	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z
	12	Przewlekłe schorzenia stawu skroniowo-żuchwowego znacznie upośledzające zdolność żucia	N	N	N	N	N

ROZDZIAŁ VII – NOS, GARDŁO, KRTAŃ

1	2	3	4	5	6	7	8
25	1	Polipy nosa, przerosty małżowin nosowych, przerosty migdałka gardłowego, skrzywienie i grzebień przegrody nosa nie upośledzające drożności nosa	N	N	Z/N	Z/N	Z/N
	2	Polipy nosa, przerosty małżowin nosowych, przerosty migdałka gardłowego, skrzywienie i grzebień przegrody nosa upośledzające drożność nosa	N	N	N	N	N/Z
	3	Zwężenie nozdrzy /przednich lub tylnych/ upośledzające drożność nosa	N	N	N	N	N/Z
	4	Zniekształcenie nosa szpecące lub upośledzające jego drożność	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z
	5	Przewlekły suchy lub zanikowy nieżyt błony śluzowej nosa nieznacznie upośledzający oddychanie	N	N	N/Z	N/Z	Z/N
	6	Przewlekły, suchy lub zanikowy cuchnący nieżyt błony śluzowej nosa znacznie upośledzający oddychanie	N	N	N	N	N
	7	Przewlekłe nieżytowe zapalenie zatok przynosowych	N/Z	N/Z	Z/N	Z/N	Z/N
	8	Przewlekłe śluzowo-ropne lub ropne zapalenie zatok przynosowych	N	N	N	N/Z	N/Z
	9	Przewlekłe śluzowo-ropne lub ropne zapalenie zatok przynosowych z częstymi zaostreniami	N	N	N	N	N
	10	Zaburzenie barofunkcji zatok przynosowych	N	N	N	N	Z/N
26	1	Przewlekły nieżyt /zwykły, przerostowy lub zanikowy/ śluzówki, gardła lub krtani nieznacznie upośledzający sprawność ustroju	Z/N	Z/N	Z/N	Z/N	Z/N
	2	Przewlekły nieżyt /zwykły, przerostowy lub zanikowy/ śluzówki, gardła lub krtani znacznie upośledzający sprawność ustroju	N	N	N	N	N
	3	Błizny i zniekształcenia gardła, krtani lub tchawicy	N/Z	N/Z	Z/N	Z/N	Z/N
27	-	Zaburzenia ruchomości fałdów głosowych na tle organicznym lub czynnościowym	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z
28	1	Wady wymowy nieznacznie upośledzające zdolność porozumiewania się	N	N	N	N/Z	N/Z
	2	Wady wymowy upośledzające zdolność porozumiewania się	N	N	N	N	N
29	1	Przewlekłe alergiczne nieżyty górnych dróg oddechowych nie upośledzające sprawności ustroju	N/Z	N/Z	N/Z	Z/N	Z/N
	2	Przewlekłe alergiczne nieżyty górnych dróg oddechowych upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N/Z	N/Z
	3	Okresowy alergiczny nieżyt nosa	Z/N	Z/N	Z/N	Z/N	Z/N

ROZDZIAŁ VIII – SZYJA, KLATKA PIERSIOWA I KRĘGOSŁUP

1	2	3	4	5	6	7	8
30	1	Kręcz szyi	N	N	N	N	N/Z
	2	Przetoki szyjne skrzepochodne	N	N	N	N	N/Z
31	1	Zniekształcenie obojczyka nieznacznie upośledzające sprawność obręczy barkowej	Z/N	Z/N	Z/N	Z/N	Z
	2	Zniekształcenie obojczyka znacznie upośledzające sprawność obręczy barkowej	N	N	N	N	N/Z
	3	Stawy rzekome obojczyka	N	N	N	N	N/Z
32	1	Zniekształcenia lub niewielkie ubytki kostne klatki piersiowej nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N/Z	N/Z	Z/N	Z/N	Z
	2	Zniekształcenia lub rozległe ubytki kostne klatki piersiowej znacznie upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N	N
	3	Ciała obce wgojone w narządy klatki piersiowej nie upośledzające sprawności ustroju	Z/N	Z/N	Z/N	Z/N	Z
	4	Ciała obce wgojone w narządy klatki piersiowej upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N	N
	5	Żebra szyjne nadliczbowe nieznacznie upośledzające sprawność kończyny górnej	N	N	N	N/Z	N/Z
33	1	Skrzywienia, wygojone złamania i wady wrodzone lub nabyte kręgosłupa nie upośledzające sprawności ustroju	Z/N	Z/N	Z/N	Z/N	Z
	2	Skrzywienia, wygojone złamania i wady wrodzone lub nabyte kręgosłupa nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	Z/N	Z/N	Z/N	Z/N	Z/N
	3	Skrzywienia, wygojone złamania i wady wrodzone lub nabyte kręgosłupa znacznie upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N	N
	4	Choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa nie upośledzająca sprawności ustroju	Z/N	Z/N	Z/N	Z/N	Z
	5	Choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa nieznacznie upośledzająca sprawność ustroju	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z	Z
	6	Choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa znacznie upośledzająca sprawność ustroju	N	N	N	N	N
	7	Inne choroby kręgosłupa nieznacznie upośledzające sprawność ruchową	N/Z	N/Z	N/Z	Z/N	Z
	8	Inne choroby kręgosłupa upośledzające sprawność ruchową	N	N	N	N	N

ROZDZIAŁ IX – UKŁAD ODDECHOWY

1	2	3	4	5	6	7	8
34	1	Przewlekłe choroby dróg oddechowych nie upośledzające wentylacji przy dobrej sprawności układu krążenia	N	N	N/Z	Z/N	Z/N
	2	Przewlekłe choroby dróg oddechowych z częstymi zaostrzeniami lub z upośledzeniem wentylacji, przy dobrej sprawności układu krążenia	N	N	N	N/Z	N/Z
	3	Przewlekłe choroby dróg oddechowych z objawami niewydolności krążenia lub ze znacznym upośledzeniem wskaźników spirometrycznych	N	N	N	N	N
	4	Rozedma płuc w okresie początkowym przy zachowaniu wydolności oddechowo-krążeniowej	N	N/Z	N/Z	Z/N	Z/N
	5	Rozedma płuc upośledzająca wydolność oddechową	N	N	N	N	N
	6	Astma oskrzelowa	N	N	N	N	N
	7	Rozstrzenie oskrzeli nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N/Z	N/Z
	8	Rozstrzenie oskrzeli upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N	N
35	1	Gruźlica płuc lub opłucnej	N	N	N	N	N
	2	Pojedyncze zwapnienia albo zwłóknienia po przebytej gruźlicy lub innych chorobach płuc nie upośledzające wydolności oddechowej	Z/N	Z/N	Z/N	Z	Z
	3	Zwapnienia lub zwłóknienia oraz zmiany bliznowate po przebytej gruźlicy lub po innych chorobach płuc z upośledzeniem wydolności oddechowej	N	N	N	N	N
	4	Zrosty lub zgrubienia opłucnej nieznacznie upośledzające wydolność oddechową	N	N	N/Z	N/Z	Z/N
	5	Zrosty lub zgrubienia opłucnej znacznie upośledzające wydolność oddechową	N	N	N	N	N
36	1	Zagęszczenia miąższu płuc na tle procesów nieswoistych nie upośledzające wydolności oddechowej	N/Z	Z/N	Z/N	Z/N	Z/N
	2	Zagęszczenia miąższu płuc na tle procesów nieswoistych upośledzające wydolność oddechową	N	N	N	N	N
	3	Nieznaczne ubytki tkanki płucnej po zabiegach operacyjnych nie upośledzające wydolności oddechowej	N/Z	N/Z	N/Z	Z	Z
	4	Ubytki tkanki płucnej po zabiegach operacyjnych upośledzające wydolność oddechową	N	N	N	N	N
	5	Marskość płuc	N	N	N	N	N
	6	Sarkoidoza płuc / choroba B.B.S./ nie upośledzająca sprawności ustroju	N	N	N/Z	Z/N	Z
	7	Sarkoidoza płuc upośledzająca sprawność ustroju	N	N	N	N	N

ROZDZIAŁ X – UKŁAD KRAŻENIA

1	2	3	4	5	6	7	8
37	1	Choroby mięśnia sercowego bez zaburzeń rytmu z zachowaną wydolnością układu krążenia	N	N	N	N/Z	N/Z
	2	Choroby mięśnia sercowego z zaburzeniami rytmu lub z niewydolnością układu krążenia	N	N	N	N	N
	3	Choroba niedokrwienna serca	N	N	N	N	N/Z
	4	Przebyty zawał mięśnia sercowego	N	N	N	N	N/Z
	5	Inne nieznaczne zaburzenia w unaczynieniu serca przy prawidłowym stanie klinicznym	N	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z
	6	Choroba reumatyczna serca	N	N	N	N	N
	7	Wrodzone wady serca	N	N	N	N	N
	8	Nabyte zastawkowe wady serca przy pełnej wydolności układu krążenia i bez zaburzeń rytmu	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z	Z/N
	9	Nabyte zastawkowe wady serca z objawami niewydolności układu krążenia lub z zaburzeniami rytmu serca	N	N	N	N	N
	10	Wypadanie płątka/płatków zastawek serca przy pełnej wydolności układu krążenia i bez zaburzeń rytmu serca	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z	Z
	11	Zrosty osierdzia bez objawów zaburzeń krążenia	N/Z	N/Z	N/Z	Z/N	Z/N
	12	Zrosty osierdzia z objawami zaburzeń krążenia	N	N	N	N	N
	13	Ciała obce wgojone w serce	N	N	N	N	N
	14	Stan po zabiegach chirurgicznych na sercu nie upośledzający sprawności ustroju	N	N	N	N/Z	N/Z
	15	Blok przedsionkowo-komorowy I ⁰ , blok prawej lub lewej odnogi pęczka Hisa, bloki ogniskowe, bloki jednowiązkowe lub dwuwiazkowe pęczka Hisa – przy pełnej wydolności układu krążenia i bez zaburzeń rytmu	N/Z	N/Z	Z/N	Z/N	Z/N
	16	Zespół preeksycytacji	N	N	N	N/Z	N/Z
	17	Bloki przedsionkowo-komorowe II ⁰ i III ⁰ , bloki wielowiazkowe oraz inne zmiany świadczące o niewydolności lub uszkodzeniu układu bodźcowo-przewodzącego	N	N	N	N	N
	18	Czynnościowe zaburzenia układu krążenia nie upośledzające lub nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	Z/N	Z/N	Z/N	Z/N	Z
	19	Czynnościowe zaburzenia układu krążenia znacznie upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N	N
	20	Pojedyncza ekstrasystolia o charakterze czynnościowym przy pełnej wydolności układu krążenia	Z/N	Z/N	Z	Z	Z
38	1	Nadciśnienie tętnicze okresu I / łagodne/	N/Z	N/Z	Z/N	Z/N	Z
	2	Nadciśnienie tętnicze okresu II/ umiarkowane/	N	N	N	N/Z	N/Z
	3	Nadciśnienie tętnicze okresu III / ciężkie/	N	N	N	N	N
	4	Zakrzepowo-zarostowe zapalenie tętnic / choroba Bürgera/	N	N	N	N	N

1	2	3	4	5	6	7	8
	5	Miażdżycopochodne zaburzenia krążenia tętniczego kończyn dolnych nie upośledzające sprawności ustroju	N	N	N	Z/N	Z/N
	6	Miażdżycopochodne zaburzenia krążenia tętniczego kończyn dolnych upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N	N/Z
	7	Tętniaki / bez względu na umiejscowienie/	N	N	N	N	N
	8	Zaburzenia krążenia obwodowego po chorobach lub urazach naczyń nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N	N	N/Z	Z/N	Z
	9	Zaburzenia krążenia obwodowego po chorobach lub urazach naczyń znacznie upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N	N

ROZDZIAŁ XI – UKŁAD TRAWIENNY

1	2	3	4	5	6	7	8
39	1	Schorzenia i wady przełyku nie upośledzające sprawności ustroju	N/Z	N/Z	N/Z	Z	Z
	2	Schorzenia i wady przełyku upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N	N
40	1	Ciała obce wgojone w narządy jamy brzusznej nie upośledzające sprawności ustroju	N/Z	N/Z	Z/N	Z	Z
	2	Ciała obce wgojone w narządy jamy brzusznej upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N	N
41	-	Zrosty otrzewnej upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N	N
42	1	Przewlekły nieżyt żołądka i dwunastnicy przy prawidłowym stanie odżywienia	N/Z	N/Z	Z/N	Z/N	Z/N
	2	Przewlekły nieżyt żołądka i dwunastnicy przy nieprawidłowym stanie odżywienia	N	N	N	N	N
	3	Wygojony wrzód żołądka i dwunastnicy Choroba wrzodowa w okresie remisji	Z/N	Z/N	Z/N	Z	Z
	4	Choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy z częstymi zaostrzeniami lub powikłaniami upośledzającymi sprawność ustroju	N	N	N	N	N
	5	Stan po częściowej resekcji żołądka przy dobrym stanie odżywienia i prawidłowym stanie klinicznym	N/Z	N/Z	Z/N	Z	Z
	6	Stan po resekcji żołądka przy nieprawidłowym stanie odżywienia lub z innymi powikłaniami Zespoły poresekcyjne	N	N	N	N	N
	7	Przewlekły nieżyt jelit nie upośledzający lub nieznacznie upośledzający sprawność ustroju	N/Z	Z/N	Z/N	Z/N	Z
	8	Przewlekły nieżyt jelit znacznie upośledzający sprawność ustroju	N	N	N	N	N
	9	Opuszczenie żołądka lub jelit nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N	N	N/Z	Z/N	Z/N
	10	Zwężenie, rozszerzenie jelit lub dodatkowe pętle jelit nie upośledzające sprawności ustroju	N/Z	Z/N	Z/N	Z	Z

1	2	3	4	5	6	7	8
	11	Zwężenie, rozszerzenie jelit lub dodatkowe pętle jelit oraz stan po zabiegach operacyjnych nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N/Z	N/Z	N/Z	Z/N	Z/N
	12	Stan po zabiegach operacyjnych jelit i narządów jamy brzusznej znacznie upośledzający sprawność ustroju	N	N	N	N	N
	13	Przetoki jelitowe zewnętrzne	N	N	N	N	N
	14	Zespoły upośledzonego trawienia lub wchłaniania nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N/Z	Z/N
	15	Zespoły upośledzonego trawienia lub wchłaniania znacznie upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N	N
	16	Pojedyncze polipy przewodu pokarmowego	N/Z	Z/N	Z/N	Z/N	Z/N
	17	Polipowatość przewodu pokarmowego	N	N	N	N	N
	18	Uchyłki przewodu pokarmowego	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z	Z/N
	19	Czynnościowe zaburzenia żołądkowo-jelitowe nie upośledzające sprawności ustroju	Z/N	Z/N	Z/N	Z	Z
	20	Czynnościowe zaburzenia żołądkowo-jelitowe upośledzające sprawność ustroju	N	N	N/Z	N/Z	N/Z
43	1	Kamica pęcherzyka żółciowego lub dróg żółciowych	N	N	N	N	N/Z
	2	Stan po operacji pęcherzyka żółciowego lub dróg żółciowych nie upośledzający sprawności ustroju	Z	Z	Z	Z	Z
	3	Stan po operacji pęcherzyka żółciowego lub dróg żółciowych upośledzający sprawność ustroju	N	N	N	N	N
	4	Czynnościowe zaburzenia oraz anomalie pęcherzyka żółciowego lub dróg żółciowych nie upośledzające sprawności ustroju	Z/N	Z/N	Z/N	Z	Z
	5	Czynnościowe zaburzenia oraz anomalie pęcherzyka żółciowego lub dróg żółciowych upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N	N
	6	Nosicielstwo wirusowego zapalenia wątroby /WZW/	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z
	7	Zakażenie wirusem HCV	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z
	8	Przebyte wirusowe zapalenie wątroby	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z
	9	Przewlekłe zapalenie wątroby	N	N	N	N	N/Z
	10	Marskość wątroby	N	N	N	N	N/Z
	11	Przebyte pourazowe lub toksyczne uszkodzenie wątroby nieznacznego stopnia nie upośledzające sprawności ustroju	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z
	12	Przebyte pourazowe lub toksyczne uszkodzenie wątroby upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N	N
	13	Hiperbilirubinemia czynnościowa nie upośledzająca sprawności ustroju	Z/N	Z/N	Z/N	Z/N	Z/N
44	1	Przewlekłe zapalenie trzustki	N	N	N	N	N/Z
	2	Torbiel trzustki	N	N	N	N/Z	N/Z

1	2	3	4	5	6	7	8
	3	Przebyte ostre zapalenie trzustki nie upośledzające sprawności ustroju Stan po operacji trzustki nie upośledzający sprawności ustroju	N/Z	N/Z	N/Z	Z/N	Z/N
	4	Przebyte ostre zapalenie trzustki upośledzające sprawność ustroju Stan po operacji trzustki upośledzający sprawność ustroju	N	N	N	N	N
45	1	Przepukliny	N	N	N	N	N/Z
	2	Przepukliny przeponowe nie upośledzające sprawności ustroju	Z/N	Z/N	Z/N	Z	Z
	3	Przepukliny przeponowe upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N	N
46	1	Żylaki odbytu bez owrzodzeń	Z/N	Z/N	Z	Z	Z
	2	Żylaki odbytu z owrzodzeniami lub żylaki nawrotowe	N	N	N	N	N/Z
	3	Szczeliny i przetoki odbytu Torbiele nadogonowe z nawracającymi stanami zapalnymi	N	N	N	N/Z	N/Z
	4	Wypadanie śluzówki odbytnicy	N	N	N	N/Z	N/Z

ROZDZIAŁ XII – NARZĄD MOCZOWO – PŁCIOWY

1	2	3	4	5	6	7	8
47	1	Opuszczenie jednej lub obu nerek nie upośledzające sprawności ustroju	N/Z	N/Z	N/Z	Z/N	Z
	2	Opuszczenie jednej lub obu nerek nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N	N	N/Z	Z/N	Z/N
	3	Wady rozwojowe nerek nie upośledzające sprawności ustroju	Z/N	Z/N	Z/N	Z	Z
	4	Wady rozwojowe nerek nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N	N/Z	N/Z	Z/N	Z/N
	5	Wady rozwojowe nerek znacznie upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N	N
	6	Kamica układu moczowego z okresowym wydalaniem złożeń nie upośledzająca sprawności ustroju	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z
	7	Kamica układu moczowego z okresowym wydalaniem złożeń upośledzająca sprawność ustroju	N	N	N	N/Z	N/Z
	8	Zwapnienia miąższu nerek nie upośledzające sprawności ustroju	N/Z	N/Z	Z/N	Z	Z
	9	Zwapnienia miąższu nerek upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N	N
	10	Przewlekłe odmiedniczkowe zapalenie nerek / śródmiąższowe bakteryjne i abakteryjne/	N	N	N	N	N
	11	Przebyte kłębkowe zapalenie nerek nie upośledzające sprawności ustroju	Z	Z	Z	Z	Z
	12	Przewlekłe zapalenie dróg moczowych	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z

1	2	3	4	5	6	7	8
	13	Wrodzony lub pooperacyjny brak jednej nerki nie upośledzający sprawności ustroju	N	N	N/Z	Z/N	Z/N
	14	Wrodzony lub pooperacyjny brak jednej nerki upośledzający sprawność ustroju	N	N	N	N	N
	15	Stan po operacjach na nerkach, moczowodach i pęcherzu moczowym nie upośledzający sprawności ustroju	Z	Z	Z	Z	Z
	16	Stan po operacjach na nerkach, moczowodach i pęcherzu moczowym upośledzający sprawność ustroju	N	N	N	N	N
48	1	Nietrzymanie moczu	N	N	N	N	N
	2	Przewlekłe organiczne choroby pęcherza moczowego lub dróg moczowych upośledzające sprawności ustroju	N	N	N	N	N
	3	Przewlekłe zapalenie pęcherza moczowego	N	N	N/Z	N/Z	N/Z
	4	Kamica pęcherza moczowego	N	N	N	N	N/Z
	5	Przetoki pęcherza moczowego	N	N	N	N	N
49	1	Zwężenie cewki moczowej utrudniające oddawanie moczu	N	N	N	N	N/Z
	2	Spodzieństwo lub wierzchniactwo nie powodujące zaburzeń w oddawaniu moczu	N	N	N	N	N
	3	Spodzieństwo lub wierzchniactwo powodujące zaburzenia w oddawaniu moczu Przetoka cewki moczowej	N	N	N	N	N
	4	Zniekształcenie prącia znacznego stopnia	N	N	N	N/Z	N/Z
	5	Przetoka prąciowa cewki moczowej	N	N	N	N	N
50	1	Żylaki powrózka nasiennego nieznacznego stopnia	Z/N	Z/N	Z/N	Z	Z
	2	Żylaki powrózka nasiennego znacznego stopnia	N/Z	N/Z	N/Z	Z/N	Z
	3	Wodniak jądra, powrózka nasiennego lub torbiele najądrza nie upośledzające sprawności ustroju	Z/N	Z/N	Z/N	Z	Z
	4	Wodniak jądra, powrózka nasiennego lub torbiele najądrza upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N	N/Z
	5	Przewlekłe nawrotowe zapalenie jądra i najądrza	N	N	N	N/Z	N/Z
	6	Przerost gruczołu krokowego	N	N	N	N/Z	N/Z
	7	Przewlekłe zapalenie gruczołu krokowego	N	N	N	N/Z	N/Z
	8	Inne choroby, nieprawidłowości lub zaburzenia czynności układu moczowo-płciowego znacznie upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N	N
51	1	Brak lub zanik jednego jądra	Z	Z	Z	Z	Z
	2	Brak lub zanik obu jąder	N/Z	N/Z	N/Z	Z/N	Z/N
	3	Wnętrostwo jednostronne	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z
	4	Wnętrostwo obustronne	N	N	N	N/Z	N/Z

ROZDZIAŁ XIII – GRUCZOŁY WYDZIELANIA WEWNĘTRZNEGO

1	2	3	4	5	6	7	8
52	1	Wole obojętne nieznacznych rozmiarów Pojedyncze guzki tarczycy nie upośledzające sprawności ustroju	N/Z	Z/N	Z	Z	Z
	2	Wole obojętne znacznych rozmiarów Zaburzenia czynności tarczycy z wolem lub bez wola	N	N	N	N	N/Z
	3	Stan po operacji tarczycy nie upośledzający sprawności ustroju	Z/N	Z	Z	Z	Z
	4	Stan po operacji tarczycy upośledzający sprawność ustroju	N	N	N	N	N
53	1	Choroby przysadki mózgowej	N	N	N	N/Z	N/Z
	2	Choroby nadnerczy	N	N	N	N/Z	N/Z
	3	Choroby gruczołów przytarczycznych	N	N	N	N/Z	N/Z
	4	Cukrzyca insulinozależna	N	N	N	N	N
	5	Cukrzyca insulinoniezależna wymagająca leczenia farmakologicznego	N	N	N	N/Z	N/Z
	6	Nieprawidłowy test tolerancji glukozy nie wymagający leczenia farmakologicznego	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z
	7	Inne zaburzenia czynności gruczołów wewnętrznego wydzielania nie upośledzające sprawności ustroju	Z/N	Z/N	Z/N	Z/N	Z/N
	8	Inne zaburzenia czynności gruczołów wewnętrznego wydzielania upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N	N

ROZDZIAŁ XIV – INNE CHOROBY WEWNĘTRZNE I NIEPRAWIDŁOWOŚCI

1	2	3	4	5	6	7	8
54	1	Choroby krwi i układu krwiotwórczego upośledzające sprawność ustroju Skazy krwotoczne	N	N	N	N	N
	2	Zakażenie wirusem HIV	N	N	N	N	N
	3	Zespół nabytego upośledzenia odporności / AIDS/ i inne defekty immunologiczne /nabyte i wrodzone/	N	N	N	N	N
55	-	Hypersplenizm pierwotny bez zmian we krwi lub w wątrobie nie upośledzający sprawności ustroju	N	N	N/Z	Z/N	Z
56	1	Przebyty zespół popromienny nieznacznie upośledzający sprawność ustroju	N	N	N	N/Z	N/Z
	2	Przebyty zespół popromienny upośledzający sprawność ustroju	N	N	N	N	N
57	1	Choroby układowe tkanki łącznej	N	N	N	N/Z	N/Z
	2	Choroby mięśni i stawów, zmiany zwyrodnieniowe bez zespołów bólowych nie upośledzające sprawności ustroju	N/Z	N/Z	Z/N	Z/N	Z

1	2	3	4	5	6	7	8
58	1	Skaza / dna / moczanowa w okresie remisji	N/Z	N/Z	N/Z	Z/N	Z/N
	2	Dna moczanowa z napadami lub powikłaniami	N	N	N	N/Z	N/Z
59	1	Inne choroby i zaburzenia przemiany materii nie upośledzające sprawności ustroju	N/Z	N/Z	N/Z	Z/N	Z/N
	2	Inne choroby i zaburzenia przemiany materii upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N	N
	3	Nieprawidłowości w składzie krwi i płynów ustrojowych przy prawidłowym stanie klinicznym nie upośledzające sprawności ustroju	Z/N	Z/N	Z/N	Z	Z
	4	Ujemne skutki działania toksyn i substancji egzogennych na organizm ludzki nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N/Z	Z/N
	5	Ujemne skutki działania toksyn i substancji egzogennych na organizm ludzki upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N	N
	6	Niedostateczna tolerancja niedotlenienia i wysokości	N	N	N	N	-
	7	Niedostateczna tolerancja przyspieszeń	N/Z	N/Z	-	-	-
	8	Obniżona sprawność fizyczna	N/Z	N/Z	N/Z	Z/N	Z/N
	9	Gruźlica poza układem oddechowym	N	N	N	N	N

ROZDZIAŁ XV – UKŁAD NERWOWY

1	2	3	4	5	6	7	8
60	1	Przewlekłe zespoły bólowe korzeniowe, korzeniowo-nerwowe, splotów nerwowych, nerwobóle pojedynczych lub licznych nerwów z okresowymi niezbyt częstymi zaostrzeniami	N/Z	N/Z	Z/N	Z/N	Z
	2	Przewlekłe zespoły bólowe korzeniowe, korzeniowo-nerwowe, splotów nerwowych, nerwobóle i zapalenie pojedynczych lub licznych nerwów z częstymi zaostrzeniami i objawami przedmiotowymi	N	N	N	N/Z	Z/N
	3	Przewlekłe choroby i trwałe następstwa chorób lub urazów obwodowego układu nerwowego nie upośledzające sprawności ustroju	N/Z	N/Z	Z/N	Z/N	Z
	4	Przewlekłe choroby i trwałe następstwa chorób lub urazów obwodowego układu nerwowego upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N	N/Z
61	1	Objawy szczątkowe po przebytych chorobach organicznych lub po urazach ośrodkowego układu nerwowego – skompensowane	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z	Z/N
	2	Trwałe następstwa chorób lub urazów ośrodkowego układu nerwowego z zaburzeniami mózgowo-rdzeniowymi upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N	N
	3	Organiczne postępujące choroby ośrodkowego układu nerwowego nie rokujące poprawy	N	N	N	N	N

1	2	3	4	5	6	7	8
	4	Przebyty samoistny krwotok podpajęczynówkowy	N	N	N	N	N
62	1	Choroby układu mięśniowego nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N/Z	N/Z	N/Z	Z/N	Z/N
	2	Choroby układu mięśniowego znacznie upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N	N
63	1	Zaburzenia czynności bioelektrycznej mózgu bez cech napadowości	N	N	N	N/Z	N/Z
	2	Napadowe zaburzenia świadomości o nieustalonej etiologii bez zmian organicznych w układzie nerwowym	N	N	N	N/Z	N/Z
	3	Padaczka	N	N	N	N	N
	4	Samoistne bóle głowy o różnej częstotliwości	N/Z	N/Z	N/Z	Z/N	Z/N
	5	Zespół hiperwentylacyjny i wzmożona pobudliwość nerwowo-mięśniowa /tężyczka utajona/	N	N	N	N/Z	Z/N

ROZDZIAŁ XVI – STAN PSYCHICZNY

1	2	3	4	5	6	7	8
64	1	Zaburzenia emocjonalne	N/Z	N/Z	N/Z	Z	Z
	2	Nerwice nieznacznie upośledzające zdolności adaptacyjne /skompensowane/	N/Z	N/Z	N/Z	Z/N	Z/N
	3	Nerwice znacznie upośledzające zdolności adaptacyjne i kompensacyjne	N	N	N	N	N
65	1	Sytuacyjne reakcje dezadaptacyjne nieznacznie upośledzające zdolności przystosowawcze	N/Z	N/Z	N/Z	Z/N	Z
	2	Sytuacyjne reakcje dezadaptacyjne znacznie upośledzające zdolności przystosowawcze	N	N	N	N	N
66	1	Osobowość nieprawidłowa nieznacznie upośledzająca zdolności adaptacyjne	N	N	N	Z/N	Z/N
	2	Osobowość nieprawidłowa znacznie upośledzająca zdolności adaptacyjne	N	N	N	N	N
67	-	Moczenie noce	N	N	N	N	N
68	1	Przebyte psychozy reaktywne, infekcyjne, intoksykacyjne bez defektu i nie wykazujące tendencji do nawrotów	N	N	N	N/Z	N/Z
	2	Psychozy egzogenne lub endogenne przewlekłe albo przebiegające z nawrotami	N	N	N	N	N
69	1	Obniżenie funkcji poznawczych i psychomotorycznych nieznacznego stopnia	N	N	N	N/Z	Z/N
	2	Upośledzenie umysłowe	N	N	N	N	N
70	1	Nadużywanie alkoholu /leków/ itp. bez cech uzależnienia	N/Z	N/Z	N/Z	Z/N	Z/N
	2	Uzależnienie alkoholowe /lekowe itp./	N	N	N	N	N
71	-	Zespół psychoorganiczny	N	N	N	N	N
72	-	Inne zaburzenia psychiczne znacznie upośledzające zdolności adaptacyjne	N	N	N	N	N

ROZDZIAŁ XVII – KOŃCZYNY

1	2	3	4	5	6	7	8
73	1	Wygojone złamanie kości miednicy, pasa barkowego, kończyn nie upośledzające sprawności ustroju	Z	Z	Z	Z	Z
	2	Wygojone złamanie kości miednicy, pasa barkowego, kończyn nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N/Z	N/Z	Z/N	Z/N	Z/N
	3	Wygojone złamanie kości miednicy, pasa barkowego, kończyn upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N	N
	4	Brak zrostu kości łódeczkowatej nadgarstka z zachowaniem pełnej ruchomości ręki	Z/N	Z/N	Z/N	Z/N	Z
	5	Brak kończyny górnej	N	N	N	N	N
	6	Brak kończyny dolnej	N	N	N	N	N
74	1	Skrócenie kończyny dolnej od 2 do 4 cm	Z/N	Z/N	Z/N	Z	Z
	2	Skrócenie kończyny dolnej powyżej 4 cm	N	N	N	N	N/Z
75	1	Zniekształcenia, zmiany pourazowe w obrębie dużych stawów kończyn nieznacznie upośledzające sprawność ustroju Zwichnięcia nawykowe	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z	Z
	2	Zniekształcenia, zmiany pourazowe w obrębie dużych stawów kończyn znacznie upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N	N
	3	Przewlekłe pourazowe choroby stawów upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N	N/Z
	4	Zgrubienia i zniekształcenia kości po przebytych stanach zapalnych nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N/Z	N/Z	N/Z	Z/N	Z
	5	Zgrubienia i zniekształcenia kości po przebytych stanach zapalnych znacznie upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N	N
76	1	Stopa płaska lub wydrążona nie upośledzająca sprawności ustroju	Z	Z	Z	Z	Z
	2	Stopa płaska, koślawą lub wydrążoną upośledzająca sprawność ustroju	N	N	N	N	Z/N
	3	Stopa szpotawa, końska, piętowa i inne upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N	N
	4	Kolana szpotawe lub koślawe nie upośledzające sprawności ustroju	Z/N	Z/N	Z/N	Z	Z
	5	Kolana szpotawe lub koślawe upośledzające sprawność ustroju	N/Z	N/Z	N/Z	Z/N	Z/N
77	1	Żyłki kończyn	Z/N	Z/N	Z/N	Z/N	Z/N
	2	Rozległe żyłki kończyn ze zmianami troficznymi lub owrzodzeniami	N	N	N	N/Z	N/Z
	3	Zespoły pozakrzepowe	N	N	N	N/Z	N/Z
78	1	Brak palców stóp z zachowaniem główek kości śródstopia nie upośledzający chodzenia	Z/N	Z/N	Z/N	Z/N	Z
	2	Brak palców stóp z zachowaniem główek kości śródstopia upośledzający chodzenie	N	N	N	N	N/Z

1	2	3	4	5	6	7	8
	3	Brak palców stóp z uszkodzeniem główek kości śródstopia	N	N	N	N	N/Z
	4	Zniekształcenia palców stóp nie upośledzające chodzenia	Z	Z	Z	Z	Z
	5	Zniekształcenia palców stóp upośledzające chodzenie	N	N	N	N	N/Z
	6	Palce nadliczbowe stopy nie upośledzające chodzenia	Z	Z	Z	Z	Z
	7	Palce nadliczbowe stopy upośledzające chodzenie	N	N	N	N	N/Z
79	1	Brak jednego palca prawej ręki przy zachowanym kciuku i wskazicielu	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z
	2	Brak dwóch palców ręki prawej przy zachowanym kciuku i wskazicielu	N	N	N	N/Z	Z/N
	3	Brak trzech palców prawej ręki przy zachowanym kciuku	N	N	N	N	N
	4	Brak prawego wskaziciela	N	N	N	N/Z	Z/N
	5	Brak prawego kciuka	N	N	N	N	Z/N
	6	Brak prawego kciuka przy braku jednego lub więcej palców tej samej ręki	N	N	N	N	N/Z
	7	Brak dwóch palców lewej ręki przy zachowanym kciuku lub brak lewego kciuka	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z	Z/N
	8	Brak trzech palców lub kciuka prawej ręki i jednego palca lewej ręki	N	N	N	N	N
	9	Brak czterech lub wszystkich palców jednej ręki	N	N	N	N	N
	10	Częściowe braki palców ręki nie upośledzające zdolności chwytu	Z/N	Z/N	Z/N	Z/N	Z
	11	Częściowe braki palców ręki nieznacznie upośledzające zdolność chwytu	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z	Z/N
	12	Brak palców ręki znacznie upośledzający zdolność chwytu	N	N	N	N	N/Z
	13	Ograniczenie ruchów palców lub przykurcze nie upośledzające sprawności ręki	Z/N	Z/N	Z/N	Z	Z
	14	Ograniczenie ruchów palców lub przykurcze nieznacznie upośledzające sprawność ręki	N/Z	N/Z	N/Z	Z/N	Z/N
	15	Ograniczenie ruchów palców lub przykurcze upośledzające sprawność ręki	N	N	N	N	N/Z
	16	Palce nadliczbowe nie upośledzające sprawności ręki	Z	Z	Z	Z	Z
	17	Palce nadliczbowe upośledzające sprawność ręki	N	N	N	N	Z/N
	18	Zrośnięcie palców nie upośledzające sprawności ręki	Z	Z	Z	Z	Z
	19	Zrośnięcie palców upośledzające sprawność ręki	N	N	N	N	Z/N

ROZDZIAŁ XVIII – NOWOTWORY

1	2	3	4	5	6	7	8
80	1	Nowotwory niezłośliwe nieznacznie upośledzające lub nie upośledzające sprawności ustroju	N/Z	N/Z	N/Z	Z/N	Z/N
	2	Nowotwory niezłośliwe, ze względu na wielkość albo umiejscowienie upośledzające sprawność ustroju lub szpecące	N	N	N	N/Z	Z/N
81	1	Nowotwory złośliwe wszystkich rodzajów i stopni w zależności od wyników leczenia	N	N	N	N	N
	2	Stan po częściowym usunięciu narządu lub usunięciu jednego z parzystych narządów z powodu nowotworów złośliwych nie upośledzający sprawności ustroju	N	N	N	N/Z	N/Z
	3	Stan po usunięciu nowotworu złośliwego w okresie początkowym w granicach zdrowych tkanek – bez przerzutów i nawrotów – przy pełnej sprawności czynnościowej ustroju	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z
	4	Nowotwory przedinwazyjne kobiecego narządu rodno	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z	N/Z

ROZDZIAŁ XIX – NARZĄD RODNY

1	2	3	4	5	6	7	8
82	1	Wady rozwojowe pochwy, macicy, jajników, jajowodów nie upośledzające sprawności ustroju	Z	Z	Z	Z	Z
	2	Zaburzenia hormonalne cyklu miesięczkowego ze zmianami przerostowymi i wytwórczymi w narządzie rodny	N	N	N	N/Z	N/Z
83	1	Pęknięcie krocza pierwszego stopnia	Z	Z	Z	Z	Z
	2	Pęknięcie krocza drugiego stopnia	N	N	N	N	N
	3	Opuszczenie narządu rodno upośledzające sprawność ustroju	N	N	N	N	N
84	-	Zmiany położenia macicy nie upośledzające sprawności ustroju	Z	Z	Z	Z	Z
85	1	Przewlekły stan zapalny narządów rodnych z nieznacznymi zaburzeniami ustroju	N/Z	N/Z	Z/N	Z/N	Z
	2	Przewlekły stan zapalny narządów rodnych ze znacznymi zaburzeniami ustroju	N	N	N	N	N
	3	Inne nieprawidłowości narządu rodno	N/Z	N/Z	Z/N	Z/N	Z/N
86	-	Ciąża	N	N	N	N	N

Objaśnienia szczegółowe

Do § 86. Kobieta – członek personelu latającego w przypadku wykonywania zadań na samolotach bojowych oraz na śmigłowcach jest niezdolna do służby w powietrzu w okresie od rozpoznania ciąży do 3 miesięcy po porodzie.

W przypadku służby na pozostałych typach samolotów niezdolność dotyczy drugiej połowy ciąży i 3 miesięcy po porodzie.

Po porodzie i 3 miesiącach okresu poporodowego albo po poronieniu (po zakończeniu obserwacji i leczenia) kobieta – członek personelu latającego podlega badaniu okolicznościowemu w wojskowej komisji lotniczo-lekarskiej.

**WYKAZ CHORÓB I UŁOMNOŚCI PRZY OCENIE ZDOLNOŚCI FIZYCZNEJ
I PSYCHICZNEJ DO CZYNNEJ SŁUŻBY WOJSKOWEJ NA OKRĘTACH
WOJENNYCH I INNYCH JEDNOSTKACH PŁYWAJĄCYCH
MARYNARKI WOJENNEJ**

Paragraf	Punkt	Choroby i ułomności	Zespoły badanych			
			A		B	
			kandydaci do służby na okrętach wojennych i innych jednostkach pływających Marynarki Wojennej		- żołnierze niezawodowi pełn. czynną służbę wojskową na okrętach woj. i in. jednostkach pływających MW, - słuchacze kursów szkol. spec. mor.	
1	2	3	kat. 4	grupa 5	kat. 6	grupa 7

ROZDZIAŁ I – BUDOWA CIAŁA

1	1	Wzrost powyżej 185 cm przy proporcjonalnej budowie ciała	N/Z	I-IV	Z	I-IV
	2	Wzrost poniżej 160 cm do 155 cm przy proporcjonalnej budowie ciała	N	-	N	-
	3	Słaba budowa ciała	N/Z	II-IV	Z/N	II-IV
	4	Słaba budowa ciała upośledzająca sprawność ustroju	N	-	N	-
	5	Otyłość nie upośledzająca sprawności ustroju	Z/N	II-IV	Z	II-IV
	6	Otyłość upośledzająca sprawność ustroju	N	-	N	-
	7	Odwrotne położenie trzewi	N	-	N	-

Objaśnienia szczegółowe

Specjalistów morskich dzieli się na grupy:

Grupa I:

- a) członkowie załóg okrętów podwodnych wszystkich specjalności,
- b) nurkowie,
- c) inni specjaliści;

Grupa II:

- a) specjaliści artylerii pokładowej,
- b) specjaliści łączności – radiotelegrafiści, hydroakustycy,
- c) specjaliści mechanicy – obsługa siłowni okrętowych;

Grupa III:

- a) specjaliści nawigacji – obsługa urządzeń nawigacji i radionawigacji, stacji żyroskopowych i innych urządzeń nawigacyjnych,
- b) specjaliści łączności – sygnaliści, obsługa urządzeń radiolokacji,
- c) specjaliści elektryczności – elektrycy urządzeń elektrycznych siłowni, oświetlenia, instalacji elektrycznych wewnętrznych i zewnętrznych,
- d) specjaliści mechanicy – urządzeń pokładowych, drenażyści, obsługa innych urządzeń mechanicznych,
- e) specjaliści artylerii – obsługa broni podwodnych, wyrzutni torpedowych, broni raketowej, stacji naprowadzenia ognia itp.;

Grupa IV:

- a) specjaliści służby zdrowia,
- b) specjaliści chemicy,
- c) administracje i kwatermistrzostwo.

Ponadto w każdej grupie specjalistów wyodrębnia się następujące zespoły badanych:

- 1) Zespół A: kandydaci do służby na okrętach wojennych i innych jednostkach pływających Marynarki Wojennej;
- 2) Zespół B: żołnierze niezawodowi odbywający czynną służbę wojskową na okrętach wojennych i innych jednostkach pływających Marynarki Wojennej oraz słuchacze kursów szkolenia specjalistów morskich.

ROZDZIAŁ II – SKÓRA, TKANKA PODSKÓRNA, NACZYNIĄ LIMFATYCZNE I WEZŁY CHŁONNE

1	2	3	4	5	6	7
2	1	Przewlekłe choroby skóry nie upośledzające sprawności ustroju	N/Z	II-IV	Z/N	I-IV
	2	Przewlekłe choroby skóry nieznacznie szpecące lub nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N	-	N	-
	3	Przewlekłe choroby skóry szpecące lub upośledzające sprawność ustroju	N	-	N	-
	4	Ciała obce wgojone w powłoki zewnętrzne nie upośledzające sprawności ustroju	Z	I-IV	Z	I-IV
	5	Ciała obce wgojone w powłoki zewnętrzne znacznie upośledzające sprawność ustroju	N	-	N	-
	6	Tatuaże nie szpecące	Z	I-IV	Z	I-IV
	7	Tatuaże szpecące	N/Z	II-IV	Z/N	II-IV
	8	Torbiel włosowa z przetoką lub bez przetoki	N	-	N	-
3	1	Blizny nie szpecące lub nie upośledzające sprawności ustroju	Z	I-IV	Z	I-IV
	2	Blizny nieznacznie szpecące lub nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N/Z	II-IV	Z/N	II-IV
	3	Blizny szpecące lub upośledzające sprawność ustroju	N	-	N	-
	4	Blizny po samouszkodzeniach	N	-	N	-
4	-	Schorzenia naczyń limfatycznych lub węzłów chłonnych nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N	-	N	-

Objaśnienia szczegółowe

- Do § 2 pkt 1 i 2. Dotyczy również chorób skóry połączonych z nadmierną potliwością lub pogarszających się pod wpływem temperatury i wilgotności powietrza.
- Do § 3 pkt 2. Za blizny upośledzające sprawność ustroju uważa się takie, które utrudniają noszenie umundurowania i oporządzenia, a także blizny połączone z ubytkiem tkanek miękkich (po zranieniach, oparzeniach itp.) oraz blizny w miejscach narażonych na tarcie w czasie ruchów i chodzenia, jak również szerokie blizny pooperacyjne ze ściąganiem powłok lub zrostami jam ciała.
- pkt 4. Osoby z bliznami po samouszkodzeniach należy kierować do PZP.

ROZDZIAŁ III – CZASZKA

1	2	3	4	5	6	7
5	1	Zniekształcenie czaszki nie upośledzające sprawności ustroju	N/Z	II-IV	N/Z	II-IV
	2	Zniekształcenie czaszki / np. guzy, wgniecenia/ i ubytki kości czaszki pourazowe oraz chorobowe upośledzające sprawność ustroju	N	-	N	-

ROZDZIAŁ IV – NARZĄD WZROKU

1	2	3	4	5	6	7
6	1	Zniekształcenia powiek nie upośledzające funkcji ochronnej	N/Z	II-IV	Z	I-IV
	2	Zniekształcenia powiek nieznacznie upośledzające funkcję ochronną	N	-	N/Z	II-IV
	3	Zniekształcenia powiek upośledzające funkcję ochronną	N	-	N	-
	4	Przewlekłe choroby brzegów powiek lub spojówek nie upośledzające lub nieznacznie upośledzające sprawność ochronną oka	N/Z	II-IV	Z/N	II-IV
	5	Przewlekłe choroby brzegów powiek lub spojówek trudno poddające się leczeniu upośledzające sprawność oka	N	-	N	-
	6	Zrosty spojówki gałkowej i powiekowej nie upośledzające ruchów gałki ocznej lub powiek	N	-	N/Z	II-IV
7	-	Nieznaczne upośledzenie wydzielania lub odpływu łez	N	-	N	-
8	-	Ślepotą jednego oka lub brak jednej gałki ocznej przy ostrości wzroku pozostałego oka nie mniejszej niż 0,8, bez korekcji albo po zastosowaniu szkieł sferycznych do $\pm 3,0$ D lub cylindrycznych do $\pm 2,0$ D	N	-	N	-
9	1	Nieznaczny oczopląs przy skierowaniu gałek ocznych w bok	N	-	N	-
	2	Nieznaczny oczopląs przy patrzeniu wprost, wzmagający się przy patrzeniu w bok	N	-	N	-
10	1	Zez utajony lub zez jawny nieznacznego stopnia przy ostrości wzroku każdego oka 0,5 lub większej, z korekcją szklami sferycznymi do $\pm 3,0$ D albo cylindrycznymi do $\pm 1,0$ D	N	-	N	-
	2	Brak jednoczesnego widzenia obuocznego / zez utajony, zez naprzemienny/ z ostrością wzroku każdego oka nie mniejszą niż 0,5, z korekcją szklami sferycznymi powyżej $\pm 3,0$ D do $\pm 6,0$ D albo cylindrycznymi powyżej $\pm 1,0$ D do $\pm 2,0$ D	N	-	N	-
11	-	Niedowład mięśni zewnętrznych lub wewnętrznych oka porażenny lub pourazowy nieznacznie upośledzający czynność wzrokową nie powodujący podwójnego widzenia	N	-	N	-

1	2	3	4	5	6	7
12	1	Ostrość wzroku jednego oka, obu oczu poniżej 0,8 nie mniejsza niż 0,5, bez korekcji szklami	Z/N	II i IV	Z/N	II i IV
	2	Ostrość wzroku każdego oka powyżej 0,5 z korekcją szklami sferycznymi do $\pm 3,0D$ albo cylindrycznymi do $\pm 1,0D$	N	-	N/Z	II i IV
	3	Ostrość wzroku każdego oka powyżej 0,5 z korekcją szklami sferycznymi powyżej $\pm 3,0D$ do $\pm 6,0D$ albo cylindrycznymi powyżej $\pm 1,0D$ do $\pm 3,0D$	N	-	N	-
13	1	Przebyte, nie nawracające choroby rogówki, twardówki, tęczówki, ciała rzęskowego i soczewki	Z/N	II-IV	Z/N	II-IV
	2	Przebyte i nawracające choroby rogówki, twardówki, tęczówki, ciała rzęskowego i soczewki	N	-	N	-
	3	Przebyte, nie nawracające choroby siatkówki, naczyniówki i nerwu wzrokowego	N	-	N	-
	4	Przewlekłe i nawracające choroby siatkówki, naczyniówki i nerwu wzrokowego	N	-	N	-
	5	Nieznaczne upośledzenie rozróżniania barw	Z	II i IV	Z	II i IV
	6	Upośledzenie rozróżniania barw	N	-	N	-
	7	Jaskra	N	-	N	-

Objaśnienia szczegółowe

Do § 13 pkt 5. Kandydatów do szkół morskich i szkolenia w specjalnościach morskich uważa się za zdolnych, jeżeli badanie wykazuje jedynie anomalie barwne, a nie – ślepotę barwy.

ROZDZIAŁ V – NARZĄD SŁUCHU

1	2	3	4	5	6	7
14	1	Zniekształcenie lub niedorozwój / nie szpecące/ jednej lub obu małżowin usznych bez równoczesnego upośledzenia słuchu	N/Z	III-IV	Z/N	III-IV
	2	Brak lub znaczny niedorozwój albo znaczne zniekształcenie jednej lub obu małżowin usznych bez równoczesnego upośledzenia słuchu	N	-	N	-
15	1	Jednostronne lub obustronne zwężenie przewodu słuchowego zewnętrznego, blizny błony bębenkowej bez osłabienia słuchu	N	-	Z/N	III-IV
	2	Jednostronne lub obustronne zwężenie przewodu słuchowego zewnętrznego, blizny błony bębenkowej, przewlekły nieżyt ucha środkowego z osłabieniem słuchu	N	-	N	-
16	-	Jednostronny lub obustronny suchy ubytek błony bębenkowej	N	-	N	-
17	-	Jednostronne przewlekłe ropne zapalenie ucha środkowego niezależnie od ostrości słuchu	N	-	N	-
18	1	Przebyta antromastoidektomia	N	-	N	-

1	2	3	4	5	6	7
	2	Przebyta wygojona jednostronna lub obustronna operacja zachowawcza ucha środkowego	N	-	N	-
19	1	Jednostronne lub obustronne zwyrodnienie włókniste lub kostne /tympano- lub otoskleroza/ ucha środkowego	N	-	N	-
	2	Jednostronne zwyrodnienie włókniste lub kostne /tympano- lub otoskleroza/ ucha środkowego z przytępieniem słuchu	N	-	N	-
20	1	Jednostronne lub obustronne upośledzenie słuchu wyłącznie w zakresie tonów wysokich	Z/N	III-IV	Z	III-IV
	2	Jednostronne lub obustronne osłabienie słuchu bez zaburzeń równowagi ciała	N	-	N	-
	3	Jednostronne przytępienie słuchu bez zaburzeń równowagi ciała	N	-	N	-

Objaśnienia szczegółowe

- Do § 20 pkt 1. Za upośledzenie słuchu wyłącznie w zakresie tonów wysokich uważa się ubytek przekraczający 40 dB od 4000 Hz wzwyż. Kandydatów do nurkowania należy orzekać jako niezdolnych, natomiast czynnych nurków należy orzekać jako zdolnych.
- pkt 2. Przez osłabienie słuchu należy rozumieć jego ubytek zawarty między 26 a 40 dB, ustalony badaniem audiometrycznym i obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości 500, 1000 i 2000Hz.
- pkt 3. Przez przytępienie słuchu należy rozumieć jego ubytek zawarty między 41 a 70 dB, ustalony badaniem audiometrycznym i obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości 500, 1000 i 2000Hz.
- Wszystkie wymienione stany patologiczne słuchu w pkt 2 i 3 w stosunku do nurków i płetwonurków stanowią o niezdolności.

ROZDZIAŁ VI – JAMA USTNA

1	2	3	4	5	6	7
21	1	Zniekształcenie warg wrodzone lub nabyte, nie szpecące nieznacznie upośledzające mowę lub przyjmowanie pokarmów	N	-	N	-
	2	Zniekształcenie warg wrodzone lub nabyte, znacznie szpecące lub upośledzające mowę i przyjmowanie pokarmów	N	-	N	-
22	1	Zniekształcenie języka nie upośledzające mowy i połykania	Z	I-IV	Z	I-IV
	2	Zniekształcenie języka nieznacznie upośledzające mowę i połykanie	N	-	N	-
	3	Zniekształcenie języka znacznie upośledzające mowę lub połykanie	N	-	N	-
	4	Przewlekłe zapalenie ślinianek nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N	-	N	-
	5	Przewlekłe zapalenie ślinianek upośledzające sprawność ustroju	N	-	N	-
23	1	Braki i wady uzębienia z utratą zdolności żucia do 67%, przy zachowanych zębach przednich	N/Z	II-IV	Z	II-IV

1	2	3	4	5	6	7
	2	Braki i wady uzębienia w tym również zębów przednich z utratą zdolności żucia do 67%	N	-	N	-
	3	Braki i wady uzębienia z utratą zdolności żucia powyżej 67%	N	-	N	-
	4	Przewlekłe zapalenie przyzębia	N	-	N	-
24	1	Zniekształcenie szczęki lub żuchwy wrodzone lub nabyte nie upośledzające zdolności żucia	Z	II-IV	Z	II-IV
	2	Zniekształcenie szczęki lub żuchwy wrodzone lub nabyte nieznacznie upośledzające zdolność żucia	N	-	Z/N	II-IV
	3	Złamanie szczęki lub żuchwy nie zrośnięte lub zrośnięte nieprawidłowo znacznie upośledzające zdolność żucia	N	-	N	-
	4	Zniekształcenie szczęki lub żuchwy uniemożliwiające żucie	N	-	N	-
	5	Ograniczenie rozwierania szczęk / odległość między górnymi a dolnymi siekaczami powyżej 2 cm/	N	-	N	-
	6	Ograniczenie rozwierania szczęk / odległość między górnymi a dolnymi siekaczami poniżej 2 cm/	N	-	N	-
	7	Przebyte operacje kostno-korekcyjne albo kostno-odtwórcze szczęki lub żuchwy bez upośledzenia zdolności żucia	N	-	Z/N	II-IV
	8	Przebyte operacje kostno-odtwórcze albo kostno-korekcyjne szczęki lub żuchwy z nieznacznym upośledzeniem zdolności żucia	N	-	N	-
	9	Przebyte operacje kostno-korekcyjne albo kostno-odtwórcze szczęki lub żuchwy z upośledzeniem zdolności żucia	N	-	N	-
	10	Przebyte operacje kostno-korekcyjne lub kostno-odtwórcze szczęki lub żuchwy ze znacznym upośledzeniem zdolności żucia	N	-	N	-
	11	Przewlekłe schorzenie stawu skroniowo-żuchwowego nie upośledzające zdolności żucia	N	-	N	-
	12	Przewlekłe schorzenie stawu skroniowo-żuchwowego nieznacznie upośledzające zdolność żucia	N	-	N	-

Objaśnienia szczegółowe

Do § 23 pkt 1. U kandydatów na nurków braki w uzębieniu nie mogą przekraczać 45%, przy zachowanych zębach przednich, a u kandydatów do służby na okręcie braki w uzębieniu nie mogą przekraczać 50%. Protezowanie zębów przednich daje zdolność do służby na okręcie, ale nie nurkowania.

ROZDZIAŁ VII – NOS, GARDEŁO, KRTAŃ

1	2	3	4	5	6	7
25	1	Polipy nosa lub przerosty małżowin nosowych nieznacznie upośledzające drożność nosa	N/Z	II-IV	Z	II-IV

1	2	3	4	5	6	7
	2	Polipy nosa lub przerosty małżowin nosowych upośledzające drożność nosa	N	-	Z/N	II-IV
	3	Skrzywienie przegrody nosa nie upośledzające drożności nosa	Z	II-IV	Z	I-IV
	4	Skrzywienie przegrody nosa upośledzające drożność nosa	N	-	N	-
	5	Zwężenie nozdrzy / przednich i tylnych/ nieznacznie upośledzające drożność nosa	Z/N	II-IV	Z	II-IV
	6	Zwężenie nozdrzy / przednich i tylnych/ upośledzające drożność nosa	N	-	N	-
	7	Zniekształcenie lub zniszczenie części nosa nieznacznie szpecące lub nieznacznie upośledzające jego drożność	N	-	N	-
	8	Zniekształcenie lub zniszczenie nosa znacznie szpecące lub upośledzające jego drożność	N	-	N	-
	9	Przewlekłe nieżytowe zapalenie zatok przynosowych	N	-	N	-
	10	Przewlekłe śluzowo-ropne lub ropne zapalenie zatok przynosowych	N	-	N	-
	11	Przewlekły naczynioruchowy nieżyt błony śluzowej nosa upośledzający oddychanie	N	-	N	-
	12	Przewlekły suchy nieżyt błony śluzowej nosa lub suchy zanikowy nieżyt błony śluzowej nosa nieznacznie upośledzający oddychanie	Z	II-IV	Z	II-IV
	13	Przewlekły suchy nieżyt błony śluzowej nosa lub suchy zanikowy nieżyt błony śluzowej nosa znacznie upośledzający oddychanie	N	-	N	-
26	1	Przewlekły nieżyt / zwykły, przerostowy lub zanikowy/ gardła lub krtani nieznacznie upośledzający sprawność ustroju	Z	II-IV	Z	II-IV
	2	Przewlekły nieżyt / zwykły, przerostowy lub zanikowy/ gardła lub krtani znacznie upośledzający sprawność ustroju	N	-	N	-
	3	Blizny i zniekształcenia gardła, krtani lub tchawicy nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N/Z	II-IV	Z	II-IV
	4	Blizny i zniekształcenia gardła, krtani lub tchawicy upośledzające sprawność ustroju	N	-	N	-
27	1	Zaburzenia ruchomości fałdów głosowych na tle organicznym lub czynnościowym nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N	-	N	-
	2	Zaburzenia ruchomości fałdów głosowych na tle organicznym lub czynnościowym upośledzające sprawność ustroju	N	-	N	-
28	1	Wady wymowy nieznacznie upośledzające zdolność porozumiewania się	Z	IV	Z	IV
	2	Wady wymowy upośledzające zdolność porozumiewania się	N	-	N	-
29	1	Przewlekłe alergiczne nieżyty górnych dróg oddechowych nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N	-	N	-

1	2	3	4	5	6	7
	2	Przewlekłe alergiczne nieżyty górnych dróg oddechowych znacznie upośledzające sprawność ustroju	N	-	N	-
	3	Okresowy alergiczny nieżyt nosa	N	-	N/Z	II-IV

Objaśnienia szczegółowe

Do § 25 pkt 4 i 6. Wymienione stany patologiczne w stosunku do nurków i pletwonurków stanowią o niezdolności.

ROZDZIAŁ VIII – SZYJA, KLATKA PIERSIOWA, KRĘGOSŁUP

1	2	3	4	5	6	7
30	-	Kręcz szyi niewielkiego stopnia	N	-	N	-
31	1	Zniekształcenie obojczyka nie upośledzające sprawności obręczy barkowej	Z	II-IV	Z	I-IV
	2	Zniekształcenie obojczyka upośledzające sprawność obręczy barkowej	N	-	N	-
	3	Zniekształcenie obojczyka znacznie upośledzające sprawność obręczy barkowej	N	-	N	-
32	1	Zniekształcenia lub niewielkie ubytki kostne klatki piersiowej nie upośledzające sprawności ustroju	Z	II-IV	Z	II-IV
	2	Zniekształcenia lub niewielkie ubytki kostne klatki piersiowej upośledzające sprawność ustroju	N	-	N	-
	3	Zniekształcenia dużego stopnia lub rozległe ubytki kostne klatki piersiowej znacznie upośledzające sprawność ustroju	N	-	N	-
	4	Ciała obce wgojone w narządy klatki piersiowej /oprócz wgojonych w serce/ nie upośledzające sprawności ustroju	N	-	Z/N	II-IV
	5	Ciała obce wgojone w narządy klatki piersiowej /oprócz wgojonych w serce/ nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N	-	N/Z	II-IV
	6	Ciała obce wgojone w narządy klatki piersiowej /oprócz wgojonych w serce/ upośledzające sprawność ustroju	N	-	N	-
33	1	Skrzywienie i wady kręgosłupa wrodzone lub nabyte nie upośledzające sprawności ustroju	Z/N	II-IV	Z	II-IV
	2	Skrzywienie i wady kręgosłupa wrodzone lub nabyte upośledzające sprawność ustroju	N	-	N	-
	3	Skrzywienie i wady kręgosłupa wrodzone lub nabyte znacznie upośledzające sprawność ustroju	N	-	N	-
	4	Choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa nieznacznie upośledzająca sprawność ustroju	N	-	N	-
	5	Choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa znacznie upośledzająca sprawność ustroju	N	-	N	-
	6	Zesztywniające zapalenie stawów kręgosłupa	N	-	N	-

1	2	3	4	5	6	7
	7	Inne choroby kręgosłupa nie upośledzające sprawności ruchowej	N	-	Z	II-IV
	8	Inne choroby kręgosłupa nieznacznie upośledzające sprawność ruchową	N	-	N	-
	9	Inne choroby kręgosłupa upośledzające sprawność ruchową	N	-	N	-

ROZDZIAŁ IX – NARZĄD ODDECHOWY

1	2	3	4	5	6	7
34	1	Przewlekła obturacyjna choroba płuc /przewlekłe zapalenie oskrzeli , rozedma płuc/ nie upośledzająca wskaźników spirometrycznych	N	-	N	-
	2	Przewlekła obturacyjna choroba płuc /przewlekłe zapalenie oskrzeli , rozedma płuc/ upośledzająca wskaźniki spirometryczne	N	-	N	-
	3	Przewlekła obturacyjna choroba płuc /przewlekłe zapalenie oskrzeli , rozedma płuc/ z wybitnym upośledzeniem wskaźników spirometrycznych	N	-	N	-
	4	Przewlekła obturacyjna choroba płuc w okresie badań diagnostycznych lub leczenia specjalistycznego	N	-	N	-
	5	Astma oskrzelowa i zespoły astmatyczne ze sporadycznymi zaostrzeniami o niewielkim nasileniu	N	-	N	-
35	1	Pojedyncze zwapnienia lub niewielkie zwłóknienia po przebyłym procesie gruźliczym	Z	II-IV	Z	II-IV
	2	Liczne zwapnienia i zwłóknienia po przebytych rozsiewach krwiopochodnych gruźlicy bez upośledzenia sprawności oddechowej	N	-	N	-
	3	Zmiany bliznowate po przebytej gruźlicy płuc z upośledzeniem sprawności oddechowej	N	-	N	-
	4	Zrosty i zgrubienia opłucnej nie upośledzające sprawności krążeniowo-oddechowej	Z	II-IV	Z	I-IV
	5	Zrosty i zgrubienia opłucnej ograniczające ruchomość przepony z przemieszczeniem narządów upośledzające sprawność oddechowo-krążeniową	N	-	N	-
36	1	Śródmiąższowe zwłóknienie płuc i inne rzadkie choroby płuc nie upośledzające sprawności ustroju	N	-	N	-
	2	Śródmiąższowe zwłóknienie płuc i inne rzadkie choroby płuc upośledzające sprawność ustroju	N	-	N	-
	3	Ubytki tkanki płucnej po zabiegach operacyjnych	N	-	N	-

ROZDZIAŁ X – UKŁAD KRAŻENIA

1	2	3	4	5	6	7
37	1	Choroby mięśnia sercowego lub zaburzenia rytmu serca nawracające lub trwałe, nie upośledzające sprawności ustroju	N	-	N/Z	II-IV
	2	Choroby mięśnia sercowego lub zaburzenia rytmu serca nawracające lub trwałe, powodujące znaczne upośledzenie sprawności ustroju	N	-	N	-
	3	Przewlekła choroba niedokrwienna serca pod postacią dusznicy bolesnej stabilnej bez przebytego zawału serca	N	-	N	-
	4	Przewlekła choroba niedokrwienna serca pod postacią dusznicy bolesnej niestabilnej lub z przebyłym zawałem serca	N	-	N	-
	5	Wrodzone wady serca	N	-	N	-
	6	Zastawkowe wady serca bez powikłań nie upośledzające sprawności fizycznej / klasa czynnościowa I/	N	-	N	-
	7	Wady zastawkowe serca upośledzające sprawność ustroju	N	-	N	-
	8	Zaciskające zapalenie osierdzia lub stan po operacji z powodu tej choroby	N	-	N	-
	9	Obce ciała wgojone w serce	N	-	N	-
	10	Rzut choroby reumatycznej w okresie leczenia	N	-	N	-
	11	Wypadanie płotka – płatków zastawki dwudzielnej nie upośledzające sprawności ustroju	N	-	N/Z	II-IV
38	1	Nadciśnienie tętnicze I stopnia (łagodne)	N	-	N	-
	2	Nadciśnienie tętnicze II stopnia (umiarkowane)	N	-	N	-
	3	Nadciśnienie tętnicze III stopnia (ciężkie)	N	-	N	-
	4	Tętniaki	N	-	N	-
	5	Inne choroby naczyń krwionośnych nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N	-	N/Z	II-IV

ROZDZIAŁ XI – UKŁAD TRAWIENNY

1	2	3	4	5	6	7
39	1	Choroby przełyku nie upośledzające sprawności ustroju	Z	II-IV	Z	II-IV
	2	Choroby przełyku nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N	-	N	-
40	1	Ciała obce wgojone w narządy jamy brzusznej nie upośledzające sprawności ustroju	N	-	N	-
	2	Ciała obce wgojone w narządy jamy brzusznej nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N	-	N	-
41	-	Zrosty otrzewnej upośledzające sprawność ustroju	N	-	N	-

1	2	3	4	5	6	7
42	1	Przewlekły nieżyt żołądka, dwunastnicy, jelit bez upośledzenia lub z nieznacznym upośledzeniem sprawności ustroju	N	-	N/Z	II-IV
	2	Przewlekły nieżyt żołądka, dwunastnicy, jelit z upośledzeniem sprawności ustroju	N	-	N	-
	3	Czynny wrzód żołądka lub dwunastnicy	N	-	N	-
	4	Choroba wrzodowa żołądka lub dwunastnicy	N	-	N	-
	5	Choroba wrzodowa żołądka lub dwunastnicy z licznymi nawrotami lub powikłaniami	N	-	N	-
	6	Przebyta częściowa resekcja żołądka nie upośledzająca sprawności ustroju	N	-	N	-
	7	Przebyta resekcja żołądka z upośledzeniem sprawności ustroju	N	-	N	-
	8	Niedowład lub rozstrzeń żołądka z zaleganiem treści	N	-	N	-
	9	Przebyte zabiegi operacyjne na jelitach bez upośledzenia sprawności ustroju	Z/N	II-IV	Z	II-IV
	10	Przebyte zabiegi operacyjne na jelitach z nieznacznym upośledzeniem sprawności ustroju	N	-	N	-
	11	Przebyte zabiegi operacyjne na jelitach z upośledzeniem sprawności ustroju	N	-	N	-
	12	Przebyte zabiegi operacyjne na jelitach ze znacznym upośledzeniem sprawności ustroju	N	-	N	-
	13	Zmiany organiczne lub czynnościowe jelita cienkiego nie upośledzające sprawności ustroju	N	-	N/Z	II-IV
	14	Zmiany organiczne lub czynnościowe jelita cienkiego upośledzające sprawność ustroju	N	-	N	-
	15	Zmiany organiczne lub czynnościowe jelita grubego nie upośledzające sprawności ustroju	N	-	N	-
	16	Zmiany organiczne lub czynnościowe jelita grubego upośledzające sprawność ustroju	N	-	N	-
43	1	Przewlekłe zapalenie pęcherzyka żółciowego nie upośledzające sprawności ustroju	N	-	N	-
	2	Przewlekłe zapalenie pęcherzyka żółciowego upośledzające sprawność ustroju	N	-	N	-
	3	Kamica dróg żółciowych	N	-	N	-
	4	Przebyta operacja pęcherzyka żółciowego lub dróg żółciowych nieznacznie upośledzająca sprawność ustroju	N	-	N	-
	5	Przebyta operacja pęcherzyka żółciowego lub dróg żółciowych upośledzająca sprawność ustroju	N	-	N	-
	6	Niedawno przebyte wirusowe zapalenie wątroby	N	-	N	-
	7	Przewlekłe zapalenie wątroby	N	-	N	-
	8	Marskość wątroby	N	-	N	-
	9	Przewlekła hiperbilirubinemia	N	-	N	-
	10	Nosicielstwo wirusowego zapalenia wątroby (WZW)	N	-	N	-
	11	Ozdrowieńcy po WZW bez uszkodzenia wątroby	N/Z	II-IV	Z	II-IV
	12	Zakażenie wirusem HCV	N	-	N	-
	13	Przebyte pourazowe i toksyczne uszkodzenie wątroby	N	-	N	-
44	-	Przewlekłe choroby trzustki	N	-	N	-

1	2	3	4	5	6	7
45	-	Przepukliny	N	-	N/Z	II-IV
46	1	Przetoki i szczeliny odbytnicy lub okolicy odbytu nie upośledzające sprawności ustroju	N	-	N	-
	2	Przetoki okołoodbytnicze lub odbytnicy pierwotne i nawrotowe	N	-	N	-
	3	Żyłaki odbytu bez owrzodzeń	N	-	N	-

Objaśnienia szczegółowe

Do § 45 i § 46 pkt. 1-3. Wymienione stany patologiczne w stosunku do nurków i pletwonurków stanowią o niezdolności.

ROZDZIAŁ XII – NARZĄD MOCZOWO – PŁCIOWY

1	2	3	4	5	6	7
47	1	Wady rozwojowe nerek lub nerka ruchoma nie upośledzające sprawności ustroju	N	-	N	-
	2	Wady rozwojowe nerek lub nerka ruchoma upośledzające sprawność ustroju	N	-	N	-
	3	Kamica układu moczowego z okresowym wydalaniem złożeń	N	-	N	-
	4	Przewlekłe odmiedniczkowe zapalenie nerek /śródmiaższowe bakteryjne i abakteryjne/	N	-	N	-
	5	Przewlekłe kłębkowe zapalenie nerek	N	-	N	-
	6	Krwiomocz i białkomocz o nieustalonej etiologii	N	-	N	-
48	-	Przewlekłe zapalenie pęcherza moczowego lub dróg moczowych	N	-	N	-
49	1	Zwężenie cewki moczowej nieznacznie utrudniające oddawanie moczu	N	-	N	-
	2	Zwężenie cewki moczowej utrudniające oddawanie moczu	N	-	N	-
	3	Spodziectwo lub wierzchniactwo nie powodujące zaburzeń w oddawaniu moczu	N	-	N	-
50	1	Żyłaki powrózka nasiennego nieznacznego stopnia	Z/N	II-IV	Z	II-IV
	2	Żyłaki powrózka nasiennego znacznego stopnia	N	-	N	-
	3	Wodniaki jądra, powrózka nasiennego lub torbiele najądrza nie upośledzające czynności narządu	N	-	N	-
51	1	Brak lub zanik jednego jądra	Z	I-IV	Z	I-IV
	2	Brak lub zanik obu jąder	N	-	N	-
	3	Wnętrostwo jednostronne lub obustronne	N	-	N	-

Objaśnienia szczegółowe

Do § 50 pkt 1. Kandydatów do służby nurkowej (pletwonurkowej) należy kwalifikować jako niezdolnych, nurków czynnych jako zdolnych.

pkt 2. Czynnych nurków i pletwonurków należy kwalifikować jako niezdolnych.

ROZDZIAŁ XIII – GRUCZOŁY WYDZIELANIA WEWNĘTRZNEGO

1	2	3	4	5	6	7
52	1	Wole nieznacznych rozmiarów	Z/N	II-IV	Z	II-IV
	2	Wole znacznych rozmiarów	N	-	N	-
	3	Wole z objawami matolectwa, obrzęk śluzakowaty	N	-	N	-
	4	Zmiany czynności tarczycy z wolem lub bez wola	N	-	N	-
53	1	Choroby przysadki mózgowej	N	-	N	-
	2	Choroby nadnerczy	N	-	N	-
	3	Choroby gruczołów przytarczycznych	N	-	N	-
	4	Cukrzyca	N	-	N	-
	5	Wielogruczołowe zaburzenia czynnościowe nieznacznie upośledzające przemiany hormonalne	N	-	N	-

ROZDZIAŁ XIV – INNE CHOROBY WEWNĘTRZNE

1	2	3	4	5	6	7
54	1	Niedokrwistości hemolityczne i niedoborowe niewielkiego stopnia nie poddające się leczeniu	N	-	N	-
	2	Niedokrwistości hemolityczne i niedoborowe znacznego stopnia nie poddające się leczeniu	N	-	N	-
	3	Niedokrwistości aplastyczne, trwałe granulocytopenie, małopłytkowości nie poddające się leczeniu oraz choroby rozrostowe szpiku i układu chłonnego	N	-	N	-
	4	Zakażenie wirusem HIV	N	-	N	-
	5	Zespół nabytego upośledzenia odporności /AIDS/ i inne defekty immunologiczne /nabyte i wrodzone/	N	-	N	-
55	1	Powiększenie śledziony	N	-	N	-
	2	Pooperacyjny brak śledziony	N	-	N	-
56	-	Choroby lub uszkodzenia narządów wywołane promieniowaniem jonizującym lub niejonizującym	N	-	N	-
57	-	Układowe choroby tkanki łącznej w okresie obserwacji	N	-	N	-
58	-	Skaza moczanowa /dna/ nieznacznie upośledzająca sprawność ustroju	N	-	N	-
59	-	Inne choroby przemiany materii nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N	-	N	-
60	-	Gruźlica poza układem oddechowym	N	-	N	-

ROZDZIAŁ XV – UKŁAD NERWOWY

1	2	3	4	5	6	7
61	1	Przewlekłe zespoły bólowe korzeniowe, korzeniowo-nerwowe, splotów nerwowych, nerwobóle pojedynczych lub licznych nerwów z okresowymi niezbyt częstymi zastrzeniami	N/Z	II-IV	Z/N	II-IV
	2	Przewlekłe zespoły bólowe korzeniowe, korzeniowo-nerwowe, splotów nerwowych, nerwobóle i zapalenia pojedynczych lub licznych nerwów z częstymi zastrzeniami i objawami przedmiotowymi	N	-	N	-
	3	Przewlekłe zespoły bólowe korzeniowe, korzeniowo-nerwowe, splotów nerwowych, nerwobóle i zapalenia pojedynczych nerwów z częstymi zastrzeniami i utrwalonymi objawami ubytkowymi	N	-	N	-
	4	Przewlekłe choroby i trwałe następstwa chorób lub urazów nerwów obwodowych z zaburzeniami ruchowymi lub czuciowymi, troficznymi nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N	-	N	-
62	1	Objawy szczątkowe po przebytych chorobach organicznych lub po urazach ośrodkowego układu nerwowego z nieznacznymi zaburzeniami mózgowo-rdzeniowymi, które ze względu na umiejscowienie bądź mechanizmy wyrównawcze nie upośledzają sprawności ustroju	N	-	N	-
	2	Trwałe następstwa chorób lub urazów ośrodkowego układu nerwowego z zaburzeniami mózgowo-rdzeniowymi nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N	-	N	-
63	1	Zanik mięśni po przebytych chorobach lub urazach nie upośledzający sprawności ustroju	N	-	N	-
	2	Choroby układu mięśniowego i zanik mięśni po przebytych chorobach lub urazach mięśni nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N	-	N	-
64	-	Napadowe zaburzenia świadomości o nie ustalonej etiologii bez zmian organicznych w układzie nerwowym	N	-	N	-

ROZDZIAŁ XVI – STAN PSYCHICZNY

1	2	3	4	5	6	7
65	1	Nerwice /w tym także narządowe/ nieznacznie upośledzające zdolności adaptacyjne	N	-	N/Z	II-IV
	2	Nerwice / w tym także narządowe/ znacznie upośledzające zdolności adaptacyjne rokujące wyleczenie lub istotną poprawę	N	-	N	-
66	-	Sytuacyjne reakcje dezadaptacyjne nieznacznie upośledzające zdolności przystosowawcze	N	-	Z/N	II-IV

1	2	3	4	5	6	7
67	-	Osobowość nieprawidłowa nieznacznie upośledzająca zdolności adaptacyjne	N	-	N	-
68	-	Moczenie nocne	N	-	N	-
69	-	Psychozy reaktywne	N	-	N	-
70	-	Sprawność umysłowa poniżej przeciętnej (niska norma)	N	-	N	-
71	-	Nadużywanie alkoholu i środków odurzających	N	-	N	-
72	-	Zaburzenia psychiczne niepsychotyczne pochodzenia organicznego nieznacznie upośledzające zdolności adaptacyjne	N	-	N	-
73	-	Inne przewlekłe zaburzenia psychiczne znacznie upośledzające zdolności adaptacyjne rokujące poprawę	N	-	N	-

Objaśnienia szczegółowe

Do § 65 pkt 1 i 2, § 67, §71 i §72 - Podstawę rozpoznania schorzenia stanowią kryteria diagnostyczne ustalone w załączniku nr 1.

Do § 66 Stosuje się również w przypadku żołnierzy, u których stwierdzono zaburzenia pobudliwości narządu przedsionkowego – chorobę morską.

Kwalifikować należy na podstawie:

- opinii służbowo-lekarskiej, opartej na obserwacji w czasie kilkakrotnego wyjścia w morze i braku adaptacji w ciągu 7-10 dni.

ROZDZIAŁ XVII – KOŃCZYNY

1	2	3	4	5	6	7
74	1	Zniekształcenia kości miednicy, obręczy barkowej i kończyn /wrodzone, po złamaniach i po stanach zapalnych/ bez upośledzenia sprawności ruchowej	N/Z	II-IV	Z/N	II-IV
	2	Zniekształcenie kości miednicy, obręczy barkowej i kończyn /wrodzone, po złamaniach i po stanach zapalnych/ nieznacznie upośledzające sprawność ruchową	N	-	N/Z	II-IV
	3	Zniekształcenie kości miednicy, obręczy barkowej i kończyn /wrodzone, po złamaniach i po stanach zapalnych/ upośledzające sprawność ruchową	N	-	N	-
	4	Przewlekłe stany zapalne kości	N	-	N	-
	5	Brak kończyny	N	-	N	-
75	1	Skrócenie kończyny dolnej od 1 cm do 2 cm	Z/N	II-IV	Z	I-IV
	2	Skrócenie kończyny dolnej powyżej 2 cm do 4 cm z nieznacznym upośledzeniem sprawności ruchowej	N	-	N/Z	II-IV
	3	Skrócenie kończyny dolnej powyżej 4 cm do 6 cm z upośledzeniem sprawności ruchowej	N	-	N	-
76	1	Zwichnięcie nawykowe dużego stawu	N	-	N	-
	2	Zniekształcenia w obrębie dużych stawów kończyn bez upośledzenia sprawności ustroju	N	-	N/Z	II-IV

1	2	3	4	5	6	7
	3	Zniekształcenia w obrębie dużych stawów kończyn nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N	-	N/Z	II-IV
	4	Zniekształcenia w obrębie dużych stawów kończyn upośledzające sprawność ustroju	N	-	N	-
	5	Przewlekłe choroby stawów bez zniekształcenia oraz przewlekłe zapalenie tkanki łącznej rozlane i okołostawowe	N	-	N	-
	6	Przewlekłe choroby stawów upośledzające sprawność ustroju / w tym także RZS/	N	-	N	-
	7	Zmiany zwyrodnieniowe stawów nie upośledzające sprawności ruchowej	N	-	Z/N	II-IV
	8	Zmiany zwyrodnieniowe stawów nieznacznie upośledzające sprawność ruchową	N	-	N/Z	II-IV
	9	Zmiany zwyrodnieniowe stawów upośledzające sprawność ruchową	N	-	N	-
77	1	Stopa płaska lub wydrążona bez upośledzenia sprawności ruchowej	Z	I-IV	Z	I-IV
	2	Stopa płaska, koślawą lub wydrążona nieznacznie upośledzająca sprawność ruchową	N	-	Z/N	II-IV
	3	Stopa płaska, koślawą, szpotawą upośledzająca sprawność ruchową	N	-	N/Z	II-IV
	4	Stopa płaska, koślawą, szpotawą znacznie upośledzająca sprawność ruchową	N	-	N	-
78	-	Żylaki kończyn	N/Z	II-IV	N/Z	II-IV
79	1	Brak jednego palucha lub innych palców stóp z zachowaniem główek kości śródstopia nie upośledzające chodzenia	N/Z	II-IV	Z/N	II-IV
	2	Brak obu paluchów lub jednego palucha i innych palców stóp z zachowaniem główek kości śródstopia upośledzający chodzenie	N	-	N/Z	II-IV
	3	Brak palców stóp z uszkodzeniem kości śródstopia	N	-	N	-
	4	Zniekształcenie palców stóp nie utrudniające noszenia obuwia i chodzenia	Z	II-IV	Z	I-IV
	5	Zniekształcenie palców stóp nieznacznie utrudniające noszenie obuwia i chodzenie	N	-	N/Z	II-IV
80	1	Brak czwartego lub piątego palca ręki prawej lub brak jednego dowolnego palca ręki lewej z wyjątkiem kciuka	N	-	N/Z	II-IV
	2	Braki palców rąk nieznacznie upośledzające chwyt	N	-	N	-
	3	Braki palców rąk upośledzające chwyt	N	-	N	-
	4	Braki palców rąk znacznie upośledzające chwyt	N	-	N	-
	5	Częściowe braki palców, ograniczenie ruchów palców rąk lub ich przykurcz bez upośledzenia chwytu	N	-	N/Z	II-IV
	6	Częściowe braki palców, ograniczenie ruchów palców rąk lub ich przykurcz nieznacznie upośledzające chwyt	N	-	N	-

Objaśnienia szczegółowe

Do § 76 pkt 1. Zwichnięcia nawykowe należy rozpoznawać tylko w czasie badania albo na podstawie dokumentacji lekarskiej stwierdzającej kilkakrotne przebycie zwichnięcia.

Do § 78 i § 80 pkt 1-5. Wymienione stany patologiczne w stosunku do nurków i płetwonurków stanowią o niezdolności.

Do § 79 pkt 5. Według tego paragrafu nurków i płetwonurków należy kwalifikować jako niezdolnych.

ROZDZIAŁ XVIII – NOWOTWORY

1	2	3	4	5	6	7
81	-	Nowotwory niezłośliwe	N	-	N	-
82	-	Nowotwory złośliwe wszystkich rodzajów i stopni	N	-	N	-

ROZDZIAŁ XIX – NARZĄD RODNY

1	2	3	4	5	6	7
83	1	Wady rozwojowe narządu rodnego nie upośledzające ogólnej sprawności ustroju	Z	II-IV	Z	II-IV
	2	Wady rozwojowe narządu rodnego upośledzające sprawność ustroju	N	-	N	-
	3	Zaburzenia cyklu miesięczkowego ze zmianami przerostowymi w narządzie rodnym	N	-	N	-
84	1	Zastarzałe pęknięcie lub blizny krocza nie upośledzające sprawności ustroju	Z	II-IV	Z	II-IV
	2	Obniżenie ścian pochwy z wytworzeniem zachyłka pęcherzowo-pochwowego lub odbytniczopochwowego	N	-	N	-
	3	Obniżenie ścian pochwy z wytworzeniem zachyłka pęcherzowo-pochwowego z towarzyszącym wysiłkowym nietrzymaniem moczu	N	-	N	-
	4	Obniżenie ścian pochwy z wytworzeniem zachyłka pęcherzowo-pochwowego, odbytniczopochwowego z całkowitym nietrzymaniem moczu lub zaburzeniami czynności zwieracza odbytu	N	-	N	-
	5	Całkowite wypadanie narządu rodnego	N	-	N	-
	6	Guzy przydatków, mięśniaki macicy	N	-	N	-
85	1	Nieprawidłowe położenie macicy nie upośledzające sprawności ustroju	Z/N	II-IV	Z/N	II-IV
	2	Nieprawidłowe położenie macicy z upośledzeniem sprawności ustroju	N	-	N	-

1	2	3	4	5	6	7
	3	Przetoki: pęcherzowo-maciczna, pęcherzowo-pochwowa, cewkowo-pochwowa, odbytniczo-pochwowa, odbytniczo-kroczoowa, kroczoowo-pochwowa	N	-	N	-
86	1	Przewlekłe stany zapalne narządu rodneg o wewnętrznego bez zmian anatomicznych	N	-	N/Z	II-IV
	2	Przewlekłe stany zapalne narządu rodneg o wewnętrznego ze zmianami anatomicznymi w zakresie przydatków, przymacicza	N	-	N	-
	3	Przebyte odcięcie nadpochwowe lub wycięcie całkowite macicy nie upośledzające sprawności ustroju	N	-	N	-
	4	Przebyte odcięcie nadpochwowe lub wycięcie całkowite macicy upośledzające sprawność ustroju	N	-	N	-
87	-	Ciąża	N	-	N	-

Objaśnienia szczegółowe

- Do § 83 pkt 1. Dotyczą: przegrody i przewężenia pochwy, macicy jednodrożnej, dwudrożnej, dwuszyjkowej, podwójnej, wad rozwojowych jajowodów.
 pkt 2. Zmiana skojarzona jest zazwyczaj z niedomogą hormonalną układu rozrodczego (trwałe bóle, zaburzenia cyklu miesięczkowego, obfite krwawienia). Znaczny niedorozwój lub brak macicy, które rzutują na ogólną sprawność ustroju.
 pkt 3. Obfite miesiączki przy współistnieniu mięśniaków, bolesne miesiączki przy zmianach o charakterze endometriozy, mimo dotychczasowego leczenia zachowawczego, a niekiedy operacyjnego, potwierdzone aktualnym wynikiem badania ginekologicznego.
- Do § 84 pkt 2 i 3. W powikłanym obniżeniu narządu rodneg o należy rozważyć możliwości uzyskania poprawy przez leczenie zachowawcze lub operacyjne.
 Kwalifikacja orzecznicza – po zakończonym leczeniu.
- Do § 85 pkt 1. Np. tyłozgięcie macicy wolne.
 pkt 2. Np. tyłozgięcie macicy umocowane.
- Do § 86. Ustalenie rozpoznania objętego tym paragrafem wymaga dokumentacji leczenia szpitalnego lub w odpowiedniej poradni specjalistycznej.
 pkt 2. Obejmuje przewlekły stan zapalny narządu rodneg o powodujący poważne zmiany anatomiczne i czynnościowe. Zmiany te dotyczą nie tylko czynności narządu rodneg o, ale i całego ustroju.
 Ocena orzecznicza wymaga dokumentacji dotychczasowego leczenia.
 pkt 3 i 4. W stanach po usunięciu narządu rodneg o należy w każdym przypadku uwzględnić szeroką skalę zmian anatomicznych i czynnościowych, które bywają następstwem usunięcia części lub całego narządu rodneg o.
 Rozpoznanie i ocena orzecznicza odbywa się na podstawie dokumentacji dotychczasowego leczenia.
- Do § 87. Ciąży nie traktuje się jako choroby lub ułomności.

OKREŚLENIE PRZYDATNOŚCI DO SŁUŻBY NURKOWEJ (PŁETWONURKOWEJ)

1. Grupy zdolności do służby nurkowej:

GRUPA A – nurkowanie bez ograniczeń głębokości

- Nurkowie i pletwonurkowie
- Załogi okrętów podwodnych
- Poborowi zakwalifikowani do szkolenia w specjalności nurek, pletwonurek

GRUPA B – nurkowanie do głębokości 20 m

- Do grupy B będą kwalifikowani czasowo (na okres do 3 miesięcy) tylko żołnierze służby nadterminowej rokujący powrót do zdrowia po przebytych wypadkach nurkowych, urazach i innych zachorowaniach, a następnie (po zakończeniu leczenia) otrzymują powtórnie grupę zdolności A.

Objaśnienia szczegółowe:

Nurkowie i pletwonurkowie – żołnierze służby zasadniczej, u których stwierdzono choroby lub ułomności zawarte w załączonym wykazie oraz inne schorzenia ograniczające zdolność nurkowania, będą uznawani za niezdolnych do służby w tej specjalności.

Nurkowie i pletwonurkowie – żołnierze służby nadterminowej, u których stwierdzono choroby lub ułomności zawarte w załączonym wykazie, będą uznawani za niezdolnych do służby w tej specjalności z wyjątkiem pkt 6, 7 i 8 wykazu ułomności, jeżeli będą oni rokowali wyleczenie. W przypadku stwierdzenia innych schorzeń ograniczających zdolność do nurkowania, będą uznawani za niezdolnych do służby w tej specjalności.

2. Przed określeniem zdolności do służby nurkowej przeprowadza się następujące badania specjalistyczne:

1) w stosunku do kandydatów do służby nurkowej:

- a) Rtg zatok przynosowych i klatki piersiowej (duże zdjęcie)
- b) Rtg nasad kości długich
- c) EKG i ECHO serca
- d) Badania laboratoryjne – OB, HBs, HCV, morfologia z rozmazem, moczu, poziom cukru we krwi, mocznik, kreatynina, transaminazy, lipidogram
- e) Badanie psychologiczne
- f) Badanie neurologiczne i EEG
- g) Badanie okulistyczne (z badaniem dna oka)
- h) Badanie laryngologiczne (z badaniem audiometrycznym)
- i) Badanie internistyczne (z badaniem spirometrycznym)
- j) Badanie chirurgiczne
- k) Badanie dermatologiczne

2) w stosunku do nurków (badania okresowe):

- a) Rtg zatok przynosowych i klatki piersiowej
- b) EKG lub elektrokardiograficzna i spirometryczna próba wysiłkowa
- c) Badania laboratoryjne
- d) Badanie neurologiczne
- e) Badanie okulistyczne (z badaniem dna oka)
- f) Badanie laryngologiczne (z badaniem audiometrycznym)
- g) Badanie internistyczne
- h) Badanie chirurgiczne
- i) Badanie dermatologiczne

3. Badanie radiologiczne nasad kości długich u żołnierzy służby nadterminowej wykonuje się przez pierwsze trzy lata służby nurkowej i przed jej zakończeniem, ale po każdym wypadku nurkowym – obowiązkowo.

4. Badania psychologiczne wykonuje się przed rozpoczęciem służby nurkowej i przed jej zakończeniem, ale także po każdym wypadku nurkowym i według decyzji WKML.

Orzekając o zdolności do służby nurkowej, uwzględnia się następujące odchylenia od norm warunkujących przydatność do tej służby:

Lp.	CHOROBA LUB UŁOMNOŚĆ	GRUPA NURKOWA	
		A	B
1	2	3	4
1	Niedostateczna sprawność fizyczna (X-1)	N	Z/N
2	Niedostateczna tolerancja ustroju na podwyższone ciśnienie (X-2)	N	Z
3	Nadwrażliwość na tlen w hiperbarii (X-3)	N	Z
4	Martwica aseptyczna kości (X-4)	N	Z/N
5	Zaburzenia emocjonalne (X-5)	N	Z/N
6	Choroby skóry (X-6)	N	Z/N
7	Zmiany chorobowe zatok przynosowych (X-7)	N	Z/N
8	Braki w uzębieniu obejmujące zęby od 1 do 3 (obustronnie) (X-8)	N	Z/N
9	Krótkowzroczność małego stopnia (X-9)	N	Z
10	Niewielkie upośledzenie słuchu (X-10)	N	Z

Objaśnienia szczegółowe

(X-1) - niedostateczną sprawność fizyczną określa się za pomocą próby wysiłkowej (próba elektrokardiograficzna i spirometryczna)

(X-2) - niedostateczną tolerancję ustroju na podwyższone ciśnienie określa się za pomocą testu w komorze ciśnieniowej

(X-3) - nadwrażliwość określa się za pomocą testu tolerancji tlenowej (TTT) w komorze ciśnieniowej

(X-4) - po wykluczeniu choroby ciśnieniowej

(X-5, X-6, X-7) - możliwość określenia czasowej niezdolności do nurkowania

(X-8) - odnosi się również do przypadku protezy stałej

(X-9, X-10) - po wykluczeniu ewentualnych przyczyn chorobowych

**ORZECZENIE Nr.....
w sprawie zdolności do czynnej służby wojskowej**

.....
(nazwa wojskowej komisji lekarskiej)

Dnia.....20.....r. komisja w składzie:

przewodniczący:

członkowie: 1).....

2).....

działając na podstawie

na zarządzenie.....

przeprowadziła badanie lekarskie i wydała niniejsze orzeczenie:

1. Nazwisko i imię, imiona rodziców.....

2. PESEL

3. Data i miejsce urodzenia.....

4. Stopień wojskowy..... 5. Przydział służbowy.....

6. Data powołania do służby wojskowej.....

7. Powołany przez WKU

8. Miejsce zamieszkania

9. Rozpoznanie.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

12.Uzasadnienie.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Od orzeczenia przysługuje odwołanie doza pośrednictwem
 w terminie 14 dni od dnia jego
 otrzymania.

Mp.

Członkowie	Przewodniczący
1.
2.	

Uwaga: Orzeczenie sporządza się w 3 egzemplarzach.

1 egzemplarz doręcza się orzekanemu.

1 egzemplarz przesyła się organowi kierującemu.

1 egzemplarz pozostaje w aktach wojskowej komisji lekarskiej.

Egzemplarz przesyłany do organu kierującego w części dotyczącej rozpoznania wypełnia się, stosując wyłącznie numerację paragrafów (bez podawania nazw schorzeń).

Załącznik nr 6

ORZECZENIE Nr.....
w sprawie ustalenia związku śmierci ze służbą wojskową

.....
 (nazwa wojskowej komisji lekarskiej)

Dnia.....20.....r. komisja w składzie:

przewodniczący:

członkowie: 1).....

2).....

działając na podstawie

na zarządzenie.....

wydała niniejsze orzeczenie:

1. Nazwisko i imię, imiona rodziców.....

2. Data i miejsce urodzenia.....data śmierci.....

3. PESEL

4. Stopień wojskowy..... 5. Przydział służbowy.....

6. Data powołania do służby wojskowej.....

7. Powołany przez WKU

8. Miejsce zamieszkania

9. Przyczyna zgonu.....

10. Związek śmierci ze służbą wojskową.....

11. Uzasadnienie.....

.....

Od orzeczenia przysługuje odwołanie doza pośrednictwem
 w terminie 14 dni od dnia jego
 otrzymania.

	Mp.	
Członkowie		Przewodniczący
1.
2.		

	Mp.	
Przewodniczący:
Członkowie:	1).....
	2).....

*niepotrzebne skreślić

Uwaga: Orzeczenie sporządza się w 5 egzemplarzach.

Orzeczenie przesyła się:

- 1 egzemplarz małżonkowi lub innemu członkowi rodziny zmarłego,
 - 1 egzemplarz do dowódcy jednostki wojskowej, w której żołnierz pełnił służbę,
 - 1 egzemplarz do właściwego wojewódzkiego sztabu wojskowego,
 - 1 egzemplarz do wojskowej komisji lekarskiej, która zatwierdziła projekt orzeczenia.
- 1 egzemplarz pozostaje w aktach wojskowej komisji lekarskiej.

Załącznik nr 7

....., dnia20..... r.
 (pieczęć wkl)

CERTYFIKAT ZDROWIA Nr
kandydata do służby poza granicami państwa

Pan (i)
 (stopień wojskowy, imię, nazwisko)

ur.

PESEL

legitymujący się wojskowym dokumentem osobistym

jest zdolny do pełnienia służby w

na okres

na stanowisku

Nie stwierdza się przeciwwskazań do przeprowadzenia szczepień ochronnych.

Wyjeżdżającego poinformowano o obowiązku przeprowadzenia badań kontrolnych po powrocie oraz o konieczności posiadania pełnej dokumentacji lekarskiej w przypadku leczenia za granicą.

Mp.

Przewodniczący

.....

Uwaga: Certyfikat sporządza się w 3 egzemplarzach.

1 egzemplarz doręcza się orzekanemu.

1 egzemplarz przesyła się organowi kierującemu.

1 egzemplarz pozostaje w aktach wojskowej komisji lekarskiej.

ZAŁĄCZNIK – III

Standardowy formularz wyników badania lekarskiego Organizacji Narodów Zjednoczonych (MS – 2)

FAO	GATT	IAEA	ILO	ITC	ITU	UN	UNDP	UNESCO	UNICEF	UNIDO	WHO	WIPO	WMO
POUFNE			FORMULARZ WYNIKÓW BADANIA LEKARSKIEGO					ORGANIZACJA NARODÓW ZJEDNOCZONYCH I AGENCJE WYSPECJALIZOWANE					

Niniejszym upoważniam lekarzy, szpitale lub kliniki, wymienione w niniejszym formularzu, do zapewnienia Służbom Medycznym Organizacji Narodów Zjednoczonych kopii mojej dokumentacji lekarskiej, w celu umożliwienia Organizacji podjęcia działań związanych z wnioskiem o zatrudnienie.

Potwierdzam, że oświadczenia przeze mnie złożone w odpowiedzi na poniższe pytania są, zgodnie z moją wiedzą, prawdziwe, kompletne i prawidłowe. Zdaję sobie sprawę, że wszelkie nieprawidłowe oświadczenia lub materialne pominięcie informacji medycznej w formularzu lub jakimkolwiek innym dokumencie, wymaganym przez Organizację, powoduje, że kontrakt pracownika może zostać zakończony lub może on zostać zwolniony.

Data:..... Podpis:.....

Strony 1 i 2 wypełnia kandydat

NAZWISKO (WPISAĆ LITERAMI DRUKOWANYMI):	IMIONA:	NAZWISKO PANIENSKIE (TYLKO KOBIETY):	PLEĆ: M..... K.....
ADRES, ULICA, MIEJSCOWOŚĆ, OKRĘG LUB REGION, KRAJ:		DATA URODZENIA: NARODOWOŚĆ:	
STANOWISKO; OPISAĆ CHARAKTER PRACY:		TELEFON:	MIEJSCE URODZENIA:
MIEJSCE PEŁNIENIA OBOWIĄZKÓW:		AKTUALNY STAN CYWILNY: KAWALER/PANNA:..... ZONATY/MĘŻATKA OD:..... W SEPARACJI OD:..... ROZWIEDZIONY/A OD:..... WDOWIEC/WDOWA OD:.....	
Czy przechodził/a Pan/Pani kiedykolwiek badanie lekarskie na potrzeby ONZ lub jednej z jej agencji?.....			
Czy był Pan/Pani kiedykolwiek zatrudniony/a przez ONZ lub jedną z jej agencji?.....			
Jeżeli tak, proszę określić kiedy, gdzie i dla jakiej Organizacji:			

HISTORIA ZDROWIA RODZINY

Członek rodziny	Wiek (jeżeli nadal żyje)	Stan zdrowia (jeżeli nadal żyje, stan aktualny; jeżeli nie żyje, przyczyna zgonu)	Wiek w chwili zgonu	Czy członkowie Pani/Pana rodziny przechodzili następujące choroby lub dolegliwości?	Tak	Nie	Kto?
Ojciec				Nadciśnienie			
Matka				Choroby serca			
Bracia				Cukrzyca			
Siostry				Gruźlica			
Współmałżonek				Astma			
Dzieci				Nowotwór			
				Epilepsja			
				Choroby psychiczne			
				Porażenia			

WYPEŁNIA URZĘDNIK ZLECAJĄCY BADANIE LEKARSKIE		WYPEŁNIA KIEROWNIK SŁUŻBY MEDYCZNEJ	
Nazwisko urzędnika:.....		Klasyfikacja medyczna: 1b 2a 2b 1a	
Departament lub Jednostka:		Uwagi:.....	
Data:.....		Data:.....	Podpis:.....

WAŻNE: Proszę wskazać Agencję lub Organizację przeprowadzającą rekrutację:

Każde pytanie wymaga konkretnej odpowiedzi (tak, nie, data, itp.); pozostawienie pustego pola lub narysowanie linii nie jest wystarczające. Jeżeli kwestionariusz nie zostanie wypełniony kompletnie i w związku z tym potrzebne są dalsze pytania, wiąże się to ze zbędnym nakładem czasu.

1. Czy przechodził/a Pan/Pani którąś z następujących chorób lub dolegliwości? Proszę wpisać tak lub nie. Jeżeli tak, proszę podać rok.											
	TAK Data	NIE		TAK Data	NIE		TAK Data	NIE		TAK Data	NIE
Częste bóle gardła			Choroba serca lub naczyniowa			Dolegliwości ze strony układu moczowego			Omdlenia		
Katar sienny			Bóle w okolicach serca			Dolegliwości nerkowe			Epilepsja		
Astma			Żylaki			Kamienie nerkowe			Cukrzyca		
Gruźlica			Choroba wrzodowa żołądka lub dwunastnicy			Bóle kręgosłupa			Rzeżączka		
Zapalenie płuc			Żółtaczka			Dolegliwości współistniejące			Inne choroby przenoszone drogą płciową		
Zapalenie opłucnej			Kamienie żółciowe			Choroby skóry			Choroby tropikalne		
Nawracające zapalenie oskrzeli			Przepuklina			Bezsensność			Czerwonka wywołana amebą (biegunka)		
Gorączka reumatyczna			Hemoroidy			Dolegliwości nerwowe lub fizyczne			Malaria		
Nadciśnienie						Częste bóle głowy					

2. Czy leczy się Pan/Pani aktualnie?..... Przyczyna:.....

3. Czy kasłał/a Pan/Pani kiedykolwiek krwią?.....

4. Czy zauważył/a Pan/Pani kiedykolwiek krew w stolcu?..... W moczu?..... Proszę podać szczegóły.....

5. Czy przebywał/a Pan/Pani kiedykolwiek w szpitalu (klinice itp.)?.....
Z jakiego powodu, gdzie, kiedy?.....

6. Czy kiedykolwiek był/a Pan/Pani niezdolny do pracy przez okres dłuższy niż jeden miesiąc z powodu choroby?.....
Jeżeli tak, to na jak długo?.....
I z powodu jakiej choroby?.....

7. Czy miał/a Pan/Pani kiedykolwiek wypadek, z powodu którego jest Pan/Pani częściowo niepełnosprawny/a?.....
Jeżeli tak, to jaki i kiedy?.....
Czy jest Pan/Pani niepełnosprawny/a w inny sposób?.....

8. Czy leczył/a się Pan./Pani kiedykolwiek u neurologa, psychiatry lub psychoanalityka?.....
Jeżeli tak, proszę podać nazwisko i adres:.....
Z jakiego powodu?..... Data konsultacji:.....

9. Czy przyjmuje Pan/Pani jakieś leki regularnie?..... Jeżeli tak, jakie?.....

10. Czy przybrał/a lub stracił/a Pan/Pani na wadze w ciągu ostatnich trzech lat?..... Jeżeli tak, ile?.....

11. Czy kiedykolwiek odmówiono Panu/Pani zawarcia umowy na ubezpieczenia na życie?.....
Jeżeli tak, proszę podać powód:.....

12. Czy kiedykolwiek odmówiono Panu/Pani zatrudnienia z powodów zdrowotnych?..... Jeżeli tak, proszę podać powody:.....

13. Czy kiedykolwiek otrzymywał/a lub starał/a się Pan/Pani o rentę lub rekompensatę za stałą niepełnosprawność?.....
Stopień niepełnosprawności?.....
Proszę podać szczegóły:.....

14. Czy kiedykolwiek przebywał/a Pan/Pani w kraju tropikalnym?..... Jeżeli tak, jak długo?.....

15. Czy kiedykolwiek w przeszłości cierpiał/a Pan/Pani na chorobę, która uniemożliwiła podróż samolotem?.....

16. Czy uważa Pan/Pani swój stan zdrowia za dobry?..... Czy pracuje Pan/Pani w pełni wydajnie?.....

17. Czy pali Pan/Pani regularnie? Tak..... Nie.....
Jeżeli tak, co Pan/Pani pali? Papierosy..... Fajkę..... Cygara.....
Od ilu lat Pan/Pani pali?..... Ile na jeden dzień?.....

18. Dzielne spożycie napojów alkoholowych:.....

19. Czy lekarz lub dentysta zalecił Panu/Pani leczenie medyczne lub chirurgiczne w niedalekiej przyszłości?.....
Proszę podać szczegóły:.....

20. Proszę podać wszelkie inne znaczące informacje, dotyczące Pana/Pani zdrowia:.....

21. Jaki zawód Pan/Pani wykonuje?..... Proszę wymienić trzy ostatnie stanowiska, jakie Pan/Pani zajmował:.....

22. Proszę wymienić niebezpieczeństwa zawodowe lub inne na jakie jest Pan/Pani narażony/a:.....

23. Czy kiedykolwiek nie został Pan/Pani przyjęty do służby wojskowej z powodów zdrowotnych?.....

24. WYPEŁNIAJA TYLKO KOBIETY:

Czy ma Pani regularne miesiączki? Tak..... Nie.....	Czy bierze Pani tabletki antykoncepcyjne? Tak..... Nie.....
Czy są one bolesne? Tak..... Nie.....	Jeżeli tak, od ilu lat?.....
Czy w trakcie miesiączki musi Pani leżeć w łóżku? Tak..... Nie.....	Czy kiedykolwiek była Pani leczona z powodu dolegliwości ginekologicznych? Tak..... Nie.....
	Jeżeli tak, jakich?.....

Jeżeli tak, na jak długo?.....

Data ostatniej miesiączki?.....

WYPEŁNIA LEKARZ PRZEPROWADZAJĄCY BADANIE	
OGÓLNY WYGLĄD	
Skóra: Wzrost:cm Waga:kg Głowa:	
WZROK, POMIAR OSTROŚCI WZROKU	
Z daleka Prawe.....Lewe..... Żrenice: Równe Prawidłowe? Wzrok z okularami Prawe.....Lewe..... Refundacja (jeżeli konieczna) Z bliska Prawe.....Lewe..... Odróżnianie kolorów: Z korekcją Prawe.....Lewe.....	
SŁUCH	Prawe: Normalny..... Wystarczający..... Niewystarczający.. Lewe: Normalny..... Wystarczający..... Niewystarczający Trąbka słuchowa: Prawa..... Lewa
(badanie szeptem)	
NOS – JAMA USTNA – SZYJA	Nos: Krtkań : Zęby:..... Język: Migdałki:..... Tarczycza:.....
UKŁAD SERCOWO-NACZYNIOWY	
Tętno:..... Osluchiwanie..... Rytm:..... Ciśnienie krwi..... Uderzenie koniuszkowe..... Żylaki..... Elektrokardiogram (jeżeli zlecono lub powyżej 45 roku życia) – Proszę załączyć zapis	
<u>Naczynia obwodowe</u>	
– tętnica szyjna: – piszczelowa tylna – grzbietowa stopy	
UKŁAD ODDECHOWY	Płuca:
Klatka piersiowa:	
UKŁAD POKARMOWY	
Brzuch: Śledziona:..... Wątroba: Przepukliny: Badanie odbytu:	
UKŁAD NERWOWY	
Odruch źrenicy: - na światło: Odruch podeszwy: - na dostosowanie: Funkcje motoryczne: Odruch rzepkowy: Funkcje czuciowe: Odruch Achillesa: Napięcie mięśniowe: Próba Romberga:	
STAN PSYCHICZNY	
Wygląd: Zachowanie:	
UKŁAD MOCZOWO - PŁCIOWY	
Nerki: Narządy płciowe:	
UKŁAD KOSTNY	
Czaszka: Kończyny górne: Kręgosłup: Kończyny dolne:	
UKŁAD LIMFATYCZNY	
RENTGEN KLATKI PIERSIOWEJ (Duży obrazek– proszę przysłać zdjęcie, opis radiologa nie jest wystarczający. Zdjęcie boczne nie jest konieczne, chyba, że istnieje takie wskazanie lekarskie.)	

<p>LABORATORIUM</p> <p>Wyniki wszystkich następujących badań muszą zostać załączone, chyba, że oznaczone są uwagą „jeżeli takie jest wskazanie lekarza”. Jeżeli uprzednio nie uzgodniono inaczej, wyłącznie badania wymienione poniżej wykonywane są na koszt Organizacji.</p> <p>Mocz: Białka..... Cukier Badanie mikroskopowe</p> <p>Krew: Hemoglobina: % g/l Leukocyty:</p> <p> Hematokryt: %..... Jeżeli takie jest wskazanie lekarza.....</p> <p> Erytrocyty:</p> <p>Badania biochemiczne krwi (jeżeli badania te mogą być przeprowadzone na miejscu):</p> <p> Cukier: Mocznik lub kreatynina:</p> <p> Cholesterol: Kwas moczowy:</p> <p>Badanie VDRL: Proszę załączyć wynik z laboratorium</p> <p>Badanie śliny (jeżeli takie jest wskazanie lekarza):</p>	
<p>UWAGI (Proszę zamieścić uwagi na temat wszystkich odpowiedzi twierdzących kandydata i opisać w skrócie wyniki nieprawidłowe)</p>	
<p>WNIOSKI (Proszę przedstawić opinię na temat stanu fizycznego i psychicznego kandydata oraz przydatności na proponowane stanowisko)</p>	
<p>Lekarz, przeprowadzający badania, zobowiązany jest przed wysłaniem niniejszego formularza, sprawdzić, czy jego strony 1 i 2 są w pełni wypełnione przez kandydata oraz czy wyniki wymaganych badań są podane w formularzu. Niekompletne formularze są głównym źródłem opóźnień w procesie rekrutacji.</p>	
<p>Nazwisko lekarza przeprowadzającego badania (wpisać drukowanymi literami):.....</p> <p>Adres:</p>	<p>Podpis:</p> <p style="text-align: center;">Data:</p>